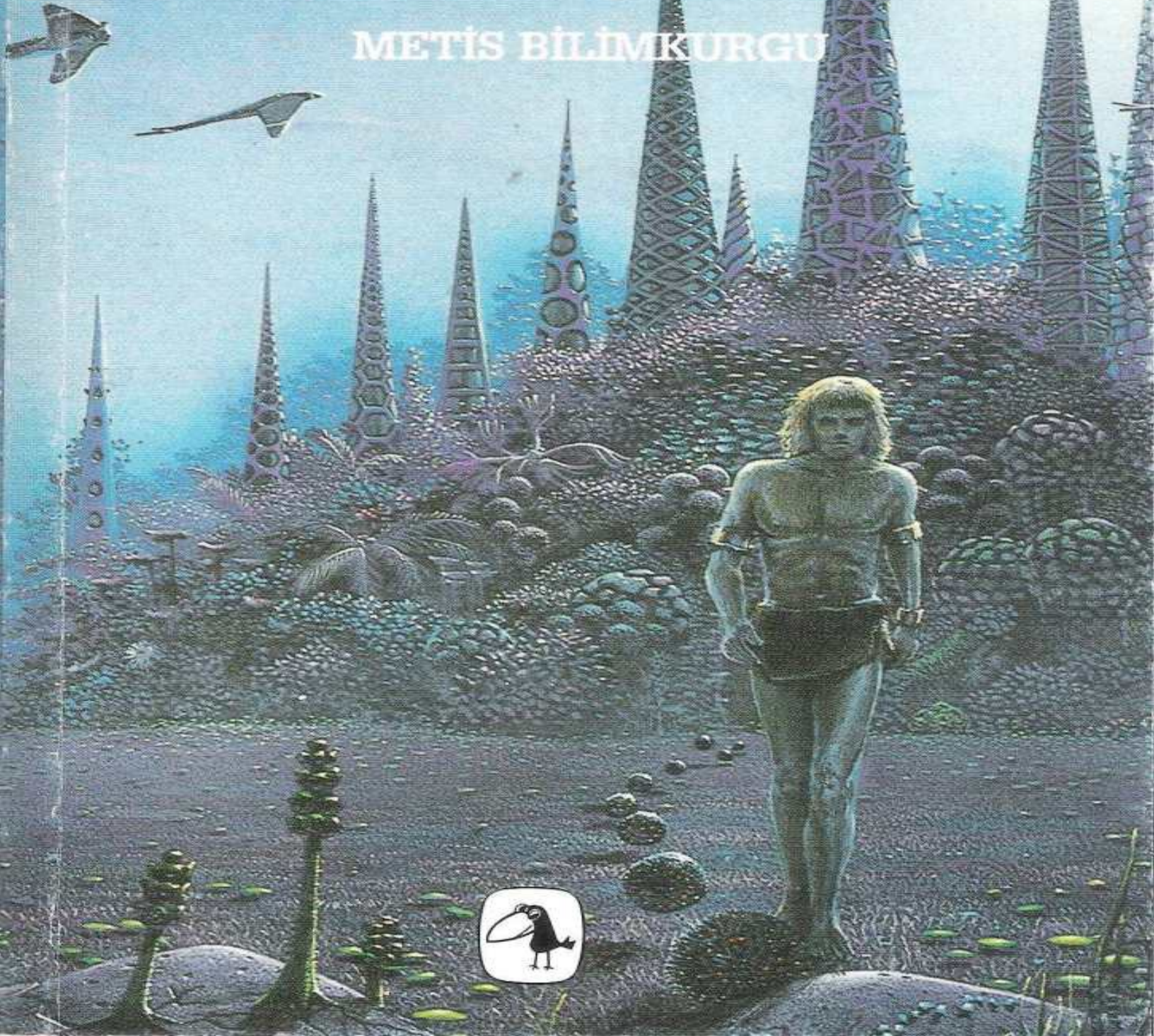

Ursula K. LeGuin

Rocannon'un Dünyası

METİS BİLİMKURGU

Metis Yayınları
İpek Sokak No. 9, 80060 Beyoğlu, İstanbul

Bilimkurgu; 6
Metis Edebiyat Dizisi: 93
Rocannon'un Dünyası
Ursula K. LeGuin
Özgün adı: Rocannon's World, 1966
© Ursula K. LeGuin, 1966
© Metis Yayınları, 1998
Virginia Kidd Literary Agency Inc. ve
Prava I Prevodi aracılığıyla
Kasım 2000
© Bu çevirinin bütün yayın hakları
Metis Yayınları'na aittir, 1995

Birinci Basım: Kasım 1995

Yayın Yönetmeni: Bülent Somay
Kapak Tasarımı: Semih Sökmen
Kapak Resmi: Tim White'in bir resminden detay

Dizgi: Metis Yayıncılık Ltd.
Baskı: Yayıncılık Matbaası
Cilt: Örnek Mücellithanesi

ISBN 975-342-092-7

Ursula K. LeGuin

Rocannon'un Dünyası

Çeviren: Tûba Çele

METİS YAYINLARI

URSULA K. LEGUIN

1929'da Kaliforniya'da doğdu. Radcliff ve Columbia Üniversiteleri'nde edebiyat eğitimi gördü. 1950'li yıllarda fantastik öyküler ve romanlar yazmaya başladı, 1962'de ilk bilimkurgu öyküsü yayınlandı. *Mülksüzler*'in yayınlandığı 1974 yılına kadar altı bilimkurgu romanı yazdı. Daha sonraki romanlarında daha ziyade yarı gerçekçi/yarı fantastik temalar işledi. En önemli bilim kurgu romanları arasında *The Dispossessed* (1974; *Mülksüzler*, Metis 1991), *The Left Hand of Darkness* (1969; *Karanlığın Sol Eli*, Ayrıntı 1993), *City of Illusions* (1967; *Hayaller Şehri*, İmge 1994), *Rocannon's World* (1966; *Rocannon'un Dünyası*, Metis 1995), *Planet of Exile* ("Sürgün Gezegeni", 1966) ve *The Eye of the Heron* (1978; *Balıkçıl Gözü*, Metis 1995) sayılabilir. Yazarın "Yerdeniz Üçlemesi" adı altında topladığı en önemli fantastik romanları (*Yerdeniz Büyücüsü*, *Atuan Mezarları*, *En Uzak Sahil ve Tehanu*) da Metis Edebiyat Dizisi'nde yayınlanıyor.

Giriş: Kolye

Yıllarca ötedeki gezegenlerde -adı olmayan, insanların yalnızca Dünya olarak adlandırdıkları, tarihi olmayan, geçmişin mitten ibaret olduğu, geriye dönen bir araştırmacının birkaç yıl önce yaptığı şeyleri tanrılaşmış bulduğu gezegenlerde- gerçeği efsaneden nasıl ayırt edebilirsiniz? Anlamsızlık, ışık hızıyla yol alan gemilerimizin kapattığı zaman boşluğunu karartır ve belirsizlikle oransızlık bu karanlıkta ayrıkotu gibi biter.

Bir adamın, çok değil birkaç yıl önce böyle adsız, yarı bilinen bir dünyaya gitmiş olan, Birlik'e bağlı sıradan bir bilimadamının öyküsünü anlatmaya çalışırken, insan kendini binlerce yıllık harabeler arasında dolaşırken kâh iç içe geçmiş yapraklar, çiçekler, dallar, sarmaşıklar arasında yol almaya çalışırken aniden son derece düzgün bir tekerleğe veya cilalanmış bir temel taşına rastlayan, kâh sıradan, güneşin aydınlattığı bir eşikten girip içeride karanlığı, alevin olanaksız bir şekilde titreyen ışığını, bir mücevherin pırıltısını, bir kadının kolunun kıpırdayışını şöylece gören bir arkeolog gibi hissediyor.

Gerçeği efsaneden, doğruyu doğrudan nasıl ayırt edebilirsiniz?

Rocannon'un öyküsünde mücevherin, kısacık görülen mavi pırıltının sırası yeniden gelecek. Biz şuradan başlayalım:

Galaktik Alan 8, No.62: FOMALHAUT II.

Gelişmiş Zekâlı Yaşam Biçimleri: İlişki Kurulan Türler:

I. Tür:

A) Gdemler: Gelişmiş zekâlı, tümüyle insangillerden, geceleri ortaya çıkan, 120-135 cm. boylarında, açık tenli, siyah saçlı mağara adamları. İlişki kurulduğunda bu insanların kastlardan oluşan, aralarında kısmi telepati kurabildikleri, oligarşik kentsel bir toplumlari ve teknolojiye yönelik Erken Çelik kültürleri vardı. 252-254 arasındaki Birlik Araştırması sırasında teknolojileri Endüstriyel, C Noktası'na ilerledi. 254'te Kiriendenizi Bölgesi'nde yaşayan topluluğun ileri gelenlerine otomatik olarak kullanılan (New South Georgia'ya gidip dönmek üzere) bir gemi sunuldu. Statü C-Bir.

B) Fianlar: Gelişmiş zekâlı ve tümüyle insangillerdenler, yaklaşık 130 cm. boyundalar, gündüzleri ortaya çıkıyorlar, gözlemlenenleri genelde açık tenli ve açık renk saçlı. Kurulan kısa ilişkide ortak köy ve göçebe yaşamları olduğu, aralarında kısmi telepati kurabildikleri görüldü, ayrıca kısa menzilli Telekinesis (zihin gücüyle cisimleri hareket ettirme) yetenekleri olduğuna dair göstergeler var. Teknolojiden uzaklar, ele geçirilemezler, en düşük düzeyde ve değişken bir kültürleri var. Şu anda vergilendirilemezler. Statü E-Kuşkulu.

II. Tür:

Liular: Gelişmiş zekâlı, tümüyle insangillerden, gündüzleri ortaya çıkan, yaklaşık 170 cm. boyunda olan bu tür kale/köy toplumu olarak yaşıyor, geniş bir soydan geliyorlar, teknolojileri duraklamış (Bronz), feodal-destansal bir kültürleri var. Toplum yatay olarak iki alt ırktan oluşuyor: a) Olgyiolar, "orta-insanlar", açık tenli, siyah saçlılar; b) Angyalar, "lordlar", çok uzun boylu, koyu tenli, sarı saçlı—

"O bunlardan işte," dedi Rocannon, *Zekâ Sahibi Yaşam Biçimleri - Kısaltılmış Cep Rehberi*'nden başını kaldırıp müzenin uzun salonunda orta yerde duran çok uzun boylu, koyu tenli, sarı saçlı kadına bakarken. Parlak saçları bir tacı andıran kadın hareketsiz ve dik duruyor, camekânın içindeki bir şeye

bakıyordu. Çevresinde huzursuz ve sevimsiz dört cüce kıpırdanıp duruyordu.

"Fomalhaut II'de mağaralıların dışında bu insanların da olduğunu bilmiyordum," dedi müzenin müdürü olan Ketho.

"Ben de bilmiyordum. Burada, hiç ilişki kurulmamış, 'Doğrulanmamış' türler bile sıralanmış. Daha derinlemesine bir araştırma yapmak için oraya gitmenin zamanı gelmiş de geçmiş galiba. Neyse, hiç değilse şimdi kadının ne olduğunu biliyoruz."

"Keşke *kim* olduğunu bilmenin bir yolu olsaydı..."

Eski bir aileden, Angyalar'ın ilk krallarının soyundandı ve bütün yoksulluğuna karşın saçları kendisine miras kalan saf, yok olmaz bir altın gibi parlıyordu. Küçük insanlar, yani Fianlar, o önlerinden geçerken eğiliyorlardı; hatta küçük bir çocukken yalınayak tarlalarda koşarken ılık ve alev saçan bir kuyruklu yıldız andıran saçları Kirien'in dertli rüzgârlarını aydınlatırken de eğilirlerdi.

Hallanlı Durhal onu görüp kur yaptığında ve onu çocukluğunun harabe kulelerinden ve rüzgârlı salonlarından alıp kendi yüce evine götürdüğünde henüz çok küçüktü. Dağ eteklerindeki Hallan'da da, ihtişam olmasına karşın rahat yoktu. Pencereler camsız, taş zemin sadeydi, soğukyıda gece uyanan biri pencerelerin altındaki uzun, alçak yarıklarda karın birikmiş olduğunu görebilirdi. Durhal'in yeni gelin eşi, çıplak küçük ayaklarıyla karlı zemin üstünde durur, ateşli saçlarını örer ve odalarında asılı olan gümüş aynadan genç kocasına gülerdi. O ayna ve annesinin bin minik kristalle işlenmiş gelinliği Durhal'in tek servetiydi. Hallan'daki daha düşük düzeyli akrabalarının bazılarının hâlâ dolaplar dolusu brokar giysileri, altın kaplamalı ahşap mobilyaları, atları için gümüş koşum takımları, zırhları, gümüş kaplamalı kılıçları, takıları, mücevherleri vardı - bu sonunculara Durhal'in eşi kıskanarak bakıyordu, taşlı bir taç veya altın bir broş takan kişi, doğuştan ve yaptığı evlilikle edildiği düzeye saygısı dolayısıyla o geçerken kenara çekiliyorsa da, o hep bu mücevherlere bakıyordu.

Durhal ve eşi Semley, Hallan Şenliği'nde Yüksek Makam'dan sonra dördüncü olarak oturuyorlardı, Hallan Lordu'na o denli yakındılar ki yaşlı adam kendi eliyle Semley'e şarap dolduruyor, yeğeni ve varisi olan Durhal'le avdan söz ediyor ve genç çifte acı ve umutsuz bir sevgiyle bakıyordu. Yıldızlordları ateşten direklerin üzerinden geçen evleri ve tepeleri yerle bir edebilen korkunç silahlarıyla ortaya çıktıklarından beri, umut Hallan'daki Angyalar'a ve bütün Batı topraklarına pek uğramamıştı. Angyalar'ın bütün eski alışkanlıklarına ve savaşılarına karışıyorlardı, ayrıca miktarı küçük de olsa onlara vergi vermek Angyalar için müthiş utanç vericiydi. Bu vergi Yıldızlordları'nın yıldızların arasındaki boşlukta, yılların sonunda bir yerde garip bir düşmanla yapacakları savaş için ödenen bir tür haraçtı. "Bu sizin de savaşınız olacak," demişlerdi ama Angyalar bir nesildir şenliklerini yaptıkları salonlarda boşa giden bir utançla oturup çifte kılıçlarının paslanmasını, oğullarının savaşta tek bir darbe indirmeden büyümesini, kızlarının asil bir eş getirecek, kahramanlıklarla dolu çeyizleri olmadığı için yoksul adamlarla, hatta orta-insanlarla evlenmesini seyrediyorlardı. Irklarına ait soğuk, harap, göz alıcı kalede acı şarap içip şakalaşan güzel saçlı çifti seyreden ve kahkahalarını duyan Hallan Lordu'nun yüzü kederliydi.

Salonda ileriye doğru bakıp kendisinininkinden daha alttaki koltuklarda, hatta ara-ırkların ve orta-insanların, beyaz tenli ve siyah saçlıların arasında değerli taşların parıltı ve ışıltısını gören Semley'in ifadesi de sertleşti. Kendisi kocasına çeyiz olarak hiçbir şey getirmemişti, gümüş bir toka bile. Bin kristalle işlenmiş gelinliği de eğer bir kızı olursa onun düğünü için sandığa kaldırmıştı.

Kızı oldu, adını da Haldre koydular. Kızın küçük kahverengi kafasındaki tüyler uzadığında yok

olmaz bir altın gibi parlıyorlardı, asil soyundan kendisine kalan miras ve sahip olup olacağı tek altındı bu...

Semley bu hoşnutsuzluğundan kocasına söz etmiyordu, çünkü Durhal ona karşı ne denli nazik olursa olsun, katı, asil gururu yüzünden hasetten ve bir şeyi boş yere istemekten nefret ederdi; Semley ise kocasının nefretinden çok çekinirdi. Ama görünmesi Durossa ile bu konuyu konuşabiliyordu.

"Bir zamanlar aileme ait büyük bir hazine varmış," dedi. "Altın bir kolye, ortasında da mavi bir taş - safir mi ne?"

Durossa gülümseyerek başını salladı, taşın adından o da emin değildi. Sıcak yılın son zamanlarıydı; sekiz yüz günlük yılın yaz mevsimine Kuzey Angyalar sıcak yıl derlerdi, aylar her gündönümünde yeniden başlardı. Bu takvim Semley'e garip, orta-insanlara özgü bir hesap gibi geliyordu. Ailesinin nesli tükenmek üzereydi ama Olgyiolar'la fazla karışmış olan bu kuzeybatılı, sınır bölgesi ırkından daha eski ve saftılar. Durossa'yla güneş ışığında Büyük Kule'de, tepede, taştan bir pencerenin önünde oturuyorlardı, yaşlı kadının eviydi burası. Genç yaşta dul ve çocuksuz kalmış olan Durossa ikinci evliliğinde amcası olan Hallan Lorduna verilmişti. Akriba evliliği ve iki tarafın da ikinci evliliği olduğu için Hallan Leydisi ünvanını almamıştı. Semley ise bir gün bu ünvanı alacaktı. Yine de Durossa yaşlı Lordla birlikte Yüksek Makam'da bulunuyor ve toprakları yönetiyordu. Durhal'den büyük olan Durossa kardeşinin genç eşine çok düşküdü ve parlak saçlı bebekleri Haldre ile ilgilenmekten zevk alıyordu.

"Atalarımın Leynen," diye devam etti Semley, "Güney Bölgesi'ni fethettiği zaman ele geçirdiği paralarla satın alınmış - koca bir krallıktan elde edilen bütün parayı vermiş, düşünsenize, tek bir taş için! Parlaklığı burada Hallan'daki her şeyi geçerdi mutlaka, kuzeniniz Issar'ın taktığı o yumurta gibi kristalleri bile. O denli güzelmış ki ona bir ad bile vermişler, Deniz Gözü adını koymuşlar. Büyükbüyükannem takarmış."

"Sen hiç görmedin mi?" diye tembel tembel sordu yaşlı kadın, upuzun yazın sıcak, deli rüzgârlarının ormanlar arasında gezinip beyaz yollardan hızla geçerek uzaklardaki sahile vardığı yeşil dağ eteklerine bakarak.

"Ben doğmadan önce kaybolmuş."

"Yıldızlorderı haraç olarak mı almış?"

"Hayır, babamın söylediğine göre onlar daha topraklarımıza gelmeden önce çalınmış. Kendisi pek fazla sözünü etmezdi ama öyküler anlatan, orta-insanlardan yaşlı bir kadın vardı, Fianlar'ın kolyenin nerede olduğunu bildiklerini söylerdi."

"Şu Fianlar'ı görmek isterdim!" dedi Durossa. "O kadar çok şarkı ve öyküde varlar ki! Neden Batı Toprakları'na hiç gelmezler?"

"Burası çok yüksek, kışınsa çok soğuk galiba. Onlar güneydeki vadilerdeki güneş ışığını severlermiş."

"Kilinsanlar'a benziyorlar mıymış?"

"Kilinsanlar'ı hiç görmedim; onlar güneyde, bizden uzakta dururlar. Orta-insanlar gibi beyazlar, değil mi, bir de garip bir şekilleri var. Fianlar güzeldir, çocuğa benzerler, yalnız daha ince ve akıllıdırlar. Acaba kolyenin nerede olduğunu, kim tarafından çalınıp nerede saklandığını bilirler mi? Düşünsenize, Durossa - Hallan Şenliğine gelip bir krallığın serveti boynumda kocamın yanına oturabilseydim ve onun öbür erkekleri geride bıraktığı gibi ben de öbür kadınları geride bırakabilseydim!"

Durossa başını, annesiyle halası arasındaki kürkten kilim üzerinde kahverengi ayak parmaklarıyla

uğraşan bebeğe doğru eğdi. "Semley aptalın teki," diye mırıldandı bebeğe; "kuyrukluyıldız gibi parlayan Semley; Semley ki onun kocası altın gibi parıltısından başka altını sevmez..."

Uzaktaki denize doğru uzanan, yazın yeşil bayırlarını seyreden Semley ise sessizdi.

Ama bir soğukyıl daha geçip Yıldızlordları dünyanın sonu için yapılacak savaş için tekrar vergi toplamaya geldiklerinde —bu kez cüce gibi birkaç Kilinsan'ı çevirmen olarak kullanarak Angyalar'ı isyan noktasına sürükleyecek denli küçük düşürmüşlerdi- ve bir sıcakyıl daha geçip Haldre sevimli, geveze bir çocuk haline geldiğinde Semley onu bir sabah Durossa'nın kuledeki, güneşin aydınlattığı odasına getirdi. Semley'in üzerinde eski, mavi bir pelerin vardı, başlığı saçlarını örtüyordu.

"Birkaç gün benim yerime Haldre'ye bakın, Durossa," dedi çabucak ve sakın bir şekilde. "Güneye, Kirien'e gidiyorum.

"Babanı görmeye mi?"

"Bana kalan mirası bulmaya. Harget Toprakları'ndaki kuzenleriniz Durhal'e sataşıyorlar. O melez Parna bile canını sıkıyor çünkü Parna'nın karısının satenden yatak örtüsü, pırlanta küpesi ve üç tane elbisesi var, patates suratlı, kara saçlı o sürtüğün! Durhal'in karısı ise elbisesini yamamak zorunda-"

"Durhal karısıyla mı yoksa giydikleriyle mi gurur duyuyor?"

Ama bu Semley'in umrunda bile değildi. "Hallanlı Lordlar kendi salonlarında yoksullaşıyorlar. Benim soyumdan birinin yapması gerektiği gibi ben de lorduma çeyizimi getireceğim."

"Semley! Durhal gittiğini biliyor mu?"

"Dönüşüm onu mutlu edecek — bu kadarını bilsin yeter," dedi genç Semley bir an için o neşeli kahkahasını atarak; sonra eğilip kızını öptü, döndü ve Durossa bir şey söyleyemeden güneşin aydınlattığı taş zemini yalayıp geçen hızlı bir rüzgâr gibi yok oldu gitti.

Angyalı evli kadınlar spor olarak ata binmezlerdi, Semley de evlendiğinden beri Hallan'dan ayrılmamıştı; o yüzden şimdi uçanatın yüksek sırtına binerken kendini tekrar bir kız çocuğu, Kirien tarlalarının üzerindeki kuzey rüzgârında yarı vahşi atlara binen bir zamanların o vahşi kızı gibi hissediyordu. Şimdi onu Hallan tepelerinden aşağıya doğru taşıyan hayvan ise daha iyi cinsti, çizgili postu boş, hafif kemiklerini sıkıca sarıyordu, yeşil gözlerini rüzgâra karşı kısmıştı, hafif ve güçlü kanatları Semley'in iki yanında inip kalkıyor, üzerindeki bulutları ve altındaki tepeleri bir saklıyor, bir açığa çıkarıyordu.

Üçüncü sabah Kirien'e varıp harabeye dönmüş avluya tekrar ayak bastı. Babası bütün gece içmişti ve tıpkı eski günlerdeki gibi, yıkılmış tavandan içeri giren sabah güneşi onu sinirlendiriyordu; kızını görmek ise sinirini daha da artırdı. "Niye geri geldin?" diye homurdandı, şişmiş gözleriyle bir kızına bir etrafına bakarken. Saçlarının gençlik günlerindeki alevi sönmüş, kafasındaki gri tutamlar karmakarışık olmuştu. "Genç Hallanlı seninle evlenmedi de mi geri döndün?"

"Durhal'in karısı oldum. Çeyizimi almaya geldim, baba."

Sarhoş adam tiksintiyle homurdandı; ama kızı öyle nazıkçe güldü ki, yeniden, ürkerek, ona bakmak zorunda kaldı.

"Deniz Gözü kolyesini Fianlar'ın çaldığı doğru mu, baba?"

"Ne bileyim? Eski öyküler. Ben doğmadan önce kaybolmuş galiba. Keşke hiç doğmamış olsaydım. Öğrenmek istiyorsan Fianlar'a sor. Onlara git, kocana dön. Beni rahat bırak. Kirien'de kızlara, altına ve öykünün geri kalan kısmına yer yok. Öykü burada bitti, burası bitik bir yer, burası boş bir salon. Leynen'in oğullarının hepsi öldü, hâzineleri kayboldu. Kendi yoluna git, kızım."

Harap evlerde yaşayan gri, şişman bir ağözü gibi dönüp yalpalayarak günışığından saklandığı mahzenlere doğru uzaklaştı.

Semley Hallan'dan aldığı çizgili uçanatı çekerek eski evinden ayrıldı ve dik tepeden aşağıya inerek orta-insanların köyünden geçti; onu somurtarak ama saygıyla selamladılar, sonra tarlalardan ve büyük, kanatları kesik, yarı vahşi heriloların otladığı çayırlardan geçerek boyanmış bir tas kadar yeşil ve ağzına kadar güneş ışığıyla dolu bir vadiye geldi. Vadinin derinliklerinde Fianlar'ın köyü vardı, atını çekerek inerken küçük, narin insanlar gülerek ve cılız, ince sesleriyle bağıarak kulübelerinden, bahçelerinden çıkıp ona doğru koştular.

"Selam sana Hallanlı'nın eşi, Kirienli Leydi, Rüzgârıntaşıldığı. Güzel Semley!"

Ona çok şirin adlar taktılar; o da bunları duymaktan hoşlanıyor, kahkahalarına aldırımıyordu, çünkü onlar her söylediklerine gülüyorlardı. Onun tarzı da böyleydi: konuşmak ve gülmek. Başdöndürücü karşılamanın ortasında, uzun mavi pelerini içinde, upuzun görünüyordu.

"Selam size Işıkinsanları, Güneşseverler, insan dostları Fianlar!"

Semley'i aşağıya köye, havadar evlerinden birine götürdüler, minik çocuklar peşlerinden geliyordu. Yetişkin bir Fian'ın yaşını söylemek olanaksızdı; mumun çevresinde dönen pervaneler denli hızlı hareket ettiklerinden birini öbüründen ayırt etmek, hatta hep aynı kişiyle konuştuğundan emin olmak bile çok güçtü. Ama görünüşe göre biri bir süreliğine onunla konuşurken diğerleri atını besleyip seviyor, kendisine içmesi için su ve küçük ağaçların olduğu bahçelerinden tas tas meyve getiriyorlardı. "Kirienli Lordlar'ın kolyesini çalanlar kesinlikle Fianlar değildi!" diye bağırdı küçük adam. "Fianlar altını ne yapsınlar. Leydi? Bizim için sıcağıyla güneş ışığı, soğukıyla da güneş ışığının anısı vardır; sarı meyveler, mevsim sonunda sarı yapraklar, Kirienli Leydi'nin sarı saçları, başka altın yok."

"O zaman onu çalan bir orta-insan mıydı?"

Kahkahalar uzun süre çınladı ve giderek zayıfladı. "Bir orta-insan buna nasıl cesaret eder? Ey Kirienli Leydi, büyük taşın nasıl çalındığını hiçbir ölümlü bilmez, ne sizler, ne orta-insanlar, ne Fianlar, ne de Yedi Halk'tan herhangi biri. Sadece ölümler bilir nasıl kaybolduğunu, o da büyük torunu Semley olan Gururlu Kireley tek başına deniz kenarındaki mağaralara kadar gitmeden çok önceydi. Ama belki kolye Güneşisevmeyenler'dedir."

"Kilinsanlar'da mı?"

Daha yüksek, sinirli kahkahalar.

"Bizimle oturun, güneşsaçlı, bize kuzeyden gelen Semley." Oturup onlarla yemek yedi; o onların cana yakınlığından memnun olduğu kadar onlar da Semley'inkinden memnundular. Ama kendisine kalan mirası bulmak için, eğer onlardaysa, Kilinsanlar'a gideceğini yinelediğinde gülmemeye başladılar; yavaş yavaş etraftan yok oluyorlardı. Sonunda herhalde yemekten önce konuştuğuyla yalnız kaldı. "Kilinsanlar'a gitmeyin, Semley," dedi; bir anlığına Semley'in cesareti kırıldı. Ellerini yavaşça gözlerinin üzerine götüren Fian çevrelerini saran havayı karartmıştı. Tabaklardaki meyveler kül beyazı oldu, içinde berrak su olan bütün taslar artık boştu.

"Uzak topraklardaki dağlarda Fianlar'la Gdemler ayrıldı. Uzun süre önce ayrıldık," dedi narin, sessiz Fianlı adam. "Daha önceleri birdik. Biz ne değilsek onlar o. Biz neyse onlar o değil. Güneş ışığını, çimenleri, meyveli ağaçları düşünün Semley; aşağıya inen bütün yolların yukarı çıkmadığını düşünün."

"Benimki ne aşağı ne yukarı gidiyor, nazik evsahibim, dosdoğru mirasıma gidiyor. O neredeyse oraya gidip onunla döneceğim."

Fian bir parça gülerek eğildi.

Köyün dışında çizgili uçanatına bindi ve Fianlar'ın bağırıışlarına karşılık veda ederek öğleden sonra

rüzgârında yükselip güneybatıya, kayalık Kiriendenizi sahilindeki mağaralara doğru uçu.

Aradığı insanları bulmak için o tünel-mağaraların içine dek yürümesinin gerekmesinden korkuyordu, çünkü Kilinsanlar'ın güneş ışığına, hatta Büyükyıldız ve aylara bile hiç çıkmadıkları söylenirdi. Uzun süre uçu; bir kez inerek atının ağaç fareleri avlamasına izin verdi, kendi de eyerindeki çantadaki ekmekten biraz yedi. Ekmek artık sertleşmiş ve kurumuştur, derinin kokusu sinmişti, ama yapılışının kattığı o belli belirsiz tadı koruyordu, bu yüzden bir süre, güney ormanlarındaki açıklık bir yerde tek başına ekmeği yerken hafif bir ses duydu ve Hallan'ın mumlarının ışığında Durhal'in ona dönük yüzünü gördü. Bir süre oturdu, o sert ve canlı yüzü ve boynunda bir krallık değerinde hâzineyle eve döndüğü zaman ona ne diyeceğini düşledi: "Kocama layık bir armağanım olsun istedim. Lordum..." Sonra yoluna devam etti, ama sahile vardığında güneş batmıştı, Büyükyıldız da arkasında batıyordu. Batıdan kötü bir rüzgâr esmeye başlamıştı, ani bir hızla esiyor, dönüyordu; uçanatı rüzgârla savaşmaktan yorulmuştu. At süzülerek kuma indi. Hemen kanatlarını kapatıp hafifçe mırıldanarak kalın, hafif bacaklarını altına aldı. Pelerinini boğazına doğru tutan Semley kalktı, atın boynunu okşadı, o da kulaklarını kıpırdattı ve tekrar mırıldandı. Hayvanın sıcak postu Semley'in ellerini rahatlatmıştı ama gözüne tek çarpan leke gibi bulutlarla kaplı gri gökyüzü, gri deniz ve koyu renkli topraklardı. Sonra kumun üstünde koşan kısa, kara bir yaratık -sonra bir diğeri-ve sonra da koşan, duran diğer bücür yaratıklar.

Yüksek sesle seslendi. Onu görmemişe benziyorlardıysa da bir anda çevresini sarıverdiler. Uçanatından uzak duruyorlardı; o da artık ses çıkarmıyordu ve kürkü Semley'in elinin altında biraz kabarmıştı. Semley dizginleri eline aldı, atın kendisini korumasından memnundu ama sinirlenip saldırganlaşmasından korkuyordu. Garip insanlar sessiz bir şekilde durup bakıyorlardı; kalın, çıplak ayakları kuma gömülmüştü. Onları başkası sanmak olanaksızdı: Fianlar'ın boyunda, ama diğer bakımlardan o gülen insanların gölgesi, kara birer görüntüsü idiler. Çıplak, bodur, soğuktular, düz saçları vardı, nemli gri-beyaz tenleri tırtıl derisine benziyordu, gözleriye kayaya.

"Siz Kilinsanlar mısınız?"

"Gdemleriz biz. Gece Krallıklarının Efendileri'nin halkı." Ses beklenmedik bir şekilde yüksek ve derindendi, tuzlu, rüzgârlı akşam karanlığında ihtişamla çınılıyordu; ama Fianlar'da olduğu gibi Semley yine hangisinin konuştuğundan emin değildi.

"Sizi selamlıyorum, Gecenin Efendileri. Ben Kirienli Semley'im, Hallan'lı Durhal'in eşi. Size mirasımı aramak için geldim, uzun süre önce kaybolmuş olan Deniz Gözü adlı kolyeyi."

"Niye onu burada arıyorsunuz, Angya? Burada sadece kum, tuz ve gece vardır."

"Çünkü kayıp eşyalar derin yerlerde bilinir," dedi Semley, sözcük oyunlarına hazır, "ve topraktan gelen altın, bir şekilde toprağa geri döner. Ayrıca, yapılmış olan yapana döner, derler." Bu sonuncusu tahmindir ama isabetliydi.

"Deniz Gözü kolyesini ismen bildiğimiz doğru. Uzun zaman önce mağaralarımızda yapılmış ve tarafımızdan Angyalar'a satılmıştı. Mavi taş da doğudaki soyumuzun Kilülkesi'nden gelmişti. Ama bunlar çok eski öyküler, Angya."

"Onları anlatıldıkları yerde dinleyebilir miyim?"

Bücür insanlar kuşkudaymışçasına bir süre sustular. Gri rüzgâr kumların üzerinden eserek Büyükyıldız battıkça karardı, denizin sesi bir çoğaldı, bir azaldı. Derin ses tekrar konuştu: "Evet, Angyalar'ın Leydisi. Derin Salonlar'a girebilirsiniz. Bizimle gelin." Sesinin tonunda kandırıcı bir değişiklik vardı. Semley bunu duymadı bile. Keskin pençeli atını kısa bir süre için dizginledi ve kumun üzerinden giderek Kilinsanlar'ı izledi.

İçinden kötü kokulu bir sıcaklığın çıktığı mağaranın dişsiz, esneyen ağzında Kilinsanlar'dan biri, "Hava-hayvanı giremez," dedi.

"Olmaz," dedi Semley.

"Hayır," dedi bücür insanlar.

"Olmaz, onu burada bırakamam. Bana ait değil ki bırakayım. Ben dizginlerini tuttuğum sürece size zarar vermez."

"Hayır," diye yineledi derin sesler, ama öbürleri araya girdi, "Nasıl isterseniz," ve bir an tereddüt ettikten sonra devam ettiler. Mağaranın ağzı artlarından aniden kapanmış gibi geldi, taşın altı o denli karanlıktı ki! Tek sıra gidiyorlardı. Semley sonuncuydu.

Tünelin karanlığı aydınlandı ve tavana asılı zayıf, beyaz bir ateş topunun altına geldiler. Daha ileride aynısından bir tane daha vardı, bir tane daha, aralarında uzun kara solucanlar, kurdele gibi kayaya sarılmışlardı, ilerlemeye devam ettikçe bu ateşten küreler daha yakınlaşmaya başladı; artık bütün tünel parlak, soğuk bir ışıqla aydınlanıyordu.

Semley'in rehberleri üç tünel ağzında durdular, tünellerin hepsi demiri andıran kapılarla kapanmıştı. "Bekleyeceğiz, Angya," dediler; altısı onunla kaldı, öbür üçü kapılardan birinin kilidini çevirip içeri girdi. Kapı artlarından gürültüyle inerek kapandı.

Angya kızı lambaların beyaz, loş ışığında dik ve hareketsiz duruyordu; uçanatı yanında oturuyor, çizgili kuyruğunun ucunu hafifçe vuruyor, kapattığı büyük kanatları denetim altındaki bir uçuş güdüsüyle kıpırdayıp duruyordu. Semley'nin arkasındaki tünelde sekiz Kilinsan popoları üstünde oturuyor, derinden gelen sesleriyle kendi dillerinde birbirlerine bir şeyler mırıldanıyordu.

Ortadaki kapı sallanıp gürültüyle açıldı. "Angya Gece Krallığı'na girsin!" diye bağırdı gürleyen övünge bir ses. Kalın boz bedenine kumaşlar sarılmış olan bir Kilinsan kapı ağzında durarak ona işaret ediyordu. "Girin de ülkelerimizin harikalarını, elimizle oluşturduğumuz mucizeleri, Gecenin Efendileri'nin eserlerini görün!"

Sessizce atının dizginlerini çeken Semley kafasını eğip cücemsi bu halk için yapılmış olan alçak kapı ağzından geçerek adamı izledi. Parıldayan bir başka tünel uzanıyordu önlerinde, nemli duvarlar beyaz ışıqla göz kamaştırıyordu. Yürüyebilecekleri bir yol yoktu, onun yerine yerde Semley'in görebildiğince uzanan, cilalanmış demirden yan yana iki ray uzanıyordu. Rayların üstünde metal tekerlekleri olan arabaya benzer bir şey duruyordu. Hiç çekinmeyen ve yüzünde meraktan eser olmayan Semley, yeni rehberinin işaretlerine uyararak arabaya bindi ve uçanatı yanına oturttu. Kilinsan da binip önüne oturdu ve raylarla tekerlekleri oynattı. Metal metale değince tekerlekler gürültüyle gıcırdadı, sonra tünelin duvarları yanlarından geçmeye başladı. Duvarlar gittikçe daha hızlı kaydı, ta ki tepelerindeki ateşten küreler seçilemez hale gelinceye ve bayat sıcak hava Semley'in kafasındaki başlığı geriye atan fırtına gibi bir rüzgâra dönüşüncüye dek.

Araba durdu. Semley siyah mermer basamaklardan çıkan rehberini izleyerek geniş bir antreye, sonra daha da geniş bir salona girdi. Burayı çok eskiden sular ve balıklar oymuştu; güneş ışığı görmemiş karanlığı kürelerin garip, soğuk parlaklığı aydınlatıyordu. Duvarlardaki ızgaralarda kocaman pervaneler dönüp duruyor, havayı temizliyordu. Bu kapalı yer büyük bir homurtu ve gürültüyle, Kilinsanlar'ın yüksek sesleriyle, dönen pervanelerle tekerleklerin kulak tırmalayıcı gıcırta ve titreyişle ve bu seslerin kayalara çarpıp geri dönen yankılarıyla doluydu. Buradaki bütün bodur Kilinsanlar Yıldızlordları'nınkileri taklit eden giysiler —pantolon, yumuşak çizmeler, başlıklı uzun ceketler— giymişlerdi ama ortalıkta telaşla dolanan birkaç kadın hizmetkâr çıplaktı. Erkeklerin çoğu askerdi; bellerinde Yıldızlordları'nın korkunç ışık-fırlatanına benzeyen silahlar vardı, ama Semley

bile bunların yalnızca yontulmuş demir tokmaklardan ibaret olduğunu görebiliyordu. Gördüğünü bakmadan görüyordu. Götürüldüğü yere gidiyor, başını ne sağa ne sola çeviriyordu. Siyah saçlarına demirden küçük halkalar takmış olan birkaç Kilinsan'ın yanına geldiklerinde rehberi durdu, eğildi ve gürledi: "Gdemler'in Yüce Lordları!"

Yedi kişiydiler, hepsi de gri, eciş bücüş suratlarında öyle kibirli bir ifadeyle Semley'e baktılar ki kadının içinden gülmek geldi.

"Aileme ait kayıp bir hâzineyi aramak için aranızda geldim, ey Karanlık Alem'in Efendileri," dedi ciddiyetle. "Leynen'in alıp getirdiği Deniz Gözü'nü arıyorum." Sesi kocaman mahzenin patırtısında fazla duyulmuyordu.

"Habercilerimiz söylediler, Leydi Semley." Bu kez hangisinin konuştuğunu seçebildi, öbürlerinden daha da kısa olandı, göğsüne bile gelmiyordu, beyaz, güçlü, öfkeli bir yüzü vardı. "Aradığınız şey bizde değil."

"Bir zamanlar sizdeymiş, öyle söyleniyor."

"Güneşin ışıldadığı o yerlerde çok şey söylenir."

"Ve esen rüzgârların olduğu yerlerde rüzgârlar sözleri taşır. Kolyenin bizden nasıl kaybolup onu eskiden yapmış olan sizlere nasıl döndüğünü sormuyorum. Bunlar eski öyküler, eski kinler. Ben yalnızca onu bulmak istiyorum. Şimdi sizde değil, ama belki nerede olduğunu biliyorsunuzdur."

"Burada değil."

"O zaman başka bir yerde."

"Gidemeyeceğiniz bir yerde. Biz yardım etmezsek tabii."

"O zaman yardım edin. Bunu konuştuğunuz olarak istiyorum. "

"Derler ki Angyalar alır, Fianlar verir, Gdemler hem verir hem alır. Sizin için bunu yaparsak siz bize ne vereceksiniz?"

"Teşekkürlerimi, Gecenin Efendisi."

Aralarında uzun ve ışıltılı kalmıştı, gülümsüyordu. Hepsi ona ağır, kinli bir merak ve sinirlendirici bir arzuyla bakıyordu.

"Dinleyin, Angya, bizden istediğiniz çok büyük bir iyilik. Ne büyük bir iyilik olduğunu bilmiyorsunuz. Anlayamazsınız. Anlayamayacak bir ırktansınız, uçanata binmek, topraktan ürün almak, kılıçla savaşmak ve bağrısmaktan başka bir şeyi umursamayan bir ırktan. Peki parlak çelikten kılıçlarınızı kim yaptı? Biz, Gdemler. Lordlarınız buraya, Kiltoprakları'na gelir, kılıçlarını alır giderler, arkalarına bile bakmaz, anlamazlar. Ama siz şimdi buradasınız ve bakacaksınız. Burada sonu olmayan mucizelerimizden birkaçını görebilirsiniz, sonsuza dek yanan ışıkları, kendi kendine giden arabayı, giysilerimizi yapan, yemeğimizi pişiren, havamızı tatlandıran, bize her konuda hizmet eden makineleri görebilirsiniz. Bilin ki bütün bu şeyler sizin idrak gücünüzün dışındadır. Şunu da bilin; Biz Gdemler sizin Yıldızlordları dediklerinizin dostlarıyız! Onlarla Hallan'a, Reohan'a, Hul-Orren'a, bütün o kalelerinize gelmiş, sizlerle konuşmalarına yardım etmiştik. Sizin, gururlu Angyalar'ın, haraç ödediği lordlar bizim dostumuz. Onların bize iyilik yaptıkları gibi biz de onlara iyilik yaparız. Şimdi, sizin teşekkürlerinizin bizim için ne anlamı olabilir ki?"

"Bu soruyu yanıtlaması gereken sizsiniz," dedi Semley, "ben değil. Ben sorumu sordum. Yanıt verin. Lordum."

Yedi Gdem bir süre görüştüler; sözle ve sessizlikle. Semley'e bakıp gözlerini kaçırıyorlar, mırıldanıyor ve hareketsiz duruyorlardı. Etraflarında yavaşça ve sessizce bir kalabalık toplanıyordu, biri, sonra biri daha, Semley'in etrafı birbirine dolaşmış gibi görünen yüzlerce kara kafayla çevrilene

dek; böylece büyük, gürültülü mağaranın zemini, çevresindeki küçük bir alan dışında tamamen insanlarla kaplanmıştı. Uçanatı fazla uzun bir süredir kontrol altında tutuluyor olmasının verdiği korku ve sinirle titriyordu, gözleri açılmış, parlaklığı kaybolmuştu; tıpkı gece uçmaya zorlanan bir atın gözleri gibi. Semley başındaki sıcak kürkü okşayıp fısıldadı: "Sakin ol, cesur at, parlak at, rüzgârın efendisi..."

"Angya, sizi hâzinenin olduğu yere götüreceğiz." Beyaz yüzlü, demir taçlı Kilinsan bir kez daha ona dönmüştü. "Bundan fazlasını yapamayız. Kolyeyi bulunduğu yerden alabilmek, onu saklayanlardan istemek için bizimle gelmeniz gerekiyor. Hava-hayvanı sizinle gidemez. Yalnız başınıza gitmelisiniz."

"Ne kadar uzağa gideceğiz. Lordum?"

Dudaklarını geriye doğru çekti. "Çok uzağa, Leydi. Ama yine de bir gece sürecek."

"Nezaketiniz için size teşekkür ederim. Atıma bu gece iyi bakılacak mı? Başına kötülük gelmemeli."

"Siz dönene dek uyuyacak. Onu tekrar gördüğünüzde çok daha büyük bir uçanata binmiş olacaksınız. Sizi nereye götürdüğümüzü sormayacak mısınız?"

"Bu yolculuğa hemen çıkabilir miyiz? Evimden fazla uzak kalmak istemem."

"Evet. Hemen." Semley'in yüzüne bakarken dudaklarını tekrar geriye çekti.

Sonraki saatlerde olanları Semley tekrar anlatamazdı; her şey telaş, karmaşa, gürültü, garipliklerden ibaretti. O atının başını tutarken Kilinsanlar'dan biri atın altın çizgili sağrısına uzun bir iğne batırdı. Bunu gördüğünde neredeyse bağıırıyordu, ama atı yalnızca kasıldı, sonra da mırıldanarak uykuya daldı. Sıcak kürküne dokunmak için cesaretlerini toplamaları gerektiği açıkça belli olan birkaç Kiiinsan onu taşıdı. Daha sonra Semley'in koluna bir iğne sapladılar — belki de cesaretimi ölçmek içindir, diye düşündü, çünkü iğne onu uyutacakmışa benzemiyordu; yine de tam emin değildi. Rayların üzerinde giden arabaların içinde demir kapılardan ve yüzlerce, yüzlerce mağaradan geçtiği oluyordu; bir keresinde araba her iki yanı da sonsuz bir karanlığa gömülmüş bir mağaradan geçti, bütün bu karanlık geniş herilo sürüleriyle doluydu. Çıkardıkları boğuk sesleri duyuyor, arabanın ön ışıkları sayesinde sürülere göz atabiliyordu. Sonra beyaz ışıktaki birkaçını daha net gördü ve hepsinin kanatsız, hepsinin kör olduğunu fark etti. Bu manzara karşısında gözlerini kapattı. Ama geçecekleri başka tüneller vardı, başka mağaralar, başka boz, eciş bücüş bedenler, öfkeli yüzler, gürleyen övünge sesler; ta ki sonunda açık havaya çıkıncaya dek. Gece olmuştu, gözlerini neşeyle yıldızlara ve batıda parlayan tek aya, Heliki'ye doğru kaldırdı. Ama çevresindeki Kilinsanlar onu başka bir tür arabaya veya mağaraya —hangisi olduğunu kestiremiyordu— çıkarmaya çalışıyorlardı. Bu araç küçüktü, gaz lambasına benzeyen, yanıp sönen küçük ışıklarla doluydu; büyük, nemli mağaralar ve ayın aydınlattığı geceden sonra çok dar ve parlak geliyordu. Ona bir iğne daha yaptılar ve bir tür düz sandalyeye başından, ellerinden ve ayaklarından bağlanması gerekeceğini söylediler.

"Bağlanmam," dedi Semley.

Ama rehberleri olacak dört Kilinsan'ın kendisinden önce bağlandığını görünce kabul etti. Öbürleri gittiler. Gürüldemeye benzer bir ses çıktı, sonra uzun bir sessizlik; görülemez bir ağırlık Semley'in üzerine çöktü. Sonrasında ağırlık yoktu, ses yoktu, hiçbir şey yoktu.

"Öldüm mü?" diye sordu Semley.

"Ah, hayır, Leydi," dedi hoşuna gitmeyen bir ses.

Gözlerini açtığında üzerine eğilmiş beyaz bir yüz gördü, geniş dudaklar geriye doğru çekilmişti, gözler küçük taşlar gibiydi. Bağları artık açılmıştı; sıçradı. Ağırlicsız, bedensizdi; kendisini dehşetli bir fırtına gibi hissetti.

"Canınızı yakmayacağız," dedi sinirlendirici ses ya da sesler. "Yalnızca size dokunalım, Leydi."

Saçınıza dokunmak istiyoruz. Bırakın saçınıza dokunalım.."

İçinde oldukları yuvarlak araba biraz titredi. Pencerelelerin birinden dışarının boş karanlığı görünüyordu, yoksa sis miydi, ya da hiçbir şey değil miydi? Bir uzun gece, demişlerdi. Çok uzun. Hareketsiz oturdu, ağır gri ellerin saçlarına dokunmasına katlandı. Sonra ellerine, ayaklarına ve kollarına da dokundular, birisi de boğazına; bu hareket karşısında dişlerini sıkıp ayağa kalktı.

"Canınızı yakmadık, Leydi," dediler. Hayır anlamında başını salladı.

Söylediklerinde tekrar onu yere bağlayan sandalyeye yattı; pencereden altın gibi bir ışık çaktığında ağlayabilirdi, ama bundan önce bayıldı.

"Neyse," dedi Rocannon, "hiç değilse şimdi kadının ne olduğunu biliyoruz."

"Keşke *kim* olduğunu bilmenin bir yolu olsaydı," diye mırıldandı müze müdürü. "Burada Müze'de olan bir şeyi mi istiyormuş, mağaralılar öyle mi söyledi?"

"Mağaralılar deme," dedi Rocannon vicdanlı bir şekilde; bir GZYB'ci, yani Gelişmiş Zekâlı Yaşam Biçimleri etnologu olarak böyle yanlı sözcüklere karşı olması gerekiyordu. "Sevimli değiller ama Statü C ittifakındanlar... Acaba Komisyon gelişmeleri için niçin onları seçmiş? Hem de bütün GZYB türleriyle ilişki kurmadan? Araştırmayı mutlaka Centauruslular yapmıştır, onlar gece insanlarını ve mağarada yaşayanları severler. Ben herhalde II. Tür'ü desteklerdim."

"Mağaralılar kadına hayran görünüyorlar."

"Sen değil misin sanki?"

Ketho tekrar uzun kadına baktı, kızardı ve güldü. "Bir açıdan. Burada New South Georgia'da on sekiz yıldır hiç bu kadar güzel bir yabancı türü görmemiştim, aslında. Bir tanrıçaya benziyor." Kırmızılık şimdi kel kafasının tepesine kadar çıkmıştı, çünkü Ketho abartıya alışık olmayan, çekingen biriydi. Ama Rocannon da ciddiyetle başını sallayarak onayladı.

"Keşke onunla şu mağ... — Gdemli çevirmenler olmadan konuşabilseydik. Ama çaremiz yok." Rocannon ziyaretçiye doğru gitti, kadın muhteşem yüzünü çevirdiğinde bir dizinin üstüne çökerek gözleri kapalı, başını eğdi. Bu harekete Her Amaca Yönelik Kùltürlerarası Reverans diyordu, büyük bir zarafetle yapıyordu bunu. Tekrar dik durduğunda güzel kadın gülümseyip konuştu.

"Diyor, Selam size, Yıldızların Lordları," diye homurdandı bücür korumalardan biri bozuk Galaktik lehçesinde.

"Selam size, Leydi Angya," diye yanıt verdi Rocannon. "Müze olarak kendilerine nasıl bir hizmette bulunabiliriz?"

Mağara adamlarının homurtulu sesleri arasında kadının sesi kısa gümüş bir rüzgârını andırıyordu.

"Diyor, Lütfen ona verin kolye, eskiden hazine onun akrabalara ait."

"Hangi kolye?" diye sordu; onu anlayan kadın önlerinde ortada duran camekânın içini işaret etti. Bu enfes bir şeydi, sarı altından bir zincir, çok büyük ama ince işçilikli, ortasında da büyük, parlak, mavi bir safir. Rocannon'un kaşları kalktı, Ketho omzunun gerisinden mırıldandı: "Çok zevkliymiş. Bu Fomalhaut Kolyesi - çok ünlü bir parça."

Kadın iki adama gülümsedi ve yine mağara adamlarının başları üstünden konuştu.

"Diyor, Ey Yıldızlorldarı, Hazine Evinin Yaşlı ve Genç Sakinleri, bu hazine onun. Çok eskiden. Teşekkür."

"Bu şeyi nasıl almışız, Ketho?"

"Bekle, katalogdan bakayım. İşte buldum. Burada. Bu mağaralılardan —veya cücelerden— veya her

neyseler onlardan gelmiş; Gdemler'den. Pazarlık takıntıları varmış, diyor; karşılığında buraya geldikleri gemiyi satmışız, bir AD-4. Bu, ödemenin bir kısmıymış. Onların kendi el işçiliğiymiş."

"Ve eminim bu tür şeyleri artık yapamıyorlardır, çünkü Endüstriye geçmişler."

"Ama bu şeyin ona ait olduğunu hissediyor gibiler, onlara veya bize değil. Önemli olmalı, Rocannon, yoksa bu kadar çok zamanı boş yere harcamazlardı. Düşün, burasıyla Fomalhaut arasındaki nesnel zaman kaybı müthiş olmalı!"

"Birkaç yıl, kuşkusuz," dedi yıldızlararası gitmeye alışık olan GZYP'ci. "Çok uzak değil. Ne *Elkitabı*, ne *Rehber* bana düzgün bir tahminde bulunmam için yeterli veri sağlamıyor. Bu türler doğru dürüst incelenmemiştir bile. Küçük adamlar kadına yalnızca nezaket gösteriyor olabilirler. Veya belki türlerarası bir savaş bu lanet safire bağlıdır. Belki de önemli olan kadını arzuluyor olmalarıdır, çünkü kendilerini ondan tamamen aşağı görüyorlar. Ya da görünenin aksine kadın onların esiri veya bir tuzak olabilir. Nereden bilelim.. Buradaki parçaları verebilir misin, Ketho?"

"A, tabii. Egzotik sınıftan her şey teknik olarak ödünçtür, bizim malımız değildir, çünkü böyle iddialar hep gelir. Çok nadiren tartışırız. Barış her şeyden önce gelir, Savaş çıkana dek..."

"O zaman ben ver derim."

Ketho gülümsedi. "Bu bir şereftir," dedi. Camekânı açarak büyük altın zinciri kaldırdı; sonra çekingen bir şekilde, "Sen ver," diyerek Rocannon'a uzattı.

Böylece bir an için mavi taş Rocannon'un elinde durdu.

Aklı kolyede değildi; hemen elindeki mavi ateş ve altınla güzel, yabancı kadına döndü. Kadın almak için elini kaldırmadı; başını öne eğdi, Rocannon da kolyeyi kadının saçlarının üzerinden taktı. Kolye altın-kahverengi boynunda yanan bir ateş gibi durmuştu. Başını öyle bir gurur, keyif ve minnetle kaldırdı ki Rocannon kalakaldı, müze müdürü de aceleyle kendi dilinde mırıldandı: "Bir şey değil, bir şey değil." Kadın altın başını ona ve Rocannon'a doğru eğdi. Sonra dönerek büyücü korumalarına —veya onu esir edenlere— doğru başını salladı, eskimiş mavi pelerinini omzuna atarak uzun salondan yürüyüp gitti. Ketho ve Rocannon ardından bakakaldılar.

"Bana öyle geliyor ki..." diye başladı Rocannon.

"Ne?" diye kaba bir sesle sordu Ketho uzun bir aradan sonra.

"Bana öyle geliyor ki ben... hiç bilmediğimiz dünyalardan böyle insanlarla karşılaşınca... işte, bazen, sanki bir efsaneden fırlamış, veya trajik bir mitten belki de, hiç anlamadığım..."

"Evet," dedi müze müdürü, boğazını temizleyerek. "Adı ne acaba?"

Güzel Semley, Altın Semley, Kolyeli Semley. Kilinsanlar isteğini yerine getirmişti, onu götördükleri korkunç yerdeki, gecenin sonundaki kentteki Yıldızlordları da. Önünde eğilmiş, ona ait olan hâzineyi kendi hâzinelerinin arasından memnuniyetle vermişlerdi.

Ama başının üstüne dek alçalan kayaların olduğu, kimin konuştuğunu veya ne yaptığını anlayamadığınız, seslerin gürlediği, gri ellerin uzandığı mağaraları unutamıyordu — artık yeterdi. Kolyenin bedelini ödemişti; hem de nasıl. Artık ona aitti. Bedeli ödenmişti, geçmiş geçmişte kalmıştı.

Uçanatı kutuya benzer bir şeyin içinden çıkmıştı, bakışları bulanıktı ve kürkü buzla kaplanmıştı; Gdemler'in mağaralarından ilk çıktıklarında uçamadı bile. Şimdi tekrar iyi görünüyordu, uygun bir güney rüzgârını arkasına almış, parlak gökyüzünde Hallan'a doğru uçuyordu. "Çabuk ol, çabuk ol," dedi Semley atına ve rüzgâr aklının karanlığını alırken gülmeye başladı. "Hemen Durhal'i görmek istiyorum, hemen..."

Ve çabucak uçup ikinci günün akşam karanlığında Hallan'a geldiler. Atı Hallan'ın bin basamağından

yukarı doğru atılıp ormanların binlerce metre altında uzanıp gittiği Yarköprüsü'nü geçerken artık Kilinsanlar'ın mağaraları uzak bir karabasandan başka bir şey değilmiş gibi geliyordu. Uçuş avlusunda akşamın altın ışığında atından indi ve dik, oyma kahramanların figürleriyle, kendisine doğru eğilip boynundaki alevsi güzel şeye bakan iki bekçinin arasından geçerek son basamakları da çıktı.

Önsalon'a gelince geçen bir kızı, çok sevimli, Durhal'in kanından olduğu anlaşılan, ama adını çıkaramadığı bir kızı durdurdu. "Beni tanıyor musun, genç kız? Ben Durhal'in eşi Semley'im. Gidip Leydi Durossa'ya geri döndüğümü söyler misin?"

Çünkü içeri girip Durhal'le birdenbire, yalnız başına yüz yüze gelmekten ürküyor, Durossa'nın desteğini istiyordu.

Kız ona bakıyordu, yüzü çok garipti. Ama "Evet, Leydi," diye mırıldanıp Kuleye doğru fırladı.

Semley altın yaldızlı, harap salonda bekliyordu. Hiç kimse gelmedi; acaba herkes Şenlik Salonunda sofrada mıydı? Sessizliğe dayanılmıyordu. Bir dakika sonra Semley Kule'nin merdivenine doğru yürümeye başladı. Fakat yaşlı bir kadın taş zeminden geçip kolları açık bir şekilde ve ağlayarak ona doğru geliyordu.

"Ah, Semley, Semley!"

Kır saçlı bu kadını daha önce görmemişti; geriye çekildi.

"Fakat Leydi, siz de kimsiniz?"

"Ben Durossa, Semley."

Durossa ona sarılıp ağlarken ve Kilinsanlar'ın onu tutsak alıp bu uzun yıllar boyunca büyülediğinin doğru olup olmadığını, yoksa bunu yapanın o garip sanatlarıyla Fianlar mı olduğunu sorarken Semley sessiz ve hareketsizdi. Sonra biraz geriye çekilen Durossa ağlamayı kesti.

"Sen hâlâ gençsin, Semley. Burayı terk ettiğin günkü kadar gençsin. Ve boynunda o kolye var..."

"Kocam Durhal'e armağanımı getirdim. O nerede?"

"Durhal öldü."

Semley öylece kalakaldı.

"Kocan, kardeşim Hallan Lordu Durhal yedi yıl önce bir savaşta öldü. Sen gideli dokuz yıl olmuştu. Yıldızlordları bir daha gelmediler. Doğudakilerle, Loglu ve Hul-Orrenli Angyalar'la savaşa giriştik. Durhal dövüşürken bir orta-insanın mızrağıyla öldürüldü, çünkü bedenine giymek için pek bir zırhı yoktu, hele ruhu için hiç. Orren Bataklığı'nın üstündeki meydanda yatıyor."

Semley döndü. "Ben de ona giderim, o zaman," dedi, boynundaki ağır kolyeye dokunarak. "Ona armağanımı veririm."

"Bekle Semley! Bu Durhal'in kızı, senin kızın, ona bir bak, Güzel Haldre'ye!"

İlk konuştuğu ve Durossa'yı çağırmaya gönderdiği kızdı bu, on dokuz yaşlarındaydı, gözleri Durhal'inkiler gibi lacivertti. Durossa'nın yanında duruyor, o sabit bakışlarıyla annesi olan ama kendisiyle aynı yaşta olan bu kadına bakıyordu. Yaşları aynıydı, altın saçları ve güzellikleri de. Yalnızca Semley biraz daha uzundu ve göğsünde o mavi taş vardı.

"Al bunu, al. Bunu uzun gecenin sonundan Durhal ve Haldre için getirmiştım!" diye bağırdı Semley; başını çevirip eğerek ağır zinciri çıkarırken kolye taşların üstüne soğuk, berrak bir ses çıkararak düştü. "Al bunu, Haldre!" diye tekrar bağırdı ve sonra yüksek sesle ağlayarak döndü, ok gibi fırlayıp köprüyü geçti, uzun, geniş basamaklardan indi, kaçan vahşi bir yaratık gibi, doğuya, dağ kenarındaki ormana doğru koşarak gözden yitti.

Efsanenin ilk bölümü böyle biter, tümüyle de doğrudur. Şimdi Birlik'in *Sekizinci Galaktik Alan Elkitabı*'ndan alınmış, aynı derecede doğru bazı gerçeklere göz atalım.

No 62: FOMALHAUT II

AE Tipi -Karbonlu Yaşam. Demir çekirdekli gezegen, çap 6600 mil, atmosferi ağır, oksijen açısından zengin. Bir yıl: 800 Dünya günü, 8 saat, 11 dak. 42 san. Bir gün: 29 saat, 51 dak. 02 san. Güneşten ortalama uzaklık 3,2 AU, yörüngeden dışarıya hafif sapma. 27° 20' 20"lik eğikliğin neden olduğu önemli mevsimsel farklılıklar. Yerçekimi 0,86 Standart.

Başlıca dört anakara: Kuzeybatı, Güneybatı, Doğu ve Antarktik Kıtaları gezegen yüzeyinin %38'ini kaplamakta.

Dört uydu (Pemer, Loklik, R-2 ve Phobos tipleri). Fomalhaut'un İkizi son derece parlak bir yıldız olarak görülmekte.

Birlik Üyesi En Yakın Dünya: New South Georgia, başkent Kerguelen (7,88 ışıkyılı).

Tarihçe: Gezegenin haritası Elieson İncelemesi'nce 202'de çıkarıldı, robot araştırması 218'de gerçekleştirildi.

İlk Coğrafi Araştırma, 235-6: Yöneten: J. Kiolaf. Başlıca anakaralar havadan incelendi (bkz. harita 3114-a, x, b, c, 3115-a, b). Gezegene iniş, jeolojik ve biyolojik ilk araştırmalar ve GZYB ile kurulan ilk ilişkiler Doğu ve Kuzeybatı Kıtalarında gerçekleşti (akıllı türlerle ilgili açıklamalar aşağıda).

Teknolojiyi İlerletme Çalışmaları: Tür I-A için, 252-4'te. Yöneten: J. Kiolaf (yalnızca Kuzeybatı Kıtasında).

Tür I-A ve II'yi Denetleme ve Vergilendirme Çalışmaları New South Georgia'da, Kerguelen'deki Alan Kuruluşu'nun himayesinde 254, 258, 262, 266, 270'te gerçekleşti; 275'te gezegen Allword GZYB İdaresi tarafından Yasak Bölge ilan edilerek akıllı türlerle ilgili tam çalışma yapılması askıya alındı.

İlk Etnolojik Araştırma, 321. Yöneten: G. Rocannon.

Güney Sırtı'nın ardındaki gökyüzünden hızla ve sessizce, yüksek bir ağaca benzeyen, kör edici bir beyazlık yükseldi. Hallan Kalesinin kulelerindeki nöbetçiler bağırarak kılıçlarını şakırdattılar. Zayıf seslerini ve bu uyarı şakırtısını, gürleyen sesler, rüzgârın darbeleri ve ormandaki ağaçların sallanması yuttu.

Hallanlı Mogien, konuğu olan Yıldızlordu'nu kalenin uçuş avlusuna doğru koşarak karşıladı. "Geminiz Güney Sırtı'nın arkasında mıydı, Yıldızlordu?"

Yüzü bembeyaz ancak sesi her zamanki gibi sakin olan Lord yanıtladı: "Öyleydi."

"Benimle gelin." Mogien konuğunu uçuş avlusunda eyerlenmiş olarak hazır bekleyen öndeki uçanata bindirdi. Bin basamaktan aşağıya inip Hallan topraklarının bayırlı ormanlarının üstündeki Yarköprüsü'nü geçen uçanata rüzgârda boz bir yaprak gibi gidiyordu.

Güney Sırtı'nı geçerken biniciler güneşin altın mızrağa benzer ilk ışıkları hizasına kadar yükselen mavi bir duman gördüler. Dağ kenarındaki dere ağzında bulunan rutubetli, serin çalılıkların ortasında

bir orman yangını çıkmıştı.

Aniden altlarında tepelerin bulunduğu yere doğru bir delik oluştu ve kara çukur dumanlı kara bir tozla doldu. Yok olan geniş dairenin çevresinde kömüre dönüşmüş ağaçlar yatıyordu, hepsinin de tepeleri karanlık çukurun öbür yanına bakıyordu.

Genç Hallan Lordu boz atını harap olmuş vadiden yükselen hava akımının üstünde tutuyor, aşağıya bakıyor, hiçbir şey söylemiyordu. Büyükbabasının, büyük-büyükbabasının zamanından kalma, Yıldızlordları'nın ilk gelişleri, tepeleri nasıl yakıp yok ettikleri, korkunç silahlarıyla denizi kaynattıkları ve o silahların tehdidiyle tüm Angien Lordları'na sadakat yemini ettirip onları haraca bağladıklarıyla ilgili eski öyküler vardı. Mogien ilk defa olarak bu öykülere inanıyordu. Soluğu bir saniye boğazında takıldı. "Geminiz..."

"Gemi buradaydı. Öbürleriyle burada buluşacaktım, bugün. Lord Mogien, halkınıza bu yerden uzak durmalarını söyleyin. Bir süreliğine. Yağmurdan sonraya, gelecek soğukyla dek."

"Bir tılsım mı?"

"Zehir. Yağmur toprağı yıkayarak arındıracak zehirden." Yıldızlordu'nun sesi hâlâ alçak çıkıyordu ama aşağıya doğru bakıyordu ve birdenbire yeniden konuşmaya başladı; ama Mogien'la değil altlarındaki, artık güneşin ilk ışıklarının girdiği o kara çukurla konuşuyordu. Mogien söylediklerinin tek bir sözcüğünü bile anlamıyordu çünkü kendi dilinde, Yıldızlordları'nın dilindeydi söyledikleri; ve artık ne Angien'da ne de bütün dünyada o dili konuşan hiç kimse kalmamıştı.

Mogien sinirli atını sakinleştirdi. Arkasındaki Yıldızlordu derin bir iç çekip, "Haydi, Hallan'a dönelim. Burada hiçbir şey kalmadı..." dedi.

At dumanlar çıkan yamaçların üzerinden geçti. "Lord Rokanan, eğer halkınız yıldızların arasında savaştaysa şimdi, Hallan'ın kılıçları sizi savunmak için emrinize amadedir!"

"Size teşekkür ederim, Lord Mogien," dedi Yıldızlordu eğere sıkı sıkı sarılarak; uçarlarken çıkardıkları rüzgâr eğik başındaki kırlaşan saçlarına vuruyordu.

Uzun gün geçti. Gece rüzgârı Hallan Kalesi'ndeki odasının pencere kanatlarına şiddetle çarpıyor, geniş şöminedeki ateşi titretiyordu. Soğuk yıl neredeyse bitmişti; rüzgârda ilkbaharın kırıltıları hissediliyordu. Başını kaldırdığında duvarlara asılı ottan örtülerin tatlı, küflü kokusuyla dışarıdaki ormanlardaki gecenin tatlı, taze kokusunu duydu. Bir kez daha ileticisine doğru konuştu: "Ben Rocannon. Ben Rocannon. Yanıt verin!" Uzun süre alıcısının sessizliğini dinledi, sonra bir kez daha geminin frekansını denedi: "Ben Rocannon..." Ne denli alçak sesle konuştuğunu, neredeyse fısıldadığını fark edince durdu ve bağlantıyı kesti. Hepsi ölmüştü, on dördü de, beraberindekiler ve dostları. Hepsi gemideydiler, çünkü onları oraya kendisi çağırmişti. Fomalhaut II'nin uzun yıllarından birinin yarısı boyunca gezegendeydiler, artık notlarını karşılaştırmanın zamanı gelmişti. Smate ve ekibi Doğu Kıtası'ndan gelip Arktik ekibini almış, sonunda ilk Etnolojik Araştırma'nın Yöneticisi Rocannon'la, hepsini buraya getiren adamla buluşmak üzere buraya gelmişlerdi. Ve şimdi hepsi ölmüştü.

Yaptıkları her şey de —bütün notları, resimleri, kayıtları, ölümlerini haklı çıkarabilecek her şey— onlarla birlikte uçmuş, yok olup gitmişti.

Rocannon tekrar ileticisini açarak Acil Durum Frekansına getirdi; ama vericiyi almadı çünkü aramak demek düşmana yaşayan birinin olduğunu haber vermek demek olacaktı. Hareketsiz oturdu. Birisi kapısına vurunca, bundan sonra hep konuşmak zorunda kalacağı garip dilde "Girin!" dedi.

II. Tür'ün kültürü ve âdetleri ile ilgili en iyi bilgi kaynağı olan ve artık kaderini elinde tutan Hallan Lordu Mogien içeri girdi. Bütün halkı gibi o da çok uzun, parlak saçlı ve koyu tenliydi, ciddi bir

sakinlik barındıran yüzünde bazen güçlü duyguların şimşegi çakıyordu: öfke, hırs, neşe. Onu bir Olgio olan hizmetkârı Raho izliyordu. Raho bir sandığın üzerine sarı bir sürahi ile iki kupa koydu, kupaları doldurdu ve geriye çekildi. Hallan'ın varisi konuştu: "Sizinle içmek isterim, Yıldızlordu."

"Benim kanımdan olanlar da sizinle, ve oğullarımız hep birlikte, Lordum," diye yanıt verdi etnolog; şimdiye dek yaşadığı dokuz yabancı gezegende görgü kurallarını öğrenmeyi ihmal etmemişti. Mogien'le birlikte gümüşlü tahta kupalarını kaldırıp içtiler.

"Sözkutusu," dedi Mogien ileticiye bakarak, "bir daha konuşmayacak."

"Arkadaşlarımın sesleriyle konuşmayacak."

Mogien'in esmer yüzünde duygudan eser yoktu ama "Lord Rokanan, onları öldüren silah, hayal bile edilemez bir şey," dedi.

"Bütün Dünyalar Birliği bu tür silahları Çıkacak Savaş için saklıyor. Kendi dünyalarımıza yönelik değil."

"Bu o Savaş mı, o zaman?"

"Sanmıyorum. Sizin de tanıdığınız Yaddam gemide kalıyordu; savaş çıksaydı haberleri gemideki yanıtlayıcıdan duyar, hemen bana haber verirdi. Bir uyarı gelirdi. Bu Birlik'e karşı bir ayaklanma olmalı. Ben Kerguelen'den ayrılırken Faraday adlı bir dünyada bir ayaklanma hazırlığı vardı, bu da güneş zamanına göre dokuz yıl önceydi."

"Bu küçük sözkutusu Kerguelen kentiyle konuşamaz mı?"

"Hayır; konuşabilseydi bile sözcüklerin oraya gitmesi sekiz yıl alırdı, yanıtın bana gelmesi ise yine sekiz yıl alırdı." Rocannon her zamanki ciddi ve basit nezaketiyle konuşuyordu ama sürgünlüğünü açıklarken sesi biraz renksizdi. "Yanıtlayıcıyı anımsıyorsunuzdur, gemide size gösterdiğim büyük makine, öbür dünyalarla anında konuşabilir, hiç yıl yitirmeden - galiba onun peşindeydiler. Bütün arkadaşlarımın gemide onunla beraber olması kötü talih. O olmadan hiçbir şey yapamam."

"Ama eğer Kerguelen'deki halkınız, dostlarınız sizi yanıtlayıcıdan arayıp cevap alamazlarsa gelip —" Rocannon yanıt verirken Mogien de anlamıştı bile.

"Sekiz yılda..."

Mogien'e Araştırmamanın gemisini gezdirip anında ileticiyi, yani yanıtlayıcıyı gösterirken, Rocannon ona bir yıldızdan öbürüne neredeyse hiç zaman geçmeden gidebilen yeni bir tür gemiden de söz etmişti.

"Dostlarınızı öldüren gemi IDH miydi?" diye sordu Angya savaşçısı.

"Hayır, insanlar kullanıyordu onu. Burada, bu dünyada düşmanlar var artık."

Rocannon'un kendisine yaşayan varlıkların hem IDH gemilerini kullanıp hem de yaşayamayacaklarını söylediğini anımsayan Mogien de bu durumu açıkça görüyordu; bu gemiler robot-bombacı, yani bir an içinde ortaya çıkıp, vurup yok olan bir silah olarak kullanılıyordu. Garip bir öyküydü ama Mogien'in doğru olduğunu bildiği o öyküden daha garip değildi: Rocannon'un buraya geldiği gemiyle dünyalar arasındaki geceyi aşmak yıllar sürmüştü ama gemideki insanlara bu yalnızca birkaç saat gibi gelmişti. Forrosul yıldızındaki Kerguelen kentinde Rocannon denen bu adam Hallanlı Semley'le konuşup Deniz Gözü mücevherini ona vereli neredeyse yarım yüzyıl olmuştu. Bir gecede on altı yıl yaşamış olan Semley uzun zaman önce ölmüştü, kızı Haldre yaşlanmış, torunu Mogien yetişkin bir erkek olmuştu; hiç de yaşlı olmayan Rocannon ise karşısında oturuyordu. Onun için bu yıllar yıldızların arasında yol alırken geçmişti. Çok garipti bu, ama daha garip başka öyküler de vardı.

"Annemin annesi Semley geceyi aştığında..." diye başladı Mogien ve durdu.

"Tüm dünyalar içinde o denli güzel başka hiçbir hanım olmamıştır," dedi yüzü bir anlığına daha az kederli görünen Yıldızlordu.

"Ona dostluk gösteren Lord, onun hısımlarının arasında her zaman iyi kabul görecektir," dedi Mogien. "Ama benim soracağım, Lordum, nasıl bir gemiye bindiği. Kilinsanlar'dan mı alınmıştı? İçinde yanıtlayıcı var mıdır da halkınıza bu düşmanı haber veresiniz?"

Rocannon bir saniyeliğine yıldırım çarpmışa döndü, sonra sakinleşti. "Hayır," dedi, "yanıtlayıcı yok. Gemi Kilinsanlar'a yetmiş yıl önce verilmişti, o zamanlar anında haberleşme yoktu. Zaten yanıtlayıcı gemiye ancak yeni koyulmuş olabilir çünkü gezegen kırk beş yıldır Yasak Bölge konumunda. Benim yüzümden. Çünkü ben araya girdim. Çünkü Leydi Semley ile tanıştıktan sonra halkıma gidip dedim ki, hakkında hiçbir şey bilmediğimiz bu dünyada ne yapıyoruz? Niye paralarını alıp onları zorluyoruz? Ne hakkımız var? Ama durumu kendi haline bıraksaydım en azından birkaç yılda bir birileri buraya gelirdi, tamamen bu istilacının merhametine kalmazdınız."

"Bir istilacı bizden ne ister ki?" diye sordu Mogien, alçakgönülle değil de merakla.

"Gezegeninizi istiyor herhalde. Dünyanızı. Sizin dünyanızı. Belki de sizi köle yapmak istiyor. Bilmiyorum."

"Eğer o gemi hâlâ Kilinsanlar'daysa, Rokanan, ve eğer Kerguelen'e gidebiliyorsa, gidip halkınıza katılabilirsiniz."

Yıldızlordu bir dakika boyunca ona baktı. "Sanırım katılabilirim," dedi. Sesi tekrar renksizdi. Aralarında bir dakika sessizlik oldu, sonra Rocannon tutkuyla konuştu: "Halkınızı bütün bunlara maruz bırakan benim. Kendi dostlarımı da bu işe soktum ve öldüler. Gelecek zamana, sekiz yıl sonrasına kaçıp sonra burada neler olduğunu öğrenmek istemiyorum. Dinleyin, Lord Mogien, eğer güneye Kilinsanlar'a gitmeme yardımcı olursanız gemiyi alabilir, burada bu gezegende kullanabilir, dolaşabilirim. En azından otomatik pilotunu değiştiremesem bile bir mesajla Kerguelen'e yollayabilirim. Ama burada kalacağım."

"Öyküye göre Semley onu Kiriendenizi yakınlarındaki Gdem mağaralarında bulmuş."

"Bana bir uçanat ödünç verir misiniz, Lord Mogien?"

"Yol arkadaşlığımı da, eğer kabul ederseniz."

"Sevinçle kabul ederim!"

"Kilinsanlar yalnız konuklar için kötü ev sahipleridir," dedi Mogien; memnun görünüyordu. Dağ kenarına açılmış olan o dehşetli kara delik bile Mogien'in kemerine takılı iki uzun kılıca duyduğu özlemi bastıramazdı. Yaptığı son çarpışmadan bu yana uzun zaman geçmişti.

"Düşmanımız oğulsuz kalsın," dedi Angya ciddiyetle ve tekrar doldurulmuş olan kupasını kaldırdı.

Arkadaşları silahsız bir gemide uyarılmadan öldürülmüş olan Rocannon da çekinmedi, "Oğulsuz ölsünler," dedi ve sarı ışıkların ve çifte ayın altında. Yüksek Hallan Kulesi'nde Mogien'le içtiler.

2

İkinci günün akşamında Rocannon'un bütün vücudu tutulmuş ve rüzgârdan yanmıştı ama yüksek eğrin üzerinde rahatça oturup Hallan ahırlarının büyük uçan hayvanını biraz beceriyle idare etmesini öğrenmişti. Artık uzun, yavaş günbatımının pembe havası, gül rengi kristal ışık katmanlarına dönüşerek Rocannon'un üstünde ve altında uzanıyordu. Uçanatlar olabildiğince güneş ışığında kalabilmek için yüksekte uçuyorlardı, çünkü onlar da büyük kediler gibi sıcaklığı seviyorlardı. Siyah avcı atına -herhalde bir aygırdır, diye düşündü Rocannon- binmiş olan Mogien aşağıya bakıyor, kamp

yeri arıyordu çünkü uçanatlar karanlıkta uçmazlardı. İki orta-insan daha küçük, beyaz, kanatları büyük Fomalhaut güneşinin son parıltılarında pembe görünen binekler üzerinde arkadan geliyorlardı.

"Şuraya bakın, Yıldızlordu!"

Rocannon'un atı Mogien'in işaret ettiği şeyi gördü ve durarak mırladı: Gökyüzünde, biraz altlarında ve önlerinde, hareket eden, akşamın sessizliğinde arkasında zayıf, takırtıya benzer bir gürültü bırakan küçük, siyah bir nesneydi bu. Rocannon hemen inmeleri gerektiğini fark etti. Ormanda indikleri açık yerde Mogien sordu: "O da sizinki gibi bir gemi miydi, Efendim?"

"Hayır, o, gezegene bağlı bir gemi, bir helikopterdi. Ancak benimkinden çok daha büyük bir gemiyle buraya getirilmiş olabilir, bir savaş gemisi veya nakliye gemisiyle. Buraya bütün kuvvetleriyle geliyor olmalılar. Benden önce yola çıkmış olmaları gerekir. Yine de burada bombardıman uçakları ve helikopterlerle ne yapıyorlar? Bizi gökten, çok uzak bir mesafeden bile vurabilirler. Onlara dikkat etmemiz gerekecek, Lord Mogien."

"O şey Kiltoprakları'nın üzerinden uçuyordu. Umarım oraya bizden önce gitmemişlerdir."

Rocannon başını evet anlamında sallamakla yetindi, günbatımındaki o kara lekeye, temiz bir dünyadaki o mide bulandırıcı sineğe çok öfkelenmişti. Gördükleri silahsız bir Araştırma gemisini bombalayan bu insanlar her kim idilerse, araştırma yapıp bu gezegeni sömürge veya askeri üs olarak kullanmak için almak istedikleri ortadaydı. Gezegendeki Gelişmiş Zekâlı Yaşam Biçimlerini —ki en az üç tür vardı ve hepsinin teknoloji düzeyi düşüktü— ya önemsemeyecekler, ya köle yapacaklar ya da yok edeceklerdi, artık hangisi daha uygunsa. Çünkü saldırganlar için önemli olan tek şey teknolojiydi.

Orta-insanların atlarının eğerlerini çözüp onları gece avlanmaları için salmalarını izleyen Rocannon, işte burası, Birlik'in zayıf noktası tam burası, dedi kendi kendine. Önemli olan tek şey teknolojiydi. Son yüzyılda bu gezegene gelen iki inceleme grubu da daha öbür kıtaları araştırıp akıllı bütün ırklarla ilişki kurmadan bu türlerden birini atom-öncesi teknolojiye doğru çekmek istemişlerdi. Rocannon buna dur demiş, sonunda gezegenle ilgili bir şeyler öğrenmek için kendi Etnografik Araştırmasını buraya getirmeyi başarmıştı; ama kendini kandırmıyordu. Kendisinin burada, yaptığı iş bile en olası tür veya kültürün teknolojik ilerlemesini teşvik etmek için bir temel olacaktı. Bütün Dünyalar Birliği nihai düşmanıya karşılaşmaya işte böyle hazırlanıyordu. Yüz dünya eğitilip silahlandırılmıştı, bin tanesi daha çelik, tekerlek, traktör ve reaktör kullanımı alanlarında eğitiliyordu. Fakat işi öğretmek değil öğrenmek olan ve bir sürü geri kalmış dünyada yaşamış olan GZYB'ci Rocannon her şeyi silahlar ve makineler uğruna tehlikeye atan anlayışa kuşkuyla bakıyordu. Cetililer'le Centaurus ve Dünyanın saldırgan, alet yapabilir insangil türlerinin baskın olduğu Birlik'te, akıllı yaşamın birtakım becerileri, güçleri ve potansiyelleri küçümseniyor, kararlar çok dar bir bakış açısıyla alınıyordu.

Fomalhaut II'nin ötesinde bir adı bile olmayan bu dünyaya ise muhtemelen fazla dikkat edilmeyecekti, çünkü Birlik'in buraya gelişinden önce türlerin hiçbirisi kaldıraç kullanmanın ve demiri işlemenin ötesine geçememişti. Başka dünyalardaki başka ırklar, galaksi dışındaki düşman sonunda geldiğinde yararlanmak amacıyla daha çabuk ileriye götürülebilirlerdi. Düşmanın gelmesi hiç kuşkusuz kaçınılmazdı. Mogien'in ışık hızıyla giden bomba uçaklarına karşı Hallan'ın kılıçlarıyla savaşmayı önerdiğini anımsadı. Fakat ya ışık hızı hatta IDH bomba uçakları da Düşman'ın silahlarının yanında bronz kılıçlar gibi kalırsa ne olacaktı? Ya Düşman'ın silahları akılla ilgiliyse? Akılların aldığı değişik şekiller ve bunların güçleri ile ilgili bir şeyler öğrenmek iyi olmaz mıydı? Birlik'in politikaları fazla dardı, çok fazla şey ziyan oluyordu. Şimdi de isyan çıktığı belliydi. On yıl önce

Faraday'da kıpırdanmaya başlayan fırtına gerçekten koptuysa, bu demekti ki savaşmayı hemen öğrenmiş ve silahlanmış olan genç bir Birlik dünyası, yıldızlarda kendi imparatorluğunu oluşturmak için hazırlanıyordu.

Rocannon, Mogien ve siyah saçlı iki hizmetkârları Hallan mutfaklarında yapılmış olan lezzetli peksimetleri kemirdiler, deri bir sürahidenden sarı vaskan içtiler, sonra da yattılar. Küçük ateşlerinin çevresinde yukarılara dek ağaçlar, keskin, kara, kapalı kozalaklarla yüklü kara dallar yükseliyordu. Gece vakti soğuk, ince bir yağmur ormanın içinden fısıldadı. Rocannon kürklü tulumu başına dek çekip uzun gece boyunca yağmurun fısıltısında uyudu. Gün doğarken uçanatlar geldiler; güneş daha doğmadan havalanmışlardı bile, Kilinsanlar'ın oturduğu, körfezin yakınındaki topraklara doğru uçuyorlardı.

Öğle üzeri işlenmemiş kilden bir alana iniş yapan Rocannon'la iki hizmetkâr Raho ve Yahan, hiçbir yaşam izi görmeden şaşkın şaşkın çevrelerine bakıyorlardı. Mogien kendi kastından olanların kendilerine olan mutlak güveniyle: "Gelecekler," dedi.

Geldiler de; Rocannon'un yıllarca önce müzede gördüğü cüce insangiller, altı tane; boyları Rocannon'un göğsünü ya da Mogien'in kemerini geçmiyordu. Çıplaktılar, killi toprakları gibi beyazımsı gri renkteydiler ve toprağa benziyorlardı. Konuştuklarında esrarengiz görünüyorlardı çünkü insan hangisinin konuştuğunu kestiremiyordu; sanki hepsi konuşuyordu ama kulağı tırmalayan bir sesle. Kısmi telepati, diye anımsadı Rocannon *Elkitabı*'ndan ve bu çok nadir yeteneğe sahip olan çirkin küçük adamlara artan bir saygıyla baktı. Kendisine eşlik eden üç uzun adamda böyle bir duygu yoktu. Onların haşın bir görüntüleri vardı.

"Angyalar ve hizmetkârları Gecenin Efendilerinin topraklarında ne arıyorlar?" diye sordu Kilinsanlar'dan biri, ya da hepsi, tüm türlerin kullandığı bir Angya lehçesi olan Ortak Dil'de.

"Ben Hallan Lordu'yum," dedi Mogien, aralarında dev gibi kalmıştı. "Yanımdaki de Rokanan, gecenin arasındaki yıldızların ve yolların efendisi. Bütün Dünyalar Birliği'nin hizmetkârı ve Hallan halkının konuğu ve dostu. Bütün onurlar onun olsun! Bizimle görüşebilecek düzeydekilerin yanına götürün bizi. Söylenmesi gereken sözler var, çünkü yakında sıcakyılda kar yağacak, rüzgârlar tersine esecek ve ağaçlar baş aşağı büyüyecek!" Angyalar'ın konuşmalarındaki en çarpıcı yan diplomasi değil doğrusu, diye düşündü Rocannon, ama konuşmalarını duymak gerçekten zevkliydi.

Kilinsanlar kuşkulu bir sessizlik içinde durdular. "Gerçekten öyle mi?" diye sordu biri veya hepsi.

"Evet ve deniz ormana dönüşecek, kayalar toz olacak! Bizi başkanlarınıza götürün, belki onlar Yıldızlordu'nun ne olduğunu bilir ve zaman yitirmezler!"

Biraz daha sessizlik. Küçük mağara adamlarının arasında duran Rocannon kulaklarına pervane kanatları çarpıyormuş duygusuna kapıldı. Bir karar veriliyordu.

"Gelin," dedi Kilinsanlar yüksek sesle ve bata çıka yürümeye başladılar. Aceleyle bir toprak parçası etrafında toplandılar, önce eğilip sonra kenara çekildiler; yerde bir delik ve içinde de aşağı inen bir merdiven ortaya çıkmıştı: Geceler Alemi'nin girişi.

Orta-insanlar yukarıda atlarla beklerken Mogien ve Rocannon merdivenden inerek kaba çimentoyla yapılmış, elektrikle aydınlatılmış, ter ve bozuk yiyecek kokan, birbiriyle kesişen, çatallanan tünellerin dünyasına girdiler. Yassı gri ayaklarıyla onları geriden izleyen koruyucular onları yarı aydınlatılmış, büyük bir kaya katmanının içinde duran balona benzer yuvarlak bir odaya götürüp yalnız bıraktılar.

Beklediler. Biraz daha beklediler.

Birlik'e üye olmaları için ilk araştırmada neden bu insanlar seçilmişti, tanrı aşkına? Rocannon'un belki de basit bir açıklaması vardı: O ilk araştırmaları soğuk Centauruslular yapmıştı; araştırmacılar

mutlaka Gdemler'in mağaralarına dalıp büyük A-3 güneşinin kör edici ışık sellerinden ve ısısından kaçmanın keyfini çıkarmışlardı. Onlara göre, duyarlı insanlar böyle bir dünyada yaşırdı. Rocannon'a göreyse sıcak, beyaz güneş ve dörtlü ay ışığının parlak geceleri, yoğun hava değişiklikleri, durmayan rüzgârlar, havada durabilen birçok türün barınmasını sağlayan zengin hava ve hafif yerçekimi yalnızca birbiriyle uyumlu değildi; zevk de veriyordu. Ama işte bu zevki yüzünden bu mağara insanlarını yargılamak konusunda Centauruslular'dan daha az nitelikli olduğunu kendine anımsattı. Onlar elbette akıllıydılar. Ayrıca telepatiktiler, elektrikten daha nadir ve daha az anlaşılmış bir güçtü bu, fakat ilk araştırmalar buna ağırlık vermemişti. Gdemliler'e bir jeneratör, direksiyonu kitlenmiş bir gemi, biraz matematik bilgisi vermişler ve sırtlarını sıvazlayıp gitmişlerdi. Küçük insanlar o zamandan bu yana neler yapmışlardı? Bu soruyu Mogien'e de sordu.

Yaşamı boyunca bir mumla reçine meşalesinden başka bir şey görmemiş olan genç lord başının üstündeki elektrikle çalışan ampule hiç ilgi göstermeden göz attı. "Bir şeyler yapmak konusunda hep iyiydiler," dedi her zamanki sıradışı kibiriyle.

"Son zamanlarda yeni bir şeyler yaptılar mı?"

"Biz çelik kılıçlarımızı Kilinsanlar'dan alıriz; büyükbabamın zamanında çeliği işleyebilen ustaları vardı; ama öncesini bilmiyorum. Halkım Kilinsanlar'la uzun süre yaşadı, sınırlarımızın altından tünel kazmalarına katlandılar, kılıçlarına karşılık gümüş verdiler. Zengin oldukları söylenir ama yağma yapılması tabudur, iki cins arasındaki savaşlar çok kötüdür - siz de biliyorsunuz. Büyükbabam Durhal eşini çaldıklarını düşünerek onu aramaya buraya geldiğinde bile onları konuşmaya zorlamak için tabuyu yıkmamıştı. Eğer becerebilirlerse ne yalan söylerler ne de doğruyu. Biz onları sevmeyiz, onlar da bizi sevmezler; sanırım tabudan önceki eski günleri anımsıyorlar. Cesur değillerdir."

Arkalarından güçlü bir ses gümbürdedi: "Gecenin Efendileri'nin huzurunda eğilin!" Dönerlerken Rocannon'un eli lazer tabancasında, Mogien'in iki eli de kılıcının kabzasındaydı; fakat Rocannon kavisli duvardaki vericiyi hemen görüp Mogien'e doğru fısıldadı: "Yanıt verme."

"Konuşun, Ey Gecenin Efendileri'nin Mağaraları'ndaki yabancılar!" Sesin keskinliği ürkütücüydü, fakat Mogien gözünü bile kırpmadan duruyordu; yay gibi kaşlarını tembel tembel kaldırmıştı. Hemen: "Üç gündür uçuyorsunuz, Lord Rokanan, zevk almaya başladınız mı?" dedi.

"Konuşun, sesiniz duyulacak!"

"Öyle. Çizgili at sıcakyılda bir batı rüzgârı gibi hafif gidiyor," dedi Rocannon; bu, Şenlik Salonu'nda kulağına çalınan bir iltifattı.

"İyi cins bir hayvandır."

Duvar onlara bağırırken onlar uçanat yetiştiriciliği ile ilgili tartışmalarına devam ettiler. Sonunda tünelde iki Kilinsan belirdi. "Gelin," dediler duyusuz bir sesle. Yabancıları başka labirentlerden geçirip dev gibi ama yararlı bir oyuncağa benzer düzenli, küçük bir elektrikli tren sistemine getirdiler. Burada süratle birkaç kilometre gittikten sonra kil tünelleri geride bırakıp kireçtaşı mağaralarının bulunduğu bir alana geldiler. Son istasyon tamamen aydınlatılmış bir salonun ağzındaydı, en ucunda da bir kürsü üzerinde bekleyen üç mağara adamı vardı. Önce hepsi birbirine benziyormuş gibi geldi. Çinliler'in Hollandalılar'a, Ruslar'ın Centauruslular'a benzediği gibi... Sonra, bir etnolog olan Rocannon ortadaki Kilinsan'ın farklılığını gördü, bu adamın yüzü çizgilerle kaplı, beyaz ve demir tacın altında güçlüydü.

"Yıldızlordu Yüceler'in mağaralarında ne arıyor?"

Ortak Dil'in resmiliği tam Rocannon'un gereksinimi olan şeydi. Yanıt verdi: "Bu mağaralara konuk olarak gelip Gecelerin Efendileri'nin yaşam tarzlarını öğrenmeyi ve yaptıkları müthiş şeyleri görmeyi

istemiştim. Hâlâ istiyorum. Fakat kötü şeyler olacak, ben de aceleyle ve gelmem gerektiği için geliyorum. Ben Bütün Dünyalar Birliği'nin bir görevlisiyim. Birlik'in size olan güveninin göstergesi olarak size verilen gemiye beni götürmenizi rica ediyorum."

Üç adam soğuk soğuk baktılar. Kürsü sayesinde Rocannon'la aynı boya gelmişlerdi, geniş, yaş ifadesi olmayan yüzleri ve kaya gibi sert bakışları etkileyiciydi. Sonra sol taraflarındaki kaba bir şekilde ve Galaktik Lehçesi'nde, "Yok gemi," dedi.

"Bir gemi var."

Bir dakika sonra aynı adam belirsiz bir şekilde yineledi: "Yok gemi."

"Ortak Dil'i konuşun. Yardım etmenizi rica ediyorum. Bu dünyada Biriik'in bir düşmanı var. Eğer bu düşmanı kabul ederseniz artık bu dünya sizin dünyanız olmaz."

"Yok gemi," dedi soldaki Kilinsan. Öteki ikisi dikit gibi duruyorlardı.

"O zaman Birlik'teki Lordlar'a Kilinsanlar'ın güvenlerine ihanet ettiğini ve Çıkacak Savaş'ta savaşmaya layık olmadıklarını mı söyleyeyim?"

Sessizlik.

"Güven ya iki taraflıdır, ya da iki tarafta da yoktur," dedi ortadaki demir taçlı Kilinsan Ortak Dil'de.

"Size güvenmeseydim yardım etmenizi ister miydim? En azından şunu yapabilir misiniz: Gemiye bir mesajla Kerguelen'e yollar mısınız? Hiç kimsenin gemiyle gidip yıllar kaybetmesi gerekmez; o kendi kendine gider."

Yine sessizlik.

"Yok gemi," dedi soldaki, kaba sesiyle.

"Gelin, Lord Mogien," dedi Rocannon ve sırtını onlara döndü.

"Yıldızlordları'na ihanet edenler," dedi Mogien net, kibirli sesiyle, "daha eski anlaşmalara da ihanet etmiş sayılırlar. Kılıçlarımızı eskiden siz yapmıştınız, Kilinsanlar. Daha paslanmadılar." Rocannon'un yanında geniş adımlarla yürüdü, bodur gri rehberlerini izleyerek sessizlik içinde demiryoluna, en sonunda da nemli, parıldayan, labirent gibi koridorlardan geçerek gün ışığına çıktılar.

Batıya doğru birkaç mil uçarak Kilinsanlar'ın topraklarından çıktılar ve konuşmak için ormandaki bir ırmağın kenarına indiler.

Mogien konuğunu hayalkırıklığına uğrattığını hissediyordu, kendisi cömert olduğu için geri çevrilmeye de alışık değildi; kendine hâkimiyeti biraz sarsılmıştı. "Mağara böcekleri," dedi. "Korkak mikroplar! Ne yaptıklarını veya yapacaklarını hiçbir zaman açıkça söylemezler. Bütün Küçük İnsanlar böyle, hatta Fianlar bile. Ama Fianlar'a güvenilebilir. Sizce Kilinsanlar gemiyi düşmana mı verdiler?"

"Nereden bilebiliriz?"

"Ben şunu biliyorum; eğer bedelini iki katıyla geri almadılarsa hiç kimseye vermemişlerdir. Mallar, mallar — malları üst üste yığmaktan başka bir şey düşünmez onlar. Yaşlı olanı ne demek istedi, güven iki taraflıdır, diyerek?"

"Galiba bizim -Birlik'in- insanlarına ihanet ettiğimizi düşünüyorlar. Önce onları teşvik ettik, sonra kırk beş yıl boyunca kendi hallerine bıraktık, haber göndermedik, gelmelerini istemedik, başlarının çaresine bakmalarını söyledik. Bunu da, onlar bilmiyor ama, ben yaptım. Bana neden iyilik yapsınlar ki? Henüz düşmanla konuştuklarını sanmıyorum. Ama gemiyi bir şeyle takas ettilerse bile fark etmez. Düşman benim yararlanabileceğim kadar bile yararlanamaz ondan." Rocannon ayaktaydı ve parlak ırmağa bakıyordu, omuzları çökmüştü.

"Rokanan," dedi Mogien, onunla ilk defa kendi halkından biriymiş gibi konuşuyordu, "bu ormanın yakınlarında Kyodorlu kuzenlerim yaşıyorlar, güçlü bir kaleleri, Angyalı otuz savaşçıları ve üç orta-insan köyü var. Bu küstah Kilinsanlar'a hadlerini bildirmemize yardım edebilirler-"

"Hayır." Rocannon ağır ağır konuşuyordu. "Halkına Kilinsanlar'a dikkat etmelerini söyle, evet; bu düşman onları satın almış olabilir. Ama benim adıma tabular yıkılmayacak, savaşa girilmeyecek. Bunun hiç anlamı yok. Bu gibi zamanlarda, Mogien, bir tek adamın kaderi önemli değildir."

"O önemli değilse," dedi Mogien, esmer yüzünü kaldırarak, "önemli olan nedir?"

"Efendim," dedi ince, genç orta-insan Yahan, "orada ağaçların arasında biri var." Irmağın öte yanını, kara kozalaklı ağaçların arasında titreyen renklerin olduğu yeri işaret ediyordu.

"Fianlar!" dedi Mogien. "Uçanatlara bakın." Büyük hayvanların dördü de ırmağın öte yanına bakıyordu, kulakları dikilmişti.

"Hallan Lordu Mogien Fianlar'a dostluğunu sunmaya geldi!" Mogien'in sesi geniş, sığ, gürültülü suyun üzerinde çınladı ve hemen öbür kıyıdaki karışık ışık ve gölgelerin içinde, ağaçların altında küçük bir insan ortaya çıktı. Gözleri üstünde tutmak güçtü; güneş, üzerinde ışık oyunları oynuyor, onu titretiyor ve değiştiriyordu. Hareket ettiğinde, Rocannon onun ırmağın üzerinde yürüdüğünü sandı, güneşin aydınlattığı sığ suyu dalgalandırmadan, o denli hafifçe yürüyerek geldi. Çizgili uçanat kalkarak, kalın, boş kemikli bacaklarının üzerinde durarak yavaşça suyun kenarına gitti. Fian suyu geçip kenara çıkınca büyük hayvan başını eğdi, Fian uzanıp çizgili, kürklü kulaklarını okşadı. Sonra onlara doğru yürüdü.

"Selam sana, Hallanlar'ın varisi Mogien, ey güneş-saçlı, kılıç-taşıyıcı!" Ses bir çocuğunki gibi ince ve tatlı, bedeni bir çocuğunki gibi kısa ve hafifti ama yüzü çocuk yüzü değildi. "Selam sana, Hallan'ın konuğu, Yıldızlordu, Gezgin!" Garip, büyük, açık renkli gözlerini bir an kocaman açarak Rocannon'a baktı.

"Fianlar bütün isimleri ve haberleri bilirler," dedi Mogien gülümseyerek; fakat küçük Fian karşılık olarak gülümsemedi. Araştırma Ekibi ile birlikte bu türün bir köyünü çok kısa bir süre için görmüş olan Rocannon için bile bu şaşırtıcıydı.

"Ey Yıldızlordu," dedi tatlı, titreyen ses, "gelip öldüren uçangemileri kim kullanıyor?"

"Öldürüyorlar mı? Sizin halkınızı mı?"

"Bütün köyümü," dedi küçük adam. "Ben sürüyle birlikte tepelerdeydim. Halkımın beni çağırdığını zihinduyup geldim, alevler içinde yanıyorlar ve bağıryorlardı. Dönen kanatları olan iki gemi vardı. Ateş çıkarıyorlardı. Şimdi yalnızım ve yüksek sesle konuşmak zorundayım. Halkımın zihnimde bulunduğu yerde şimdi yalnız ateş ve sessizlik var. Bunu niye yaptılar Efendim?"

Bir Rocannon'a bir Mogien'e baktı. İkisi de sessizdi. Ölümcül yara almış bir insan gibi eğilip çömeldi ve yüzünü sakladı.

Mogien yanında durdu, elleri kılıçlarının kabzalarında, öfkesinden titriyordu. "Şimdi yemin ederim ki Fianlar'a verilen zararın intikamı alınacak! Rokanan, bu nasıl olabilir? Fianlar'ın kılıçları yoktur, zenginlikleri yoktur, düşmanları yoktur! Ona baksanıza, bütün halkı ölmüş, sözcükler olmadan konuştukları, akrabaları! Fianlar yalnız yaşamazlar. O tek başına ölecek. Neden halkına zarar vermişler?"

"Güçlerini belli etmek için," dedi Rocannon sertçe. "Onu Hallan'a götürelim, Mogien."

Uzun lord çömelmiş bedenin yanında diz çöktü. "Fian, insan-dostu, benimle uç. Halkınız gibi zihninde konuşamam, ama havada giden sözcüklerin de hepsi boş değildir!"

Sessizce atlarına bindiler, Fian atın yüksek eğrinin üstünde, Mogien'in önünde otururken bir çocuğa

benziyordu; dört at tekrar yükseldi. Yağmurlu bir güney rüzgârı uçuşlarını kolaylaştırıyordu, sonraki gün geç vakit Rocannon atının kanat vuruşları altında ormanın içindeki mermer merdiveni, yeşil uçurumun üstündeki Yarköprüsü'nü ve batıdan gelen uzun ışıklar içindeki Hallan kulelerini gördü.

Kale halkı, sarışın lordlarla koyu renk saçlı hizmetkârlar, uçuşavlusunda çevrelerinde toplandı, hepsinin doğudaki en yakın kale olan Reohan'ın yandığından ve insanların öldürüldüğünden haberi vardı. Yine birkaç helikopterle lazer tabancası olan silahlı birkaç adam gelmişti. Reohanlı savaşçılarla çiftçiler hiçbir karşılık vermeden katledilmişlerdi. Hallanlılar yarı öfke yarı meydan okuma çılgınlığı içindeydiler, genç lordlarıyla gelen Fian'ı görüp geliş nedenini öğrendiklerinde korku da duymaya başladılar. Angien'deki bu en kuzey kalede yaşamakta olan çoğu daha önce hiç Fian görmemişti, ama hepsi onları bir efsane ve güçlü bir tabunun kahramanları olarak tanıyordu. Ne denli kanlı olursa olsun, kendi kalelerine yapılabilecek bir saldırı savaşçı mizaçlarına uygun düşerdi; ama Fianlar'a yapılan bir saldırı kutsala saygısızlıktı. Korku ve hiddet beraber hissediliyordu. O akşam geç vakit kuledeki odasında Rocannon aşağıdaki Şenlik Salonu'ndan gelen gürültüyü duydu, Hallanlı Angyalar'ın hepsi toplanıp bir mecaz seli ve abartı fırtınası içinde düşmanı mahvetme ve yok etme yeminleri ediyorlardı. Angyalar övünge bir ırktı; kinci, kendinden fazla emin, dikkatli, cahil ve "yapamamak" fiilinin birinci şahıs çekiminden uzaktılar. Onların efsanelerinde tanrılar yoktu, yalnızca kahramanlar vardı.

Uzaktan gelen gürültünün içine yakından gelen bir ses karıştı; Rocannon o kadar şaşırdı ki eli kendiliğinden istasyon arama düğmesine gitti. Sonunda düşmanın iletişim bandını bulmuştu. Rocannon'un bilmediği bir dilde konuşan bir ses cızırtısı duyuluyordu. Düşmanın Galaktik dilinde konuşması için şansın fazla yaver gitmesi gerekirdi; bunun gibi bilinen gezegenleri veya hâlâ tanınmayan gezegenleri bir yana bırakın, sadece Birlik'e bağlı Dünyalar'da yüzbinlerce değişik dil vardı. Ses Rocannon'un da anladığı sayılar okumaya başladı, bunlar Ceti dilindeydi, bu ırkın matematiğe yatkınlığı sayesinde Birlik'in her yerinde Ceti matematiği ve rakamları kullanılıyordu. Rocannon gergin bir dikkatle dinledi ama hiçbir işe yaramadı, yalnızca art arda bir sürü sayı.

Ses birden durdu, geriye yalnızca parazitlerin hışırtısı kaldı.

Rocannon odanın öbür ucundaki küçük Fian'a baktı. Fian kendisiyle kalmak istemişti, şimdi ise kanadı pencerenin yakınında, yerde, bacak bacak üstüne atmış, sessizce oturuyordu.

"Düşmandı bu, Kyo."

Fian'ın yüzü hâlâ ifadesizdi.

"Kyo," dedi Rocannon —bir Fian'a köyünün Angya dilindeki adıyla seslenmek âdettendi çünkü, bu türün bireylerinin her birinin adı belki vardı belki yoktu. "Kyo, denesen düşmanları zihinduyabilir misin?"

Bir Fian köyüne yaptığı geziden aldığı kısa notlarda Rocannon I-B Türü'nün doğrudan sorulara pek doğrudan yanıt vermediği yorumunu yapmıştı; ayrıca o gülümseyerek ele avuca sığmayışlarını da gayet iyi anımsıyordu. Fakat konuşmalar ülkesinde tek başına kalmış olan Kyo Rocannon'un sorusuna yanıt verdi. "Hayır, Lordum," dedi boyun eğresine.

"Başka köylerdeki kendi cinsinden olanları zihinduyabilir misin?"

"Biraz. Aralarında yaşarsam, belki... Bazen Fianlar kendilerinininkinden başka köylere gidip yaşarlar. Hatta denir ki bir zamanlar Fianlar'la Gdemler tek halkmışçasına zihinkonuşurlarmış. Denir ki..." Durdu.

"Senin halkın ve Kilinsanlar aslında tek ırk ama şu anda çok farklı şekillerde yaşıyorsunuz. Başka, Kyo?"

"Denir ki çok eskiden, güneyde, yüksek yerlerde, gri yerlerde, bütün yaratıklarla zihinkonuşanlar yaşarmış. Bütün düşünceleri duyabilirlermiş. Eski Olanları, Çok Eski Olanları... Ama biz dağlardan inip vadilerde ve mağaralarda yaşadık ve daha zor olan yolu unuttuk."

Rocannon bir an durup düşündü. Hallan'ın güneyindeki kıtada hiç dağ yoktu. *Galaktik Alan Sekiz İçin Elkitabı*'nı ve haritalarını almak için kalktığında aynı bantta hâlâ hışırdamakta olan iletici onu durdurdu. Bir ses geliyordu, çok daha zayıf, uzaktan, parazit dalgalarında yükselip alçalan bir ses, ama Galaktik dilinde konuşuyordu. "Altı Numara, konuşun. Altı Numara konuşun. Burası Foyer. Konuşun, Altı Numara." Sonu gelmeyen yinelemeler ve aralardan sonra devam etti. "Burası Friday. Hayır, burası Friday... Burası Foyer, orada mısınız Altı Numara? IDHler yarına tamam. Yedi Altı yan hatları ve ağlarla ilgili tam rapor istiyorum. Sersemletme planını Doğu Müfrezesi'ne bırakın. Beni duyuyor musunuz, Altı Numara? Yarın Üs'le yanıtlayıcı aracılığıyla iletişime geçeceğiz. Yan hatlarla ilgili bilgiyi bana hemen geçer misiniz? Yedi Altı yan hatları. Gereksiz—" Yıldız gürültüleri sesi yuttu, ses tekrar duyulduğunda ise ancak kesik kesik anlaşılabilirdi. Parazitler, sessizlik ve kesik konuşmalarla on uzun dakika geçti, sonra daha önce de konuşulmuş olan o yabancı dilde hızlı hızlı konuşan daha yakın bir ses geldi; Rocannon hareket etmeden, dakikalarca, eli *Elkitabı*'nın kapağının üstünde dinledi. Fian da odanın öbür ucunda gölgeler içinde aynı şekilde hareketsiz oturuyordu. Birkaç çift rakam söylendi, sonra yineleni; ikinci defasında Rocannon Ceti dilinde "derece" anlamına gelen sözcüğü kaptı. Defterini açıp, sayıları yazdı. Bir yandan dinlerken, bir yandan da *Elkitabı*'nı açarak Fomalhaut II'nin haritalarını buldu.

Not aldığı rakamlar 28° 28-121° 40 idi. Bunlar enlem ve boylam koordinatları idiyseler... Bir süre haritalara uzun uzun baktı, kaleminin ucuyla boş, açık denizi birkaç defa işaretledi. Sonra 121 Batı'yı 28 Kuzey'le deneyerek bir sıradağlar dizisinin hemen güneyine. Güneybatı Kıtasının aşağıya doğru yarısına kadar geldi. Haritaya gözünü dikerek oturdu. İleticinin sesi kesilmişti.

"Yıldızlordu?"

"Galiba bana nerede olduklarını söylediler. Belki. Ve orada bir yanıtlayıcı var." Başını kaldırıp görmeden Kyo'ya baktı. "Eğer oradaysalar, oraya gidip oyunlarını bozabilsem, yanıtlayıcıyla Birlik'e tek bir mesaj gönderebilsem, ah bir..."

Güneybatı Kıtası'nın haritası sadece havadan çıkarılmıştı, yani sahilden içeride sadece dağlarla başlıca ırmaklar işaretlenmişti: yüzlerce kilometrelik boşluk, bilinmeyen. Ve sadece tahmini bir amaç.

"Ama burada oturup bekleyemem," dedi Rocannon.

Tekrar başını kaldırıp küçük adamın açık, anlamayan bakışıyla karşılaştı.

Taş zeminli odada bir oraya bir buraya yürüdü. Radyo hışırdayıp fısıldıyordu.

Onun lehine olan bir şey vardı; düşman onu beklemiyordu. Gezegenin kendilerine kaldığını sanıyorlardı. Ama bu, lehine olan tek şeydi.

"Silahlarını kendilerine karşı kullanmak istiyorum," dedi. "Galiba onları bulmaya çalışacağım. Güneydeki yerlerde... Benim arkadaşlarım da seninkiler gibi bu yabancılar tarafından öldürüldü, Kyo. Sen de ben de yalnızız, bizim olmayan bir dili konuşuyoruz. Bana arkadaşlık etmen beni çok mutlu eder."

Onu bu teklifi yapmaya iten neydi, bilemiyordu.

Fian'ın yüzünde bir gülümseme gölgesi belirdi. Ellerini paralel ve ayırık olarak uzattı. Duvarlardaki apliklerde ışıklar eğildi, titredi, değişti. "Gezgin'in kendisine arkadaşlar seçeceği önceden söylenmişti," dedi. "Bir süre için."

"Gezgin mi?" diye sordu Rocannon, ama Fian bu kez yanıt vermedi.

3

Kale'nin Leydisi etekleri taşlara sürtünerek yüksek salonu ağır ağır geçti. Esmer teni yıllar içinde daha da esmerleşmiş, güzel saçları beyazlaşmıştı. Yine de soyundan gelen güzelliği koruyordu. Rocannon eğilip Angyalar gibi konuştu: "Selam size Hallan Leydisi, Durhal'in kızı. Güzel Haldre!"

"Selam size Rokanan, sevgili konuşum," dedi Haldre sakın sakın ona bakarak. Çoğu Angya kadını ve bütün Angya erkekleri gibi o da Rocannon'dan oldukça uzundu. "Bana neden güneye gittiğinizi anlatın." Salonda ağır ağır yürümeye devam etti, Rocannon da yanında yürüyordu. Etraflarında karanlık bir hava ve taşlar vardı; yüksek duvarlara koyu renkli örtüler asılmıştı, tepedeki kara kirişlerin arasındaki pencerelerden sabahın serin ışıkları giriyordu.

"Düşmanımı bulmaya gidiyorum, Leydi."

"Ya bulduğunuzda?"

"Onların... kalelerine girmeyi ve... haber ileticilerini kullanarak Birlik'e burada, bu dünyada olduklarını söylemeyi umuyorum. Burada saklanıyorlar ve bulunma olasılıkları çok düşük: deniz kenarındaki kumlar kadar çok dünya var. Ama bulunmaları gerek. Buraya zarar verdiler, öbür dünyalara daha da kötü şeyler yapabilirler."

Haldre başıyla onayladı. "Donanımınız olmadan, birkaç adamla gitmek istediğiniz doğru mu?"

"Evet, Leydi. Bu uzun bir yol ve denizin geçilmesi gerekiyor. Ve onların gücüne karşı kullanabileceğim tek şey beceri, güç değil."

"Beceriden fazlasına gereksiniminiz olacak, Yıldızlordu," dedi yaşlı kadın. "Dört sadık orta-insanı sizinle göndereceğim, eğer yeterse; ayrıca iki yük, altı binek uçan atı, bir de yabancı diyarlardaki barbarlar sizi ağırlamak için isterlerse diye bir iki parça gümüş ve oğlum Mogien'i."

"Mogien benimle mi gelecek? Bunlar büyük armağanlar. Leydi, fakat Mogien en büyüğü!"

Haldre bir dakika açık, üzgün, boyun eğmez bakışıyla gözlerini ona dikti. "Memnun olduğunuza sevindim, Yıldızlordu." Tekrar ağır ağır yürümeye başladı, Rocannon da onunla birlikte. "Mogien sizi sevdiği için ve macera uğruna gitmeyi arzuluyor; çok tehlikeli bir görevi olan büyük bir lord olarak siz de onun gelmesini istiyorsunuz. O halde bence de mutlaka gitmeli. Ama size şimdi, Uzun Salon'da şunu söyleyeyim, eğer dönerseniz bunu anımsayın ve sizi suçlarım diye korkmayın: onun sizinle dönebileceğini sanmıyorum."

"Fakat Leydi, o Hallan'ın varisi."

Haldre bir süre sessizce yürüdü, odanın sonundaki, zamanın kararttığı, üzerinde güzel saçlı adamlarla savaştan kanatlı devlerin bulunduğu duvar örtüsünün altında döndü. "Hallan başka varisler bulur." Sesi sakın ve son derece soğuktu. "Siz Yıldızlordu yine bizimle birliktesiniz, yeni yollar ve savaşlar getiriyorsunuz. Reohan toz oldu, Hallan ne kadar dayanabilir ki? Dünyamız zaten gecenin kenarında bir kum tanesine döndü. Artık herşey değişiyor. Yine de bir şeyden eminim: Soyumun üstünde karanlık var. Annem, onu siz de tanımıştınız, delirip ormanların içinde yitti; babam savaşta, kocam ihanet edilerek öldürüldü; bir oğul doğurduğumda ise ruhum sevincimin yanı sıra kederlendi, çünkü yaşamının kısa olacağını görmüştü. Bu onu kederlendirmiyor; o bir Angya, çifte kılıcı var. Karanlığın bana düşen tarafı ise düşmekte olan bir âlemi tek başıma yönetmek ve her şeyi görene dek yaşamak, yaşamak, yaşamak..."

Bir dakikalığına yine sustu. "Yaşamınızı veya gideceğiniz yolu satın alabilmeniz için benim size

verebileceğimden fazla hâzineye gereksiniminiz olacak. Alın. Bunu size veriyorum, Rokanan, Mogien'e değil. Size karanlık getirmez bu. Bir zamanlar sizin değil miydi zaten, gecenin ötesindeki kentteyken? Bizim için yük ve gölge oldu. Geri alın bunu, Yıldızlordu; fidye veya armağan olarak kullanırsınız." Annesinin yaşamına mal olan altını ve büyük mavi taşı boynundan çıkarıp Rocannon'a uzattı. Rocannon altının bağlantı yerlerinin birbirlerine yumuşak, soğuk çarpışını neredeyse dehşetle duyarak kolyeyi aldı ve gözlerini Haldre'ye kaldırdı. Uzun boylu, mavi gözleri salonun karanlık havasında kararmış görünen Haldre de ona baktı. "Şimdi oğlumu da alın, Yıldızlordu ve yolunuza gidin. Düşmanınız oğulsuz ölsün."

Meşalelerin ışığı, duman, kalenin uçuşavlusunda telaşlı gölgeler, hayvan ve insan sesleri, gürültü, patırtı, hepsi Rocannon'un bindiği çizgili atın birkaç kanat çırpışından sonra yok oldu gitti. Hallan artık gerilerinde kalmıştı, karanlık tepelerin orada zayıf bir ışık noktasından ibaretti ve biraz görülebilen geniş kanatların inip kalkmasının havada çıkardığı ses dışında hiç ses yoktu. Doğu, arkalarında soluk renkteydi, Büyükyıldız parlak bir kristal gibi yanıyor, doğacak güneşi haber veriyordu ama günün ağarmasına daha çok vardı. Gündüz, gece ve alacakaranlık bu gezegende görkemliydi ve acele etmiyorlardı, bir gün otuz saatti. Mevsimler de uzun sürüyordu; şimdi ilkbaharı müjdeleyen gündönümü zamanıydı, dört yüz gün sürecek ilkbahar ve yaz geliyordu.

"Yüksek kalelerde bizimle ilgili şarkılar söylenecek," dedi Kyo; Rocannon'la aynı atın üstünde, onun arkasında gidiyordu. "Gezgin ve arkadaşlarının bahardan önceki karanlıkta, güneye gökten nasıl gittiklerini anlatacaklar." Biraz güldü. Angien'in tepeleri ve zengin ovaları altlarında gri ipek üzerine boyanmış, yavaş yavaş parlamaya başlayan, sonunda tanrısal güneş arkalarından doğduğunda ise renkler ve gölgelerle canlı gibi parıldayan bir manzara sunuyordu.

Öğle vakti, izledikleri güneybatıya, denize giden ırmağın kenarında birkaç saat dinlendiler; akşam karanlığında küçük bir kaleye indiler, o da bütün Angya kaleleri gibi bir tepe üstünde, aynı ırmağın bir başka kıvrımındaydı. Oranın lordu ve halkı tarafından karşılandılar. Hallan Lordu, dört orta-insan, bir de garip bir aksanla konuşan, lord gibi giyinmiş ama kılıcı olmayan ve orta-insanlar gibi beyaz yüzlü biriyle beraber, uçanatla gelmiş Fian'ı gören lordun içinde elbette merak uyandı. Aslında bu iki sınıf, Angyalar'la Olgyiolar, çoğu Angya'nın kabul etmek istemediği denli birbirine karışmıştı; açık tenli savaşçılar olduğu gibi sarı saçlı hizmetkârlar da vardı; fakat bu Gezgin daha da farklıydı. Gezegendeki varlığıyla ilgili daha fazla söylenti çıkmasını istemeyen Rocannon hiçbir şey söylemedi, evsahibi de Hallan varisine soru sormaya cüret edemedi; bu yüzden eğer bu garip konukların kim olduklarını bir gün öğrendiyse bunu öyküyle ilgili şarkılar söyleyen ozanlardan yıllar sonra öğrenmiştir.

Şirin topraklar üzerinde rüzgârı izleyen yedi yolcu için ertesi gün de aynı geçti. O geceyi ırmak kenarındaki bir Olgyio köyünde geçirdikten sonra üçüncü gün Mogien için bile yabancı olan topraklara geldiler. Güneye dek eğriler çizen ırmak döngüler ve U şeklinde akıyor, tepeler yerlerini uzun düzlüklere bırakıyordu, uzakta ise gökyüzüne ayna gibi yansımış solgun bir parlaklık vardı. O gün geç vakit, arkasında göz alabildiğine denizkulakları, gri kum ve açık deniz olan, beyaz bir kayalık üzerine kurulmuş bir kaleye geldiler.

Bedeni kasılmış, yorgun, başı ise rüzgâr ve harekettten çınlar bir halde atından inen Rocannon buranın şimdiye dek gördüğü en acınası Angya kalesi olduğunu düşündü: basık, sefil görünümlü bir kalenin kanatları altında ıslak tavuklar gibi toplanmış bir kulübeler yığını. Soluk, kısa boylu orta-insanlar düzensiz daracık yollardan onlara bakıyordu. "Kilinsanlar'la karışmış gibiler," dedi Mogien. "Kapı burada; eğer rüzgâr yönümüzü şaşırtmadıysa burası Tolen olmalı. Hey! Tolen Lordları, kapıda

konuklarınız var!"

Kalenin içinden ses gelmiyordu.

"Tolen'in kapısı rüzgârda sallanıyor," dedi Kyo, gerçekten de bronz kaplı, görkemli ahşap kapının, menteşeleri üzerinde yamulmuş ve kasabada esen soğuk deniz rüzgârında çarpmakta olduğunu gördüler. Mogien kılıcının ucuyla kapıyı itip açtı. İçerisi karanlıktı, rüzgârın hışıltısı ve rutubetli bir koku vardı.

"Tolen Lordları konuklarını beklememişler," dedi Mogien. "Yahan, bu çirkin insanlarla konuşup bize gece kalabileceğimiz bir yer bul."

Genç orta-insan, seyretmek için kalenin ön avlusunun öbür ucunda toplanmış olan kasaba halkıyla konuşmak üzere döndü. Bir tanesi cesaretini toplayıp öne atıldı; yosunsu bir sahil yarattığı gibi eğiliyor, kenardan çekiliyor, ezilip büzülerek Yahan'la konuşuyordu. Rocannon Olgyio lehçesini kısmen takip edebiliyordu, yaşlı adamın köyde *pedanlar* —her ne demekse— için kalacak yer olmadığını söylediğini anladı. Yine orta-insan olan uzun boylu Raho Yahan'a katıldı ve sert bir sesle bir şeyler söyledi; fakat yaşlı adam sadece geri çekiliyor, eğiliyor, mırıldanıp duruyordu ki sonunda Mogien ortaya atıldı. Angya geleneklerine göre yabancı topraklardaki serflerle konuşamazdı, ama kılıçlarından birini kınından çıkararak, denizin soğuk ışığında parlayan kılıcı havaya kaldırdı. İhtiyar ellerini uzattı, bir çığlık atıp döndü ve kasabanın kararan dar sokaklarına girip yok oldu. Yolcular onu izlediler. Atlarının kürklü kanatları her iki yandaki sazdan, alçak çatıları süpürüyordu.

"Kyo, pedan nedir?"

Küçük adam gülümsedi.

"Yahan, şu söz, pedan, ne demek?"

İyi huylu, candan biri olan genç adam huzursuz görünüyordu. "Şey, Efendim, pedanın anlamı... insanların arasında dolaşan biri..."

Rocannon bu kadar açıklamayla yetinerek başını salladı. Müttefikler değil türler konusunda öğrenim görürken dinlerini araştırıp durmuştu; dinleri yok gibiydi. Fakat oldukça saftılar. Büyüleri, lanetleri ve garip güçleri gerçek kabul ediyorlardı, doğayla ilişkileri de son derece animistikti; fakat tanrıları yoktu. Bu sözcük, tanrı, ne de olsa doğaüstülük kokuyordu. O anda bu sözcüğün kendisi için kullanıldığını anlamamıştı.

Yedi konuğu ağırlamak için acınacak durumdaki kulübelerden yedi tane gerekti, köydeki herhangi bir eve sığamayacak kadar büyük olan uçanatları ise dışarıya bağladılar. Hayvanlar birbirlerine sokuldular, kürkleri keskin deniz rüzgârında dalgalanıyordu. Rocannon'un çizgili atı duvarı çiziyor, miyavlar gibi bir hırıltıyla yakınıyordu, bu yüzden Kyo'nun dışarı çıkıp atın kulaklarını okşaması gerekti. "Yakında daha kötü şeylerle karşılaşacak zavallı hayvan," dedi Mogien; kulübeyi ısıtan sobanın başında Rocannon'un yanında oturuyordu. "Sudan nefret ederler."

"Hallen'dayken denizin üstünde uçmadıklarını söylemiştin. Herhalde bu köylülerin gemileri de yoktur. Kanalı nasıl geçeceğiz?"

"Toprakların resmi yanınızda mı?" diye sordu Mogien. Angyalar'ın haritaları yoktu, Mogien Coğrafi Araştırma'nın hazırladığı *Elkitabı*'ndaki haritalara hayranlık duyuyordu. Rocannon dünyadan dünyaya taşıdığı eski deri bir kesenin içindeki kitabı çıkardı. Kesenin içinde gemi bombalandığında yanında olan ufak tefek birkaç şey daha vardı: *Elkitabı*, defterler, giyecek, silah, tıbbi malzeme, iletici, Dünya'dan getirdiği satranç takımı ve harap halde bir cilt Hain şiiri. İlk başta safirli kolyeyi de bunlarla beraber saklıyordu fakat önceki gece bu nesnenin değerinin baskısıyla safiri yumuşak barilo derisinden bir torbanın içine askısından dikmiş, sonra da kendi boynuna takmıştı, böylece

kolye muskaya benzemişti; kendi boynunu kaybetmedikçe onu da kaybetmesi söz konusu olmayacaktı.

Mogien işaret parmağını dimdik uzatarak iki Batı Kıtasının karşı karşıya geldiği yerdeki sınırları izledi: Angien'in güney ucunda iki derin körfez ve aralarında, güneye doğru uzanan, şişman, dağlık bir burun; kanalın öbür yanında da Güneybatı Kıtası'nın kuzeyindeki, Mogien'in Fiern olarak adlandırdığı körfez. "Buradayız," dedi Rocannon ve akşam yemeğinden kalan bir balık kılçığını dağlık burnun ucuna koydu.

"Burada da, eğer bu sinmiş, balık yiyen kafasızlar doğru söylüyorlarsa, Plenot adında bir kale var. " Mogien ilk kılçığın bir santimetre doğusuna bir kılçık daha koydu. "Bir kule yukarıdan tam böyle görünür. Hallan'a döndüğümde toprağa bakmaları için atlı yüz adam göndereceğim, onların resimlerine göre bütün Angien'in resmini çizeceğiz. Şimdi, Plenot'ta gemi vardır - buraya, Tolen'e ait gemiler ve kendi gemileri. Bu iki lord arasında kavga vardı, o yüzden Tolen şimdi rüzgâr ve gece içinde. İhtiyar Yahan öyle söyledi."

"Plenot bize gemilerini ödünç verir mi?"

"Plenot hiçbir şey ödünç vermez. Plenot Lordu bir Çılgın'dır." Angya topraklarında geçerli olan karmaşık geleneklere göre bu, diğer insanların dışladığı, toplumdışı, misafirperverlik, karşılık verme, geri ödeme kurallarını umursamayan biri demekti.

"Onun sadece iki uçanatı var," dedi Mogien kılıçlarının bağlı olduğu kemerin tokasını yatmak için çözerken. "Kalesinin ahşap olduğu da söylenir."

Ertesi sabah ahşap kuleye doğru iniş yapmaya başladıklarında, neredeyse onlar kuleyi görür görmez bir muhafız da onları gördü. Kaleye ait iki at hemen havalanıp kulenin çevresinde dönmeye başladı; artık pencere aralıklarından sarkan, ellerinde yaylar olan insanları görebiliyorlardı. Rocannon Angya kalelerinin neden üstten kapatıldığını da şimdi anlıyordu, içerisi mağaramsı, karanlık oluyordu ama havadan gelebilecek bir düşmana karşı koruma sağlıyordu. Plenot küçük bir yerdi, Tolen'den de kötü durumdaydı, orta-insan köyü bile yoktu, denizin üstünde, yüksekte, kara kayaların üzerinde duruyordu; fakat bütün yoksul görünümüne karşın Mogien'in altı adamın kaleyi alabileceğine olan güveni aşırı görünüyordu. Rocannon dizginlere asıldı, Mogien'in verdiği, hava savaşında kullanılan mızrağı daha sıkı tutarak talihine ve kendisine küfretti. Burası kırk üç yaşındaki bir etnologa göre bir yer değildi.

Siyah atının üstünde daha önde gitmekte olan Mogien mızrağını kaldırıp haykırdı. Rocannon'un atı başını öne eğip tam uçuşa geçti. Siyah-boz kanatları pervane gibi inip kalkıyordu; uzun, kalın, hafif vücudu gerilmişti ve güçlü kalp atışları hissediliyordu. Rüzgâr ıslık gibi geçerken Plenot'un çatısı sazla kaplı kulesi onları doğru savruluyormuş gibi geldi, iki griffon, yarı aslan yarı kartal iki dev yaratık, kulenin çevresinde dönüyordu. Rocannon uçanatının sırtına yapıştı, uzun mızrağını indirmiş hazır bekliyordu. Mutluluk duymaya, eskiden aldığı bir tadı almaya başlamıştı. Rüzgârla giderken biraz güldü. Sallanan kuleyle kanatlı iki muhafız gittikçe daha yakın geliyordu, Mogien aniden tiz bir sesle bağırıp mızrağını gümüş bir ok gibi havaya fırlattı. Mızrak savaşçılardan birinin tam göğsüne geldi, darbenin kuvvetiyle dizgin kayışları koptu, adam açık, yavaş görünen bir yay çizerek atın sırtından fırladı ve dokuz yüz metre aşağıya, kayaları sessizce yalayan dalgaların içine düştü. Mogien binicisiz atın yanından geçerek öbür muhafızla savaşmaya girişti; yakından savaşıyor, adamın fırlatmadan, sadece itelemek ve savuşturmak için kullandığı mızrağı aşip kılıcıyla darbe indirmeye çalışıyordu.

Beyaz ve boz atlarının üstündeki dört orta-insan korkunç güvercinler gibi yakınlarda dolanıp duruyorlardı, Lordlarının savaşına yardıma hazırdılar ama karışmıyorlardı, aşağıdaki okçuların

oklarının atların deriden yelegini delip geçemeyeceği bir yükseklikte dönüyorlardı. Fakat birdenbire dördü de o sinir bozucu tiz haykırıyla düelloya katıldılar. Bir an havada beyaz kanatlar ve parlayan çelik düğümünden başka bir şey görülmedi. Bir kişi düğümden çözüldü; havada yatmaya çalışıyor gibi görünüyor, sarkan kol ve bacaklarıyla bir o yana bir bu yana dönüyordu ki kalenin çatısına çarpıp aşağıdaki sert, kayadan yatağa doğru kaydı gitti.

Rocannon sonunda düelloya neden müdahale ettiklerini anladı: muhafız kuralları çiğneyerek mızrağını biniciye değil ata atmıştı. Mogien'in bindiği, mor kanı siyah kanatlarından birini lekeleyen at aşağıya, kumullara doğru düşmeye başladı. Önündeki orta-insanlar bağırarak binicisiz kalmış, geri dönüp kaledeki güvenlikteki ahırlarına gitmeye çalışan iki atı kovalıyordu. Rocannon ise atıyla kalenin çatısının üstünden giderek atları sürüyordu. Raho'nun ip atarak atlardan birini yakaladığını gördü ve aynı anda bir şeyin bacağına battığını hissetti. Zıplaması heyecan içindeki atını ürküttü; dizginleri fazla çekince sırtını kamburlaştıran at kalenin üzerinde rüzgârla dans eder gibi zıplayarak Rocannon'u ilk kez üstünden atmaya çalıştı. Oklar ters yağın bir yağmur gibi çevresinde yağıyordu. Vahşi gözlü sarı bir ata binmiş olan Mogien'le orta-insanlar bağırıp gülerek yanından geçtiler. Atı düzeliş onları izledi. "Yakalayın, Yıldızlordu!" diye bağırdı Yahan, Rocannon kara kuyruklu bir kayanyıldızın kendisine doğru geldiğini gördü. Kendini savunma duygusuyla yakaladığı şeyin yanan bir meşale olduğunu gördü ve kulenin sazdan çatısını ve ahşap kirişlerini ateşe vermek için çevresinde dönüp duran diğerlerine katıldı.

"Sol bacağınızda bir ok var," diye seslendi Mogien Rocannon'un yanından geçerken, Rocannon gürültülü bir şekilde gülerek meşalesini bir okçunun sarktığı pencere aralığından içeriye fırlattı, "iyi atış!" diye bağırdı Mogien; kulenin çatısına kurşun gibi indi ve alevlerin arasından tekrar yükseldi.

Yahan'la Raho kumulların orada yaktıkları, dumanlar çıkaran birkaç meşaleyle dönmüşler, nerede yakılabilecek saz veya tahta görüyorlarsa oraya atıyorlardı. Artık kuleden gürüldeyen ve fiskiye andıran kıvılcımlar yükseliyordu, sürekli dizginlenmekten ve üzerlerine değen kıvılcımlardan rahatsız olan uçanatlar ise kulenin çatılarına doğru dalıyor, duyması ürküntü veren, öksürüğe benzer bir ses çıkarıyorlardı. Yukarıya doğru yağın ok yağmuru dinmişti. Başında tahtadan, salata kâsesine benzer bir şey olan bir adam ön avluya doğru seğirtti; elindeki şeyi havaya ilk kaldırdığında Rocannon bunun bir ayna olduğunu sandı, daha sonra suyla dolu bir çanak olduğunu gördü. Hâlâ ahırına dönmeye çalışan sarı hayvanın dizginlerini çeken Mogien atı adama doğru sürdü ve seslendi: "Çabuk konuş! Adamlarım yeni meşaleler hazırlıyorlar!"

"Hangi topraklardansınız, Lordum?"

"Hallan!"

"Çılgın Plenot Lordu yangınları söndürmek için zaman tanımanızı rica ediyor, Hallanlı Lord."

"Tolen halkının yaşamları ve hâzineleri karşılığında zaman veriyorum."

"Öyle olsun," diye bağırdı adam, su dolu çanağı hâlâ yukarıda tutarak kaleye doğru koştu. Saldırıda bulunanlar kumullara çekilip Plenot halkının acele içinde pompalarının başına geçip denizden kova kova su taşımalarını izlediler. Kule yandı, fakat duvarlarla salonu ayakta tutmayı başardılar. Sadece yirmi-yirmi beş tane adam vardı, birkaç tane de kadın. Yangın sönünce birkaç tanesi yürüyerek kapıdan çıkıp kayaların üstünden kumulların oraya geldi. Önde Angyalar'a has esmer teni ve ateş gibi saçları olan, uzun, zayıf bir adam yürüyordu, arkasında salata kâsesi miğferleri hâlâ başlarında olan iki asker, onların arkasında da koyun gibi bakan, sefil kılıklı altı adam ve kadın. Uzun boylu adam suyla dolu kil çanağı iki eliyle kaldırdı. "Ben Plenotlu Ogoren, bu toprakların Çılgın Lordu."

"Ben Hallan varisi Mogien."

"Tolen halkının yaşamları sizindir. Lordum." Arkasındaki sefil görünürlü insanlara bakarak başını salladı. "Tolen'de hiç hazine yoktu."

"İki uzun gemi vardı, Çılgın Lord."

"Kuzeyden uçar canavar ve her şeyi görür," dedi Ogoren ters ters. "Tolen'in gemileri sizindir."

"Gemiler Tolen'deki iskeleye geldiğinde uçanatlarınızı geri alacaksınız," dedi Mogien yücegönüllülükle.

"Başka hangi Lord tarafından yenilmek onurunu elde ettim?" diye sordu Ogoren bir Angya savaşçısının giydiği giysileri ve bronz zırhı giymiş olan ama kılıçları olmayan Rocannon'a bakarak. Mogien da arkadaşına baktı. Rocannon aklına gelen ilk takma adı, Kyo'nun kendisine verdiği adı söyleyiverdi: "Olhor." Gezgin.

Ogoren merakla ona baktı, sonra ikisine de eğildi ve, "Çanak dolu, Lordlar," dedi.

"Su dökülmesin ve anlaşma bozulmasın!"

Ogoren iki adamıyla birlikte dönüp, kumulların üstünde birbirine sokulmuş duran eski mahkûmlarına tek bir kez bakmadan yanmış kalesine doğru yürüdü gitti. Mogien bu insanlara sadece, "Uçanatımı eve götürün, kanadından yaralanmıştı," dedi ve Plenot'dan aldığı sarı atına tekrar binerek havalandı. Harap durumdaki kendi topraklarına doğru yorgun argın yürümeye başlayan üzgün gruba dönüp bakan Rocannon da onu izledi.

Tolen'e geldiklerinde savaşma isteği çoktan gitmişti ve tekrar kendine küfrediyordu. Kumulların üstünde atından indiğinde sol baldırına gerçekten de bir okun saplanmış olduğunu gördü; okun ucunun dikenli olup olmadığına bakmadan çekip çıkarana dek yarası acıımıyordu bile, ama okun ucu dikenliydi. Angyalar elbette zehir kullanmıyorlardı ama kan zehirlenmesi tehlikesi her zaman için vardı. Arkadaşlarının içten cesaretinden etkilendiği için, akına giderken koruyucu ve neredeyse görünmez olan geçirmezgiysisini giymeye utanmıştı. Lazer silahlara dayanıklı bir zırhı vardı ama bu lanet olası yerde bronz başlı bir okun çizliğinden ölebilirdi. Kendi canını bile koruyamazken bir gezegeni kurtarmak için yola çıkmıştı.

Hallan'dan gelenlerin en yaşlısı, tıknaz, Iot adındaki orta-insan neredeyse tek bir söz etmeden, nazikçe eğildi ve Rocannon'un yarasını temizleyip sardı. Savaş giysileri hâlâ üzerinde olan Mogien de geldi, püsküllü miğferiyle üç metre boyunda, pelerininin kanatsı, sert omuzlarıyla da bir buçuk metre eninde görünüyordu. Arkasından Kyo girdi, daha güçlü bir ırkın savaşçılarından arasında bir çocuk gibi sessizdi. Derken Yahan geldi, sonra Raho, sonra da genç Bien, böylece hepsi sobanın çevresinde çömelip oturduklarında kulübede adım atacak yer kalmamıştı. Yahan gümüş kaplı yedi fincanı doldurdu, Mogien bunları ağır ağır elden ele geçirdi. İçtiler. Rocannon kendini daha iyi hissetmeye başladı. Mogien yarasını sordu, Rocannon kendini çok daha iyi hissetti. Onlar yine vaskan içerlerken, alacakaranlıktaki sokaktan geçen köylülerin korku ve hayranlık duyan yüzleri kapının aralığından görülüyordu. Rocannon kendini iyiliksever ve kahraman hissetti. Yediler, yine içtiler, sonra duman, kızarmış balık, koşum takımlarının yağı ve ter kokan havasız kulübede Yahan elinde gümüş telli bronz bir harple ayağa kalkıp şarkı söyledi. Kızıl Lord zamanında Born bataklıklarında Korhaltli mahkûmları kurtaran Durholde hakkında bir şarkı söyledi; o savaşta her savaşçının soyuyla ve vurdukları her darbeye ilgili bütün şarkıları söyledikten sonra da Tolen halkının kurtarılışını, Plenot Kulesinin yakılışını, Gezgin'in meşalesinin ok yağmuru içinde ışık saçmasını, Hallan varisi Mogien'in vurduğu en son darbeyi, rüzgârda gidip eski günlerde Hendin'in attığı isabetli mızraklar gibi hedefini bulan mızrağı anlattı. Rocannon sarhoş ve halinden memnun bir şekilde

4

oturuyor, şarkılar ırmağında gidiyor ve artık kendini tamamen gecelerin ötesinden bir yabancı olarak geldiği bu dünyaya adanmış, döktüğü kanıyla mühürlenmiş hissediyordu. Yalnızca arada sırada yanında gülümseyen küçük Fian'ın yabancı, içten varlığını duyuyordu.

Deniz, karanlık yağmurun altında puslu ölü dalgalar halinde uzanıyordu. Dünyanın hiç rengi kalmamıştı. Geminin kışında kanatları bağlı ve zincirli iki uçanat inliyor, feryat ediyordu, yağmurda ölü dalgaların ve pusun içinden, öteki gemiden mahzun bir yankı geliyordu.

Rocannon'un bacağı iyileşene ve uçanatlar tekrar uçabilene dek Tolen'de günlerce kalmışlardı. Bunlar beklemek için geçerli nedenlerdi ama gerçek, Mogien'in ayrılmaya, geçmek zorunda oldukları denizi geçmeye isteksiz oluşuydu. Tolen'in aşağısında gri kumlarda, denizkulaklarının arasında tek başına dolaşıyor, belki annesi Haldre'nin de duyduğu önseziyle savaşıyordu. Rocannon'a tek söyleyebildiği, denizin sesi ve görüntüsünün yüreğini kederlendirdiğiydi. Sonunda siyah at tam olarak iyileştiğinde onu Bien'le beraber Hallan'a geri göndermeye karar verdi, sanki değerli bir şeyi kötülükten koruyor gibiydi. Ayrıca iki yük atıyla yüklerinin çoğunu da hâlâ harap kalelerini onarmaya çabalayan yaşlı Tolen Lorduyla yeğenlerine bırakmaya karar vermişlerdi. Şimdi yağmurlu denizde ejderha başlı iki gemide yalnızca altı yolcuyla beş at vardı, hepsi ıslaktı, çoğu da halinden şikâyetçiydi.

Gemiye Tolenli asık suratlı iki balıkçı idare ediyordu. Yahan uzun süre önce ölmüş bir lordu anlatan uzun ve monoton bir ağıtla, zincirli atları avutmaya çalışıyordu; Rocannon'la Fian ise pelerinlerini giymiş, başlıkları başlarında, pruvada duruyorlardı. "Kyo, bir keresinde güneydeki dağlardan söz etmiştin."

"Ah, evet," dedi küçük adam çabucak kuzeye, artık görünmeyen Angien kıyılarına bakarak.

"Güneydeki topraklarda, Fiern'de yaşayan insanlarla ilgili bir şey biliyor musun?"

Elkitabı da fazla işe yaramıyordu; zaten Araştırmayı buraya getirmesinin nedeni de *Elkitabı*'ndaki büyük boşlukları doldurmaktı. Kitapta gezegende beş Gelişmiş Zekâlı Yaşam Biçimi olduğu öngörülüyordu; Angyalar/Olgyiolar; Fianlar, Gdemler; gezegenin öbür tarafındaki Doğu Kıtası'nda bulunan, insangillerden olmayan bir tür daha. Coğrafyacılardan Güneybatı Kıyısıyla ilgili notları ise daha çok söylentiden ibaretti. *Doğrulanmamış Tür ?4: Büyük kentlerde oturan, büyük insangiller (?)*. *Doğrulanmamış Tür ?5: Kanatlı keseliler*. Kitap hepsi hepsi Kyo kadar bilgi sağlayabiliyordu, o da zaten Rocannon'un sorduğu bütün soruların yanıtlarını bildiğine inanıyordu. Okul çocuğu gibi yanıt verdi: "Fiern'de Eski Irklar yaşar, öyle değil midir?" Bağlı koca hayvanlar inerken ve yağmur boynundan aşağıya soğuk soğuk inerken Rocannon güneye, belirsizlikler içindeki toprağı gizleyen sisin içine doğru bakmakla yetinmek zorunda kaldı.

İlerlerlerken bir kez başlarının üstünden bir helikopterin geçtiğini duyar gibi oldu; sisin kendilerini sakladığına sevindi ama sonra omuz silkti. Neden saklanacaklardı? Bu gezegeni yıldızlararası savaşları için üs olarak kullanan ordu, yağmurun altında uyduruk iki gemide giden on adamla fazla gelişmiş beş evkedisini görünce pek de korkmazdı herhalde...

Bir yağmurla, bir dalgalarla ıslanarak ilerlemeye devam ettiler. Uzun, soğuk gece bitti. Pusu, yağmuru ve dalgaları ortaya çıkaran boz bir ışık belirdi. Sonra her iki gemideki asık suratlı gemiciler aniden hareketlendi, gemiyi idare ederken kaygıyla ileriye doğru bakıyorlardı. Gemilerinin üzerinde, kıvranan sisin içinde kısım kısım görülen bir kayalık hayal meyal belirdi. Yanından geçerlerken kaya

parçaları ve rüzgârın bodur bıraktığı ağaçlar yelkenlerinin üzerine eğiliyordu.

Yahan gemicilerden birine sorular soruyordu. "Burada büyük bir ırmağın ağzının oradan geçeceğiz diyor, öbür tarafta da uzun bir süre daha gitmeden önce konaklayabileceğimiz tek yer varmış." Tepelerinden sarkan kayalar o konuşurken sisin içinde yok oldu, daha yoğun bir sis geminin çevresinde girdap gibi dönmeye başlarken geminin omurgası çarpan bir akıntıyla gıcırdadı. Pruvadaki sırtan ejderha başı sallanıp döndü. Hava beyazdı, ışık geçirmiyordu, kenarlara çarpan ve kaynayan su da ışık geçirmiyordu ve kırmızıydı. Gemiciler birbirlerine ve öbür gemiye seslendiler. "İrmak taşıyor," dedi Yahan. "Dönmeye çalışıyorlar — sıkı tutunun!" Rocannon Kyo'nun kolunu yakaladı, gemi rotadan çıkıp çılgınca dans eder gibi ters akıntılarda baş kış vurur ve dönerken, gemiciler onu zaptetmeye çalışıyorlardı, kör edici bir sis suyu saklıyor, dehşetle hırıldayan uçanatlar kanatlarını kurtarmaya çalışıyorlardı.

Ejderha başlı gemi tekrar düzgün gitmeye başlamıştı ki gemi sis yüklü büyük bir dalgayla durup yana yattı. Yelken yapıştırıcıyla çekiliyormuş gibi suya çarpıp gemiyi sağa yatırdı. Kırmızı, sıcak su yavaşça Rocannon'un yüzüne dek geldi, ağzını doldurdu, gözlerini kapladı. Neye tutunuyorsa ona sıkıca tutunup havayı bulmaya çalıştı. Tuttuğu Kyo'nun koluydu, ikisi de kendilerini sallayan, döndüren, alabora olmuş gemiden daha da uzağa çeken, kan gibi sıcak vahşi denizde zorlukla yüzmeye çalıştılar. Rocannon yardım istemek için bağırdı ama sesi suyun üstündeki sisin ölü sessizliğinde yitti. Sahil var mıydı — ne tarafta, ne kadar uzaktaydı? Kullanılmaz hale gelmiş geminin arkasından yüzdü, Kyo da koluna tutunmuştu.

"Rokanan!"

Öteki geminin ejderha başlı pruvası sırtarak karmaşanın içinde uzaktan belirdi. Gemiden denize atlayan Mogien bir yandan akıntıyla mücadele ediyor, bir yandan da Rocannon'a ip uzatmaya çalışıyordu. Rocannon Mogien'in yüzünü, yay gibi kaşlarını ve suyun koyulaştırdığı sarı saçlarını canlı bir şekilde görüyordu. Sonunda onları gemiye çekelebildiler, en son da Mogien bindi.

Yahan'la Tolenli balıkçılardan birini de biraz ileriden gemiye aldılar. Öbür denizciyle uçanatlardan ikisi geminin altında kalarak boğulmuşlardı. Akıntılar ve deniz ağzından gelen rüzgârlar daha zayıf olduğuna göre körfezden içeriye yeterince girmişlerdi. Konuşmayan sırlıslam adamlarla dolu gemi kırmızı su ve etrafı sarmış sisin içinde sallanarak gidiyordu.

"Rokanan, nasıl oldu da hiç ıslanmadın?"

Hâlâ sersem gibi olan Rocannon sırlıslam giysilerine baktı ama hiçbir şey anlamadı. Gülümseyen ve soğuktan titreyen Kyo onun yerine yanıt verdi: "Gezgin'in ikinci bir derisi var." Rocannon o zaman anladı ve geçen gece soğuk ve nemden korunmak için giydiği, yalnızca başıyla ellerini açıkta bırakan geçirmezgiysisinin "deri"sini gösterdi. Giysi hâlâ üzerindeydi. Deniz Gözü de göğsünde saklı duruyordu; fakat radyosu, haritaları, silahı, kendi uygarlığıyla tüm bağlantıları gitmişti.

"Yahan, sen Hallan'a döneceksin."

Hizmetkârla efendisi güney topraklarının kıyısında, sisin içinde yüz yüze duruyorlardı, dalgalar ayaklarına vuruyordu. Yahan yanıt vermedi.

Artık altı kişiydiler ve üç uçanatları vardı. Kyo bir orta-insanla uçabilirdi, Rocannon da öbürüyle, ama Mogien uzun mesafelerde iki kişi uçamayacak denli ağırdı; uçanatları verimli kullanabilmek için üçüncü orta-insan gemiyle Tolen'e dönmeliydi. Mogien en gençleri olan Yahan'ın gitmesi gerektiğine karar vermişti:

"Seni herhangi bir şeyi kötü yaptığın veya hiç yapamadığın için geri göndermiyorum, Yahan. Şimdi, git - denizciler bekliyor."

Hizmetkâr hareket etmedi. Arkasındaki denizciler yemek yemek için yaktıkları ateşi söndürmeye çalışıyorlardı. Renksiz kıvılcımlar sisin içinde uçuşuyordu.

"Lord Mogien," diye fısıldadı Yahan, "Iot'u geri gönderin."

Mogien'in yüzü karardı, elini kılıcının kabzasına koydu.

"Git, Yahan!"

"Gitmeyeceğim, Lordum"

Kılıç ısıklık çalarak kınından çıktı, umutsuz bir çığlık atan Yahan geriye kaçtı, döndü ve sisin içinde yok oldu.

"Onu biraz bekleyin," dedi Mogien denizcilere, sesi duygusuzdu. "Sonra gidin. Artık yolumuzu aramalıyız. Küçük Lord, benim atıma biner misiniz?" Kyo çok üşümüş gibi büzülmüştü; Fiern sahiline indiklerinden beri hiçbir şey yememiş, tek bir sözcük bile söylememişti. Mogien onu boz atın üzerine koydu, kendisi de hayvanın başında yürüyerek, sahilden yukarıya, denizden uzağa doğru gitmeye başladı. Rocannon da Yahan'ın arkasından geriye ve Mogien'e doğru ileriye bakarak onları izledi, bu garip insan, arkadaşı, çok şaşırtıcıydı, bir anda soğuk bir hiddetle adam öldürebilecekken hemen sonra nezaketle konuşabiliyordu. Kibirli ve sadık, acımasız ve nazik olan Mogien bu uyumsuzluğun ortasında tam bir lorddu.

Balıkçılar bu koyun doğusunda bir yerleşim bölgesi olduğunu söylemişlerdi, bu yüzden şimdi kubbeyi andıran yumuşak karanlık içinde doğuya gidiyorlardı. Uçanatlarla sisten yorganın üzerine çıkabilirlerdi ama gemide iki gün bağlı kaldıkları için yıpranmış ve sıkılmış olan büyük hayvanlar uçmuyorlardı. Mogien, Iot ve Raho önden gidiyorlar, Rocannon onları izliyordu; bir yandan da sevdiği Yahan'ı görmek umuduyla gizli gizli çevresine bakıyordu. Sıcak tutması için geçirmezgiysisi hâlâ üzerindeydi ama onu dünyadan tamamen koparan başlığı başında değildi. Yine de tanımadığı bir sahilde kör pusun içinde yürümekten huzursuzdu ve yürürken bir değnek veya sopa arıyordu. Uçanatların sürüklenen kanatlarının kumlarda açtığı oyukların içinde, denizyosunları ve kurumuş pis tuz tabakaları arasında sahile vurmuş, uzun, beyaz bir odun parçası gördü; kumdan kurtarıp eline alınca kendini daha iyi, silahlı hissetti. Fakat durduğu için geride kalmıştı. Sis in içinde arkadaşlarının izini takip etti. Sağında hayal meyal biri belirdi. Bunun arkadaşlarından biri olmadığını hemen anladı, sopasını silah gibi kaldırdı ama arkadan kollarından yakalayıp geriye doğru çektiler. Soğuk, ıslak deri gibi bir şey ağzına yapıştırıldı. Serbest kalmak için çabaladı ama karşılığında başına bir darbe yiyerek bilincini yitirdi.

Azar azar ve acılar içinde kendine geldiğinde kumların üstünde sırt üstü yatıyordu. Tepesinde sisli, kocaman iki tip uzun uzun tartışıyordu. Olgıyo lehçelerini yalnızca kısmen anlayabiliyordu. "Burada bırakın," diyordu biri; öbürü de, "Burada öldürün, üzerinde hiçbir şey yok," gibi bir şey söylüyordu. Bunun üzerine Rocannon yana doğru yuvarlanarak giysisinin başlığını başına ve yüzüne geçirip sıkıca kapattı. Devlerden biri ona bakmak için döndüğünde bunun yalnızca iri yarı, kürklere sarınmış bir orta-insan olduğunu gördü. "Zgama'ya götürün, belki Zgama ister," dedi öbürü. Biraz daha tartıştıktan sonra Rocannon'u kollarından çekerek koşturdular. Karşı koymak için çabaladı ama kafası yüzüyor gibiydi, sis de sanki beynine geçmişti. Pusun daha karanlıklaştığını, sesleri, sopaları, iç içe geçmiş sazlar ve kilden oluşan duvarı ve duvarda parlayan bir meşaleyi anlayabilecek denli bilinci yerindeydi. Sonra üzerinde bir çatı, başka sesler ve karanlık. En sonunda taş zemin üzerinde yüzükoyun yatarken kendine gelip başını kaldırdı.

Yakınında, kulübe büyüklüğünde bir şöminede kütüklerden bir ateş yanıyordu. Çıplak bacaklarla paçavra kürklerin kenarları önünde bir duvar oluşturunuyordu. Başını biraz daha kaldırıncaya bir adamın

yüzünü gördü: beyaz tenli, kara saçlı, sakallı, yeşil-siyah şeritler halinde kürkleri giymiş, başında kare şeklinde kürk şapkası olan bir orta-insandı bu. "Sen de nesin?" diye kalın bir sesle Rocannon'a ters ters bakarak sordu.

"Bu... bu binanın misafirperverliğine sığınıyorum," dedi Rocannon sonunda dizlerinin üzerine kalkabildiğinde. Şu anda daha ileriye gidemezdi.

"Birazını gördün bile," dedi sakallı adam, Rocannon'un başının arkasındaki şişliği ellediğini görerek. "Daha ister misin?" Etrafındaki çamurlu bacaklar ve kürk paçavralar sallandı, koyu renk gözler ona baktı, beyaz suratlar sırıttı.

Rocannon ayağa kalkıp dik durdu. Dengesini yeniden kazanıp kafasında hissettiği acı azalınca dek sessiz ve hareketsiz kaldı. Sonra başını kaldırıp kendisini esir alan kişinin parlak, siyah gözlerinin içine baktı. "Sen Zgama'sın," dedi.

Sakallı adam geriye çekildi, korkmuş görünüyordu. Bir çok dünyada benzer durumlar görmüş olan Rocannon eline geçirdiği avantajı olabildiğince kullanıyordu. "Ben gezgin Olhor'um. Kuzeyden ve denizden geliyorum, güneşin ardındaki topraklardan. Barışla gelir, barışla giderim. Zgama'nın salonlarından geçip güneye gidiyorum. Beni kimse durdurmasın!"

"Aa," dedi beyaz yüzlerdeki açık ağızlar; ona bakıyorlardı. Kendisi de gözlerini kararlı bir şekilde Zgama'nın üstünden çekmiyordu.

"Burada efendi benim," dedi iri adam, sesi kabaydı ve durumdan rahatsız olduğunu ele veriyordu. "Beni kimse geçemezi"

Rocannon ne konuştu ne gözünü kırptı.

Zgama bu gözler savaşını yitirmekte olduğunu gördü; bütün halkı açılmış gözlerle hâlâ yabancıya bakıyordu. "Artık bakmayın!" diye bağırdı. Rocannon kımıldamadı. Karşı koyan bir doğayla karşı karşıya olduğunu fark etmişti ama taktiğini değiştirmek için çok geçti artık. "Bakmayı kesin!" diye gürledi yine Zgama, sonra kürkten pelerininin altından bir kılıç çıkardı, hızla çevirdi ve hızlı bir darbeye yabancıнын kafasına indirdi.

Fakat yabancıнын kafası kopmadı. Sendeledi ama Zgama'nın kılıcı kayaya vurmuş gibi geri tepmişti. Ateşin çevresindeki herkes "Aa!" diye fısıldadı. Yabancı tekrar dik ve kımıldamadan, sabit bakışlarıyla Zgama'ya bakmaya başladı.

Zgama duraksadı; neredeyse geri çekilerek bu garip tutsağın gitmesine izin verecekti. Ama soyunun inatçılığı, şaşkınlığıyla korkusunu yendi. "Yakalayın - kollarından tutun!" diye gürledi; adamları kıpırdamayınca kendisi Rocannon'u omuzlarından tutarak döndürdü. O zaman adamları kıpırdandılar, Rocannon da direnmedi. Giysisi onu yabancı etkenlerden, aşırı sıcaklıklar, radyoaktivite, şoklar ve kılıç darbesi veya kurşun gibi orta hız ve ağırlıktaki darbelerden koruyordu ama on-on beş güçlü adamın onu tutmasından kurtaramazdı.

"Hiç kimse Uzun Körfez'in Efendisi Zgama'nın Evi'nden geçip gidemez!" Adamlarının içinde daha cesur olanları Rocannon'un elini kolunu bağladığında koca adam öfkesini tutamadı. "Angienli Sarıkafalar'ın casususun sen. Seni tanıyorum! Angyalar'ın konuşması, büyüleri, oyunları ile geliyorsun, ejderha başlı gemiler seni kuzeyden getirdiler. Ama buraya kadar! Ben efendisizlerin efendisiyim. Sarıkafalar ve yaltakçılar buraya gelsinler bakalım da bronzun tadına baktıralım! Denizden çıkıp ateşimin yanında bir yer istiyorsun, öyle mi? Seni ısıtacağım, casus. Kızarmış et vereceğim sana, casus. Şuradaki direğe bağlayın onu!" Zalim kabadayılığı insanları yüreklendirmişti, yabancıyı ateşin başındaki büyük şişi tutan direklerden birine bağlamak ve bacaklarının etrafına odun yığmak için itişmeye başladılar.

Sonra sustular. Kürkleri içinde gaddar ve kudretli görünen Zgama yürüyüp yanan ateşin içinden bir dal aldı ve Rocannon'un gözleri önünde sallayarak odun yığınına tutuşturdu. Ateş parladı. Rocannon'un giysisi Hallan'dan aldığı kahverengi pelerin ve ceket ateş aldı ve başının çevresinde, yüzünde alev alev yandı.

"Aa," diye bir kez daha fısıldadı izleyenler, ama bir tanesi "Bakın!" diye bağırdı. Alevler sönerken, dumanın içinde hareketsiz duran, bacaklarını alevlerin yaladığı, dik dik Zgama'ya bakan insanı gördüler. Çıplak göğsündeki, altın zincire takılmış olan büyük mücevher açık bir göz gibi parlıyordu.

"Pedan, pedan," diye inledi kadınlar korkudan karanlık köşelere sinerek.

Zgama gürleyen sesiyle panik dalgasını kırdı. "Yanacak! Yakın onu! Deho, bir odun daha at, casus yeterince hızlı kızarmıyor!" Küçük bir erkek çocuğunu huzursuzca titreyen ateşe doğru iterek odun yığınına birkaç odun daha atması için zorladı. "Yiyecek bir şey yok mu? Yiyecek getirin, siz kadınlar! Misafirperverliğimizi görüyorsun Olhor; nasıl yediğimize bak!" Bir kadının getirdiği büyük tahta tabaktan bir parça eti kopararak Rocannon'un önünde ısırmaya başladı, etin suları sakallarından aşağı süzülüyordu. Zorba adamlarından birkaçı biraz daha uzakta durup onu taklit etmeye başladılar. Çoğu ateşin yanına bile yaklaşamıyordu ama Zgama onları yiyip içmeye, bağırmaya zorluyordu; çocuklardan bazıları kırmızıya boyanmış, garip bir şekilde parlayan derisinin etrafında oynayan alevlerin ortasında duran suskun, sakın adamın ateşine birkaç odun atmaya cesaret edebilmişlerdi.

Ateş ve gürültü sonunda durdu. Adamlar, kadınlar yerde, köşelerde, sıcak küllerin üstünde paçavra kürklerine sarınıp uyudular. Kılıçları dizlerinde, şişeleri ellerinde birkaç adam nöbete durdu.

Rocannon gözlerinin kapanmasına engel olmadı, iki parmağıyla giysisinin baş kısmını açtı ve yine temiz hava soludu. Uzun gece tükendi, yavaşça tanyeri ağardı. Boz günışığında, pencere deliklerinde dönen sis içinde Zgama yerdeki yağ lekelerinin üzerinden atlayarak tutsağının yanına gelip baktı. Tutsağın bakışı ciddi ve kararlı, tutsak edeninki ise acizce meydan okuyucuydu. "Yan, yan!" diye homurdandı Zgama ve gitti.

Rocannon Angyalar'ın şişman, tüylü, eti yenen hayvanları olan heriloların binanın dışından gelen seslerini duyuyordu, hayvanların kanatları kesilmişti ve muhtemelen deniz kıyısındaki yarda otluyorlardı. Birkaç bebekle kadının dışında salon boşaldı, onlar da akşam yemeğindeki etin kızartılması sırasında bile Rocannon'dan uzak durdular.

Rocannon otuz saattir bağlıydı ve hem acı, hem susuzluk hissediyordu. Dayanabileceği sınır buydu işte, susuzluk. Her ne kadar başı dönüyorduysa da, yemek yemeden uzun süre dayanabilirdi, zincirlere de o kadar dayanabileceğini sanıyordu, ama ancak bir uzun gün daha su içmeden dayanabilirdi.

O kadar güçsüzdü ki, Zgama'ya söyleyebileceği, barbarın inadını azdırmayacak herhangi bir şey, verebileceği herhangi bir rüşvet, savurabileceği bir tehdit yoktu.

O gece ateş gözlerinin önünde dans eder ve o ateşin içinden Zgama'nın sakallı, kaba, beyaz yüzünü izlerken, bir yandan da akıl gözüyle başka bir yüzü, parlak saçlı ve esmer bir yüzü görüyordu: bir dost, hatta bir şekilde oğul olarak sevdiği Mogien'di bu. Gece ve ateş devam ederken, kendisine anlamaya çalışmadığı, çocukça ve esrarengiz bir şekilde bağlı olan küçük Fian Kyo'yu düşündü; kahramanlarla ilgili şarkılar söyleyen Yahan'ı gördü; ve büyük kanatlı atları tımar ederken birlikte söylenip gülen Iot ve Raho'yu; altın zinciri boynundan çıkaran Haldre'yi. Daha önceki yaşamına ait hiçbir şey gelmedi aklına, halbuki birçok dünyada yıllarca yaşamış, birçok şey öğrenmiş, birçok şey yapmıştı. Hepsi yanmış gitmişti. Hallan'da, duvarlarında devlere karşı savaşan adamların resimlerinin olduğu uzun salonda olduğunu ve Yahan'ın kendisine bir tas su sunduğunu sandı. "İçin, Yıldızlordu, için. İçin." Ve içti.

En büyük iki ay olan Feni ve Feli suyun üstünde beyaz yansımalarla dans ederken Yahan içmesi için bir tas su daha uzattı. Yanan ateşten geriye yalnızca birkaç kor kömür kalmıştı. Salonda ayışığı lekeleri ve parıltıları görülüyordu, uyuyanların solukları ve dönmelerinin dışında etraf sessizdi.

Yahan dikkatle zincirleri gevşetirken Rocannon bütün ağırlığını geriye, direğe doğru verdi çünkü bacakları uyuşmuştu ve destek olmadan ayakta duramazdı.

"Dış kapının dışında bütün gece nöbet tutuyorlar," diye kulağına fısıldadı Yahan, "nöbetçiler hep uyanıklar. Yarın sürüleri dışarı götürdüklerinde-"

"Yarın gece. Koşamam. Onları yanıltmam gerekecek. Zincirin kancasını öyle bağla ki ağırlığımı üzerine verebileyim, Yahan. Kancayı buraya getir, elimin yanına." Uyuyanlardan biri esneyerek kalktı; ayışığında bir anlığına çakan bir sırtışıyla Yahan çöktü ve gölgelerin arasında yok oldu.

Rocannon Yahan'ın gün ışıırken öbür adamlarla birlikte heriloları otlamaya götürdüğünü gördü, diğerleri gibi çamurlu bir post giymişti, siyah saçları süpürge gibi dik dikti. Zgama bir kez daha gelip tutsağına sert sert baktı. Rocannon adamın bu doğaüstü konuğundan kurtulmak için sürüleriyle karılarının yarısını vermeye razı olacağını, ama kendi zorbalığında sıkışıp kalmış olduğunu biliyordu; gardiyan mahkûmun mahkûmudur. Zgama sıcak küllerin içinde uyumuştı, saçı küllerle öyle karışmıştı ki yanmış bir adama Rocannon'dan daha çok benziyordu, çünkü Rocannon'un çıplak bedeni bembeyaz parlıyordu. Zgama olduğu yerde tepindi, sonra salon yine bütün gün boş kaldı, yalnızca nöbetçiler kapıdaydılar. Rocannon zamanını gizli gizli kas hareketleri yaparak geçirdi. Yanından geçen bir kadın onun gerildiğini görünce de gerilmeye devam etti, sallanarak alçak sesle garip bir ses çıkardı. Kadın korkuyla arkasını döndü, dört ayak üzerine çökerek kaçtı.

Alacakaranlıktaki sis pencerelerden içeri girdi, asık suratlı kadınlar et ve denizyosunundan oluşan bir yahni pişirdiler, geri dönen yüzlerce hayvanın sesi geldi dışarıdan, sakallarıyla kürklerinde sis damlaları parlayan Zgama'yla adamları içeri girdiler. Yere oturarak yemek yediler. Her yer sesleriyle çınladı; kokular yayıldı, her yer buğulandı. Her gece esrarengiz olana dönmenin yarattığı gerginlik ortadaydı; yüzler acımasız, sesler kavgacıydı. "Ateşi güçlendirin — bu defa kızaracak!" diye bağırdı Zgama ve ateşe yanan bir kütük daha atmak için zıpladı. Adamlarından hiçbiri kımıldamadı.

"Kalbini yiyeceğim, Olhor, kaburga kemiklerinin arasında kızardığı zaman! O mavi taşı hızma diye burnuma takacağım!" Zgama iki gecedir dayandığı sessiz kararlı bakış yüzünden çılgına dönmüş, öfkesinden titriyordu. "Gözlerin kapanacak!" diye çığlık atarak yerden kaptığı ağır bir sopayı havada ıslık çalan kuvvetli bir darbeye Rocannon'un kafasına indirdi, ama aynı anda da geriye zıpladı, sanki elindeki şeyden korkmuştu. Sopa yanan kütüklerin arasına düşüp belirli bir açıyla sıkışıp kaldı.

Rocannon yavaşça sağ eliyle uzanıp sopayı ateşten çıkardı. Sopa'nın bir ucu yanıyordu. Zgama'nın gözüne doğru gelecek şekilde sopayı kaldırdı, sonra aynı yavaşlıkla ileri doğru adım attı. Zincirler serbest kaldı. Ateş harlanarak çıplak ayaklarının çevresinde kıvılcımlar ve kömürler saçtı.

"Dışarı!" dedi adım adım gerileyen Zgama'ya doğru ilerleyerek. "Burada efendi sen değilsin. Yasa tanımayan köledir; zalim olan köledir ve aptal olan köledir. Sen benim kölemsin, seni bir hayvan gibi sürüyorum. Dışarı!" Zgama kapının iki yanını tuttu, ama yanan değnek gözüne gelince avluya kaçtı. Muhafızlar yere çöküp kıpırdamadılar. Dış kapının yanında yanan meşaleleri sisi aydınlatıyordu; ahırlarındaki hayvanların uğultuları ve kayalıkların altındaki denizin hışırtısından başka ses duyulmuyordu. Zgama meşalelerin arasındaki dış kapıya kadar adım adım geriledi. Karalı beyazlı yüzü yanan değnek yaklaştıkça maskeye benziyordu. Korkudan donakalmış olan Zgama kapının

kalaslarına sıkı sıkı sarılarak kapıyı kocaman vücuduyla kapladı. Bitkin ve kızgın olan Rocannon değneğin yanan ucunu Zgama'nın göğsüne çevirerek adamı yere yıktı ve kapının dışındaki karanlığa ve yüzen sise karıştı. Karanlıkta elli adım gitti, sonra tökezledi ve bir daha kalkamadı.

Arkasından hiç kimse gelmedi. Otların içinde yarı baygın yattı. Uzun bir süre sonra kapıdaki meşaleler söndü veya söndürüldü, geriye yalnızca karanlık kaldı. Rüzgâr otların arasında sesler çıkararak dolaştı, deniz aşağıda hışırdamaya devam etti.

Sis hafifleyip ayların parıltısı görülmeye başlayınca Yahan Rocannon'u kayalıkların kenarında buldu. Rocannon onun yardımıyla kalkıp yürüdü. Yollarını sadece hissederek, düşe kalka, yolun engebeli ve karanlık olduğu yerlerde el ve dizlerinin üstünde ilerleyerek sahilden içeriye, doğuya ve güneye gitmeye çalıştılar. Birkaç kez durup soluklandılar ve kendilerine geldiler; Rocannon neredeyse durdukları anda uyuyakaldı. Yahan onu uyandırdı ve gündoğumundan önce dik bir ormanın saçakları altındaki bir vadiye gelene dek yürümesini sağladı. Puslu karanlığın içinde ağaçlar âlemi kapkaraydı. Yahan'la Rocannon izledikleri dere yatağından ormana girdiler ama fazla gitmediler. Rocannon durup kendi dilinde, "Daha fazla gidemeyeceğim," dedi. Yahan derenin alt tarafında, en azından yukarıdan korunabilecekleri kumlu bir şerit buldu; Rocannon inine giren bir hayvan gibi emekleyerek içeriye girdi ve orada uyudu.

On beş saat sonra akşam karanlığında uyandığında, Yahan yiyecekleri birkaç yeşil kök ve sürgünle yanındaydı. "Sıcak yıl daha yeni başladı, meyvelerin olmasına çok var," diye açıkladı acıklı acıklı, "ve Budalakalesi'ndeki budalalar yayımı aldılar. Birkaç kapan kurdum ama gecedен önce hiçbir şey tuzağa düşmez."

Rocannon yeşillikleri hırsla yedi, dereden su içip, gerinip yeniden düşünebildiğinde sordu: "Yahan, nasıl oldu da sen oradaydın - Budalakalesi'nde yani?"

Genç orta-insan yere bakıp yenemeyen birkaç bitki kökünü özenle kuma gömdü. "Efendim, biliyorsunuz ben... Lord Mogien'e meydan okudum. Sonra, bu yüzden, Efen-disizler'e katılabileceğimi düşündüm."

"Daha önce onlardan söz edildiğini duymuş muydun?"

"Bizim oralarda biz Olgyiolar'ın hem efendi hem uşak olduğu yerler olduğuna dair öyküler vardır. Hatta eskiden Angien'de yalnızca biz orta-insanların yaşadığı da söylenir, ormanlarda avcılık yaparmışız, efendilerimiz yokmuş; Angyalar ejderha başlı gemilerle güneyden gelmişler... Eh, ben de kaleyi buldum, Zgama'nın adamları benim sahilin orada bir yerlerden kaçmış olduğumu düşündüler. Yayına el koydular, beni işe koydular, hiç soru sormadılar. Ben de sizi buldum. Siz orada olmasaydınız bile kaçırdım. Böyle budalaların arasında efendi olmak istemem!"

"Arkadaşlarımızın nerede olduklarını biliyor musun?"

"Hayır. Onları arayacak mısınız Lordum?"

"Bana adıyla hitap et, Yahan. Evet, eğer onları bulma şansımız varsa arayacağım. Bir kıtayı baştan başa tek başımıza, yaya, giysisiz ve silahsız geçemeyiz."

Yahan hiçbir şey söylemedi, kumu düzleyip kozalaklı ağır dalların altında kara ve berrak akan dereyi seyretti.

"Benimle gelmiyor musun?"

"Lord Mogien beni bulursa öldürür. Hakkı bu."

Angya törelerine göre bu doğrudu; ve törelere uyacak biri varsa bu Mogien'di.

"Yeni bir efendi bulursan eskisi sana dokunamaz; bu da doğru, değil mi, Yahan?"

Genç adam başını evet anlamında salladı. "Fakat asi bir adam yeni bir efendi bulamaz."

"Belli olmaz. Hizmetlerini bana ada, ben de Mogien'e senin adına hesap vereyim - eğer onu bulursak tabii. Hangi sözleri söylediğinizi bilmiyorum."

"Deriz ki" -çok alçak sesle konuşuyordu- "*Efendime yaşadığım saatleri ve ölümümü veriyorum.*"

"Kabul ediyorum. Ben de sana senin bana geri verdiğin kendi yaşamımı veriyorum."

Dere üstlerinden gürültüyle akıyor, gökyüzü ağır ağır kararıyordu. Hava kararınca Rocannon geçirmezgiysisini çıkardı, derenin içinde gerinerek bütün vücudunu kaplayan suyun terini, yorgunluğunu ve gözlerini yalayan ateşi hatırladıkça duyduğu korkuyu temizlediğini hissetti. Çıkarıldığında giysi bir avuç dolusu şeffaf madde ve yarı görünür, kıl inceliğinde tüpler, teller, birkaç da turnak büyüklüğünde yarı şeffaf küpçükten oluşuyordu. Yahan giysisini tekrar giyen Rocannon'u rahatsız bir bakışla izliyordu (çünkü Rocannon'un başka giysisi yoktu, Yahan ise kendi Angya giysilerini pis herilo postlarıyla değiştirmek zorunda kalmıştı). "Lord Olhor," dedi sonunda, "ateşin... ateşin sizi yakmasını engelleyen bu deri miydi? Yoksa... o mücevher miydi?"

Kolye şu anda Rocannon'un boynunda, Yahan'ın kendi muska torbasındaydı. Rocannon kibarca yanıt verdi: "Deriydi. Büyü yok. Bu bir tür çok güçlü zırh."

"Ya o beyaz şey?"

Rocannon deniz kıyısından aldığı, bir ucu yanmış sopaya baktı; Yahan onu önceki gece kayalıkların oradaki otların üzerinde bulmuştu; Zgama'nın adamları sopayı Rocannon'la birlikte kaleye getirmeleri gerektiğini düşünmüşlerdi.

Sopası olmayan bir büyücü ne işe yarardı ki? "Eh," dedi, "iyi bir baston olarak kullanılabilir, eğer yürümemiz gerekecekse." Tekrar gerindi ve uyumadan önce biraz daha yemek yemek isteğiyle karanlık, soğuk, gürültülü dereden bir kez daha su içti.

Ertesi sabah geç vakit uyandığında iyileşmişti ve açtı. Yahan kapanlarını kontrol etmek amacıyla ve nemli inlerinde daha fazla yaramayacak denli üşümüş olduğu için gündeğümünde gitmişti. Yalnızca bir avuç dolusu bitkiyle geri döndü, bir de kötü haberle. Deniz kenarı tarafında bulundukları ormanlı bayırı geçmişti ve yukarıya çıkınca güneye doğru uzanan geniş bir deniz görmüştü.

"O iğrenç, balık yiyen Tolenliler bizi bir adada mı bırakmışlar?" diye homurdandı, her zamanki iyimserliği soğuk, açlık ve kuşku yüzünden gitmişti.

Rocannon denize düşmüş haritalarındaki sahili anımsamaya çalıştı. Batıdan gelen bir ırmak uzun bir kara dilinin kuzeyine dökülüyordu, bu dilin kendisi de kıyıya paralel, batı-doğu doğrultusunda uzanan sıradağların parçasıydı; dille anakaranın arasında da haritalardan aklında çok net kalacak kadar uzun ve geniş bir boğaz vardı. Belki yüz, iki yüz kilometre uzunluğundaydı. "Ne kadar geniş?" diye sordu Yahan'a, o da asık suratla yanıt verdi, "Çok geniş. Ben yüzme bilmiyorum. Lordum."

"Yürüyebiliriz. Bu bayır batıdaki anakarayla birleşiyor. Mogien da bizi olasılıkla bu yolda arar." Liderlik yapması gereken oydu —Yahan payına düşenden de fazlasını yapmıştı— fakat bu bilinmeyen düşmanca yerlerden geçerek gidecekleri dolambaçlı yol canını sıkıyordu. Yahan kimseyi görmemişti ama birçok yoldan geçmişti; bu ormanlarda, oyunu zor ve ürkütücü hale getirecek birileri olmalıydı.

Ama eğer Mogien'in onları bulacağına dair umut varsa — tabii eğer Mogien yaşıyorsa, özgürse ve uçanatlar hâlâ ondaysa— güneye, mümkünse açık kırlıklara gitmeleri gerekecekti. Mogien onların güneye gittiklerini düşünecekti, çünkü yolculuklarının amacı buydu. "Gidelim," dedi Rocannon ve gittiler.

Öğleden biraz sonra bayırdan aşağıya, göz alabildiğine doğudan batıya uzanan, alçak gökyüzü altında kurşun grisi görünen geniş koya bakıyorlardı. Güney kıyısı yalnızca alçak, karanlık, loş bir tepeler çizgisi halinde görünüyordu. Aşağıya kıyıya inip kıyı boyunca batıya gitmeye çalışırken

boğazdan esen rüzgâr sırtlarına soğuk soğuk esiyordu. Yahan bulutlara bakıp başını omuzlarının arasına gömerek üzgün üzgün söylendi: "Kar yağacak."

Ve hemen kar yağmaya başladı, rüzgârla esen ıslak bir bahar karıydı, ıslak zemine ve boğazın karanlık sularına düşer düşmez eriyordu. Rocannon'un giysisi onu soğuktan koruyordu ama güçlükler ve açlık yorgun düşürmüştü; Yahan da hem açtı hem üşümüştü. Zorlukla ilerlemeye devam ettiler, zaten yapabilecekleri başka bir şey yoktu. Sığ bir dereden geçtiler, kaba otların ve savrulan karın arasında derenin kenarına çıktılar ve tepede bir adamla burun buruna geldiler.

"Ho!" dedi adam, önce şaşkınlıkla, sonra merakla bakarak. Çünkü gördüğü, bir kar fırtınasında yürüyen, biri morarmış dudaklı ve paçavra kürkleri içinde titreyen, öbürü çıırılçıplak iki adamdı. "Hey, ho!" dedi yine. Uzun, kemikli yapılı, yaylı, sakallı, koyu gözlerinde vahşi bir bakış olan bir adamdı. "Hey siz!" dedi Olgio lehçesinde, "soğuktan donacaksınız!"

"Yüzmek zorunda kaldık — gemimiz battı," diye uydurdu Yahan. "Ateşi olan bir eviniz var mı, peliun avcısı?"

"Güneyden mi geliyorsunuz?"

Adamın canı sıkılmışa benziyordu, Yahan belirsiz bir hareketle yanıt verdi; "Doğudan geliyoruz. Peliun kürkü almak için geldik ama bütün mallarımız battı."

"Hıh, hıh," dedi vahşi adam, canı hâlâ sıkındı ama içinden korkularını yenmişe benziyordu. "Gelin; ateş ve yiyeceğim var," dedi ve dönerek ince ince, rüzgârla yağın karın içine daldı. Rocannon ile Yahan adamı izlediler, biraz sonra ormanlı bayır ile boğaz arasında yüksekte bir yere kurulmuş olan kulübesine geldiler. Kulübenin içi de dışı da Angien'in orman ve tepelerinde kurulu herhangi bir kış kulübesi gibiydi; Yahan gerçekten rahatlayarak, evindeymiş gibi iç çekerek ateşin önüne oturdu. Bu, evsahiplerini dürüst olmayan herhangi bir açıklamadan daha çok rahatlatmıştı. "Ateşi güçlendir, delikanlı," dedi ve Rocannon'a sarınabileceği, evde dokunmuş bir pelerin verdi.

Kendi pelerinini atarak ısınması için küllerin arasına kil bir tas içinde yahni koydu ve dostane bir şekilde yanlarına oturdu, gözlerini bir birine bir ötekine çeviriyordu. "Kar yağar her yıl bu zaman, yakında daha çok yağar. Bir sürü yer var size; kışın burada biz üç kişi. Öbürleri gelir bu gece veya yarın veya yakında; bu fırtınayı avlandıkları bayırda geçirirler. Peliun avcılarınız biz, sen de düdüklerimden anladın, değil mi, delikanlı?" Belinden sarkan ağır, tahta borulara dokunarak sırtıttı. Vahşi, sert, aptal bir görünüşü vardı ama misafirperverliğine diyecek yoktu. Konuklarına et yahnilerini verdi, hava kararınca da dinlenmelerini söyledi. Rocannon zaman yitirmedi. Yatak oyuğu olan yerde, kokan kürklere sarınarak bebek gibi uyudu.

Sabahleyin kar hâlâ yağıyordu, yer bembeyaz ve dümdüz olmuştu. Evsahiplerinin arkadaşları henüz gelmemişlerdi. "Geceyi Spine'da, Timash köyünde geçirmişlerdir. Yol açılınca gelirler."

"Spine — denizin oradaki kolu mu o?"

"Hayır, o boğaz — çevresinde hiç köy yok! Spine bayır, üstümüzdeki tepeler. Neyse, siz nerelisiniz? Sen daha çok bizim gibi konuşuyorsun, ama amcan öyle değil."

Yahan, uyurken bir de yeğen kazanmış olan Rocannon'a özür diler gibi baktı. "Ha, o Geriülkeden geliyor; onlar farklı konuşurlar. O suya biz de boğaz deriz. Keşke bize boğazı geçirebilecek gemisi olan birini tanısaydım."

"Güneye mi gitmek istiyorsunuz?"

"Eh, bütün mallarımız gittiğine göre burada dilenciden bir farkımız yok. Eve dönmeye çalışsak iyi olacak."

"Aşağıda kıyıda bir gemi var, buradan uzakta. Hava düzelince bakarız. Sana söyleyeyim, delikanlı,

sen öyle sakın sakın güneye gitmekten söz edince kanım donuyor. Boğazla büyük dağlar arasında oturan kimse yoktur, ben hiç duymadım. Tabii Ağzaalınmazlar dışında. Bunlar da eski öyküler, hatta dağlar olduğunu bile kim söyleyebilir? Ben boğazın öbür yanına geçmişim — bunu söyleyebilecek fazla insan yoktur. Oraya kendim gittim, avlanmaya, tepelere. Orada çok pelliun var, suyun kenarında. Ama köy yok. İnsan yok. Hiç. Geceyi orada geçirmek de istemezdim."

"Biz sadece doğuya gitmek için güney kıyısını takip edeceğiz," dedi Yahan kayıtsızca, ama akli karışmış gibi bir bakışla; sorulan her sorudan sonra daha çok şey uydurmak zorunda kalıyordu.

Ama yalan söylemesi gerektiği konusundaki içgüdüğü doğru çıkmıştı. "En azından kuzeyden gelmemişsiniz!" dedi evsahipleri, Piai; gezinip duruyor, bir yandan konuşurken bir yandan uzun, ince ağızlı bıçağını bileytaşında biliyordu. "Boğazın öbür yanında kimse yok, denizin öbür yanında da sadece Sarıkafalara kölelik eden adiler var. Sizin insanlarınız onları bilmezler mi? Denizin öbür yanında kuzey ülkesinde sarı kafalı bir ırk var. Gerçekten. Ağaçlar kadar uzun evlerde yaşadıkları, gümüş kılıçları olduğu, uçanatların kanatları arasında uçtukları söylenir! Ancak gördüğüm zaman inanırım. Uçanat kürkü kıyıda iyi para getiriyor, ama hayvanlar avlanamayacak kadar tehlikeliler, nerede kaldı evcilleştirip binmek. Her anlatılan öyküye inanamıyorsun. Pelliun kürkünden iyi para kazanıyorum. Hayvanları geri çağırabilirim şimdi. Dinle!" Düdüklerini kılıklı dudaklarına götürüp çaldı, önce çok belirsiz, yarı duyulan bir ses, sonra duraksatıcı bir feryat, önce yükselen, sonra alçalan, nota nota değişen, en sonunda vahşi bir hayvan çığlığına dönüşen bir melodi. Rocannon'un sırtından aşağıya bir ürperti indi; bu melodiye Hallan ormanlarında duymuştu. Avcı olarak eğitilmiş olan Yahan heyecanla sırtıp avdaymış gibi bir çığlık attı ve ava nişan aldı, "Şarkı söyle! Söyle! Havaya kalkıyor!" Dışarıda artık rüzgârsız ve sakın kar yağmaya devam ederken Piai'yle ikisi öğleden sonranın geri kalan kısmını birbirlerine av öyküleri anlatarak geçirdiler.

Sonraki gün güneş doğarken hava açıktı. Bir soğuk yıl sabahı gibi güneşin al-ak parlaklığı karın beyazlattığı tepelerde kör ediciydi. Piai'nin iki arkadaşı ince tüylü, gri birkaç pelliun kürküyle geri döndü. Güneyli bütün Olgyiolar gibi kara kaşlı ve iriyarıydılar, Piai'den daha da vahşi görünüyorlardı ve tetikleydiler, yabancılarla yüz yüze gelmekten kaçınıyor, sadece yandan bakıyorlardı.

"Benim halkıma köle diyorlar," dedi Yahan Rocannon'a, öbürleri bir dakikalığına kulübenin dışına çıktıklarında. "Ama ben bunlar gibi hayvan avlayan bir hayvan olmaktansa insanlara hizmet eden bir insan olmayı yeğlerim." Rocannon başını kaldırdı; Güneylilerden biri içeriye girerken Yahan sustu. Adam yan yan onlara bakıyor, konuşmuyordu.

"Gidelim," diye mırıldandı Rocannon Olgyio dilinde, son iki günde bu dili oldukça iyi öğrenmişti. Keşke Piai'nin arkadaşları gelene dek beklemeseydik, diye düşündü; Yahan da huzursuzdu. Henüz içeri giren Piai ile konuştu:

"Artık gidiyoruz — biz koyu geçene dek güzel hava devam eder herhalde. Bizi korumasaydınız bu iki gecenin soğuğuna dayanamazdık. Ayrıca pelliun şarkısının bu kadar güzel çalındığını daha önce hiç duymamıştım. Bütün avlarınız rastgelsin!"

Fakat Piai hareketsiz durdu ve hiçbir şey söylemedi. Sonunda balgam çıkardı, ateşin üstüne tükürdü, gözlerini çevirdi ve homurdandı "Koyu mu? Siz gemiyle geçmek istemiyor muydunuz? Gemi var. Benim. Bir şekilde kullanabilirim. Sizi suyun öbür yanına geçireceğiz."

"Böylece yürümekle kaybedeceğiniz altı günü kazanırsınız," diye ekledi yeni gelenlerden kısa olanı.

"Altı gün kazanırsınız," diye yineledi Piai. "Gemiyle geçireceğiz sizi. Şimdi gidebiliriz."

"Peki," diye yanıtladı Yahan Rocannon'a baktıktan sonra; yapabilecekleri bir şey yoktu.

"O zaman gidelim," diye ters ters homurdandı Piai, yolluk almalarını önermedi, sonra da kulübeyi terk ettiler. Piai önden, arkadaşları arkadan gidiyorlardı. Rüzgâr keskin esiyordu, güneş parlaktı; gerçi korunaklı yerlerde kar hâlâ vardı ama yer düzgündü ve eriyen karlar parlıyordu. Sahili batıya doğru uzun bir süre izlediler, kayalarla sudaki sazların arasında bir kayığın durduğu küçük bir koya vardıklarında güneş batmıştı. Günbatımının kızılığı suya ve batı göğüne vurmuştu; kızıl parıltının üzerinde küçük ay Heliki balmumu gibi, Fomalhaut'un uzaktaki eşi Büyükyıldız'ın kararan doğu yanı ise opal gibi parlıyordu. Parlak gökyüzünün altında, parlak suyun üstünde uzun, dağlık sahil belirsiz ve karanlık uzanıyordu.

"İşte gemimiz," dedi Piai, durup yüzlerine bakarak, yüzü batıdan gelen ışıkla kızarmıştı. Öbür ikisi de gelip konuşmadan Rocannon'un yanında durdular.

"Siz geri dönerken karanlık olacak," dedi Yahan.

"Büyükyıldız parlıyor, aydınlık bir gece olacak. Şimdi, delikanlı, sizi götürmemizin karşılığını bize ödemeniz gerekiyor."

"Ha," dedi Yahan.

"Piai biliyor — bizim hiçbir şeyimiz yok. Bu pelerini de o vermişti," dedi Rocannon, rüzgârın nasıl estiğini anladığı için artık aksanının kendilerini ele vermesine aldırmıyordu.

"Bizler yoksul avcılarız. Bedava hiçbir şey veremeyiz," dedi Karmik; onun Piai ve öbür adamdan daha yumuşak bir sesi ve daha ciddi bir görünüşü vardı.

"Hiçbir şeyimiz yok," diye yineledi Rocannon. "Bizi götürmenizin karşılığında ödeyecek bir şeyimiz yok. Bizi burada bırakın."

Yahan da aynı şeyi daha akıcı bir şekilde söyleyerek ona katıldığını belirtti, fakat Karmik sözlerini kesti: "Boğazında bir torba var, yabancı, içinde ne var?"

"Ruhum," dedi Rocannon hemen.

Hepsi ona baktı, Yahan bile. Fakat blöf yapamayacağı kadar kötü bir durumdaydı, sessizlik fazla sürmedi. Karmik elini ince ağızlı bıçağının üstüne koyup yakına geldi; Piai ve öbürü de aynı şeyi yaptılar. "Siz Zgama'nın kalesindeydiniz," dedi. "Timash köyünde bununla ilgili uzun bir öykü anlatılıyordu. Çıplak bir adamın ateşte nasıl yanmadığı, Zgama'yı beyaz bir sopayla nasıl yaktığı, boynundaki altın zincire takılı büyük bir mücevherle kaleden nasıl ayrıldığı. Büyüler, tılsımlar olduğunu söylüyorlardı. Bence onların hepsi aptal. Belki sana zarar veremeyiz. Ama buna-" Şimşek gibi atılarak Yahan'ı saçından yakaladı, başını arkaya büküp bıçağı boğazına dayadı. "Oğlum, birlikte olduğun bu yabancıya sizi ağırlamamızın bedelini ödemesi gerektiğini söyle, olur mu?"

Hepsi hareketsiz duruyorlardı. Kızılık suyun üstünde kayboldu, Büyükyıldız doğuda parlamaya başladı, soğuk rüzgâr eserek aşağıya, sahile indi.

"Delikanlının canını yakmayacağız," diye homurdandı Piai, vahşi yüzünü çevirerek, kaşlarını çatmıştı. "Dediğim gibi yapacağız, boğazı geçireceğiz — yalnızca bedelini ödeyin. Altının olduğunu söylememiştin. Bütün altınını kaybettiğini söylemiştin. Benim çatımın altında uyudun. Onu bize ver, biz de sizi geçirelim."

"Veririm — ama orada," dedi Rocannon boğazın öbür yanını işaret ederek.

"Hayır," dedi Karmik.

Adamın ellerinin arasında çaresiz kalmış olan Yahan bir kasını bile oynatmamıştı; Rocannon boğazındaki, bıçağın dayalı olduğu atardamarın attığını görebiliyordu.

"Orada," diye ters bir suratla yineledi ve görürlerse korkarlar diye bastonunun ucunu onlara doğru çevirdi. "Öbür yana geçelim; size onu vereceğim. Size söylüyorum. Ama hele bir ona zarar verin,

şimdi, burada ölürsünüz. Bunu da söylüyorum."

"Karmik, o bir pedan," diye mırıldandı Piai. "Dediğini yap. İki gece benim çatımın altındaydılar. Bırak çocuğu. İstedığın şeyi vereceğine söz veriyor."

Karmik kaşlarını çatarak önce ona, sonra Rocannon'a baktı ve sonunda, "O beyaz değneği at. Sonra sizi geçiririz," dedi.

"Önce çocuğu bırak," dedi Rocannon, Karmik Yahan'ı bıraktığında da yüzüne gülüp değneğini havaya fırlattı, değnek yuvarlanarak suya düştü.

Bıçaklarını çekmiş olan üç avcı Yahan'la Rocannon'u kayığa doğru götürdüler; suyun içinde güçlükle yürüyüp, üstüne mat kırmızı dalgacıklar vuran kaygan kayaların üstünden geçerek kayığa vardılar. Piai ve üçüncü adam kürekleri çekerken Karmik elinde bıçağıyla yolcuların arkasında oturuyordu.

"Taşı ona verecek misin?" diye fısıldadı Yahan Ortak Dil'de, bu yarımadada oturan Olgıolar Ortak Dil'i anlamıyorlardı.

Rocannon evet anlamında başını salladı.

Yahan'ın fısıltısı boğuktu, sesi titriyordu. "Siz atlayıp taşla beraber yüzün, Lordum. Güney kıyısına doğru. O gidince benim de gitmeme izin verirler- "

"Kafanı keserler. Şşş."

"Büyü yapıyorlar, Karmik," diyordu üçüncü adam. "Kayığı batıracaklar-"

"Siz kürek çekin aptal balık yumurtaları. Siz de uslu oturun, yoksa çocuğun boğazını keserim."

Rocannon sabırla kürek çekilen tahtanın üstünde oturmaya devam ederek arka ve önlerindeki kıyılar geceye karışırken suyun renginin puslu bir griye dönmesini izliyordu. Bıçakları ona zarar veremezdi ama kendisi daha bir şey yapamadan Yahan'ı öldürebilirlerdi. Kendisi yüzebilirdi ama Yahan yüzemiyordu. Seçeneği yoktu. En azından, bedelini ödedikleri yolculuğu yapıyorlardı.

Yavaş yavaş güney kıyısının loş tepeleri yükselip ortaya çıktı. Belirsiz gri gölgeler batıya düşüyordu, gri gökyüzünde birkaç yıldız belirdi; uzaktaki Büyükyıldız'ın parlaklığı artık küçülme devresine girmiş olan Heliki ayının ışıltısını bile geçiyordu. Dalgaların kıyıya vurunca çıkardıkları uğultuyu duyabiliyorlardı. "Artık kürek çekmeyin," diye emretti Karmik ve Rocannon'a döndü; "Şimdi o şeyi bana ver."

"Biraz daha kıyıya yaklaşalım," dedi Rocannon soğuk bir sesle.

"Buradan sonrasını halledebilirim, Lordum," diye mırıldandı Yahan sesi titreyerek. "Orada sazlar görüyorum..."

Birkaç kürek daha çekildi ve sonra yine durdular.

"Ben atlayınca sen de atla," dedi Rocannon Yahan'a, sonra yavaşça kalktı, kürek çekilen tahtanın üstünde ayağa kalktı. Uzun süredir giymekte olduğu giysisinin boyun kısmını açtı, aniden çekerek boynunun çevresindeki ipi koparttı, safirle zincirin içinde durduğu torbayı kayığın içine fırlattı, giysiyi tekrar kapattı ve aynı anda suya daldı.

Birkaç dakika sonra Yahan'la sahildeki kayaların arasındaydılar, kayık gri yarım ışıktta, suda gittikçe küçülen siyahımsı bir lekeden ibaret kalmıştı.

"Çürüsünler, içleri solucanlarla dolsun, kemikleri balçığa dönüşsün," dedi Yahan ve ağlamaya başladı. Çok korkmuştu ama özdenetimini bozan korkudan fazla bir şeydi. Bir Lord'un bir krallık değerindeki bir mücevheri bir orta-insanın yaşamı, kendi yaşamı için vermesi, bütün düzenin altüst olmasıydı, dayanılmaz bir sorumluluk yüküydü... "Yanlış oldu, Lordum!" diye bağırdı. "Tamamen yanlıştı!"

"Yaşamımı bir taş parçası karşılığında satın almak mı? Hadi, Yahan, kendine gel. Bir ateş bulamazsak donacaksın. Bak yukarıda çalılar var. Hadi, kalk!"

Kıyıda bir ateş yakmayı başardılar, geceyi ve sakin, keskin soğuğu uzak tutana dek güçlendirdiler. Rocannon Yahan'a avcının kürkten pelerinini vermişti, pelerine sarınan genç adam sonunda uyuyakaldı. Huzursuz olan ve uyumak istemeyen Rocannon ateşi yanık tuttu. Kolyeyi vermek zorunda kaldığı için kendisi de üzgündü, değerli olduğundan değil, bir zamanlar onu Semley'e vermiş olduğu için; çünkü bütün o yıllar geçtikten sonra onu bu gezegene getiren de Semley'in unutulmaz güzelliği idi. Ayrıca Haldre kolyeyi ona vermiş olduğu için; çünkü onunla o gölgeyi, oğlunun erken ölümünü alt edebileceğini umuyordu. Belki kolyenin, ağırlığının, güzelliğinin getirdiği tehlikenin gitmesi iyiydi. Belki de, en kötü ihtimalle, Mogien kolyenin gittiğini hiç bilemeyecekti, çünkü Mogien Rocannon'u hiç bulamayacaktı veya çoktan ölmüştü... Bu düşünceyi bir yana koydu. Mogien onu ve Yahan'ı arıyordu — bunu varsaymak zorundaydı. Güneye gittiklerini düşünecekti. Zaten güneye gitmekten başka ne planları vardı ki, düşmanı orada bulmaktan veya tahminlerinin hepsinde yanılmışsa, orada bulamamaktan başka? Fakat Mogien'le veya Mogien'siz güneye gidecekti.

Şafak vakti yola çıkıp alacakaranlıkta kıyı boyunca devam eden tepeleri tırmandılar, tepeye çıkınca yükselmekte olan güneş, dosdoğru ufka giden, çalılarının uzun gölgeleriyle çizgilenmiş, yüksek, boş bir ovayı ortaya çıkardı. Görünüşe bakılırsa Piai haklıydı, boğazın güneyinde kimse yaşamıyor gibiydi. En azından Mogien onları kilometrelerce uzaktan görebilecekti. Güneye gitmeye başladılar.

Hava soğuktu ama açıktı. Yahan nesi varsa onu giymişti, Rocannon da giysisini. Arada sırada, susamayacakları kadar sıklıkla, güneye doğru akan derelerden geçiyorlardı. O gün ve sonraki gün de yola devam ettiler, peya denen bir bitkinin köklerini ve Yahan'ın bir sopayla düşürdüğü, sonra yakacağıyla tutuşturdukları ince dallardan oluşan ateşte pişirdikleri küt kanatlı, uçan, tavşana benzer yaratıkları yiyerek besleniyorlardı. Yaşayan başka bir şey görmemişlerdi. Yüksek ovalar dümdüz, ağaçsız, yolsuz, sessiz bir şekilde göğe uzanıyordu.

Uçsuz bucaksız düzlüğün verdiği sıkıntı altında iki adam uçsuz bucaksız günbatımında küçük ateşlerinin yanında oturuyor, hiçbir şey konuşmuyorlardı. Gecenin içinde ara sıra uzaktan ve çok yüksekte gelen, nabız atışını andıran, yumuşak bir çılgılık duyuluyordu. Bunlar baharda kuzeye göçeden, heriloların büyük, vahşi kuzenleri olan barilolardı.

Yıldızlar büyük sürüler geçerken bir el genişliğinde örtülüyordu ama kısa, nabız atışını andıran tek bir sestен başka bir şey duymuyorlardı.

"Siz hangi yıldızdan geliyorsunuz, Olhor?" diye sordu Yahan başını kaldırıp yukarıya bakarak.

"Annemin halkının Hain, babamın halkının Davenant dediği bir dünyada doğdum. Siz onun güneşine Kış Tacı diyorsunuz. Ama uzun süre önce oradan ayrıldım..."

"O zaman siz Yıldızlarda yaşayanlar tek bir halk değilsiniz?"

"Yüzlerce halk var. Kanbağı olarak tamamen annemin ırkındanım; Arz dünyasından olan babam beni evlat edinmiş. Çocukları olmayan, farklı türlerden insanlar evlenince âdet budur. Senin soyundan birinin Fianlı bir kadınla evlenmesi gibi."

"Böyle bir şey olmaz." dedi Yahan sertçe.

"Biliyorum. Fakat Arzlılar'la Davenantlılar seninle benim kadar birbirlerine benzerler. Buradaki kadar farklı ırkın bir arada bulunduğu pek fazla dünya yoktur. Genellikle bize benzeyen bir ırk vardır, geri kalanı ise konuşamayan hayvanlardır."

"Birçok dünya görmüşsünüzdür," dedi genç adam rüyada gibi, bunu hayal etmeye çalışarak.

"Çok fazla," dedi daha yaşlı olan. "Sizin yıllarınıza göre kırk yaşındayım; ama yüz kırk yıl önce

doğdum. Yüz yılı dünyalar arasında, yaşamadan yitirdim. Davenant'a veya Dünyaya gidersem, tanıdığım bütün kadın ve erkekler yüz yıl önce ölmüş olacak. Ben artık yalnızca devam edebilirim; veya dururum, bir yerde — o da ne?" Bir şeyin varlığı rüzgârın çimenler arasında hışırdamasını bile susturmuşa benziyordu. Ateşin ışığının kenarında bir şey kıpırdadı: büyük bir gölge, bir karanlık. Gerilmiş olan Rocannon eğildi; Yahan ateşin yanından kaçtı.

Hiçbir şey kıpırdamadı. Yıldızların gri ışığında rüzgâr çimenlerin arasında hışırdıyordu. Ufkun çevresinde yıldızlar pırıl pırıldı, hiç gölge yoktu.

İki adam yeniden ateşin çevresine geldiler. "Neydi o?" diye sordu Rocannon.

Yahan başını salladı. "Piai... bir şeyden söz etmişti..."

Gece boyunca nöbeti birbirlerinden devralıp tekrar uyudular. Güneş yavaş yavaş doğarken çok yorulmuşlardı. Gölgenin durduğunu tahmin ettikleri yerde bir iz veya işaret aradılar ama yeni bitmiş çimenlerde hiç iz yoktu. Ateşi ayaklarıyla vurarak söndürüp güneşin altında güneye gitmeye devam ettiler.

Yakında bir çaydan geçeceklerini düşünmüşlerdi ama geçmediler. Ya dereler artık kuzey-güney doğrultusunda akıyordu ya da artık dere yoktu. Hiç değişmezmiş gibi görünen ova veya pampa ise gittikçe kuruyor ve grileşiyordu. Bu sabah peya bitkisinden de görmemişlerdi, yalnızca göğe doğru uzanıp giden kaba, gri-yeşil otlar vardı.

Öğle vakti Rocannon durdu.

"Böyle olmaz, Yahan," dedi.

Yahan boynunu ovuşturarak etrafına bakındı, sonra cılız, yorgun yüzünü Rocannon'a çevirdi. "Siz devam etmek istiyorsanız, Lordum, ben de geliyorum."

"Yiyecek ve içecek olmadan böyle devam edemeyiz. Sahilden bir gemi çalıp Hallan'a geri döneriz. Böyle olmuyor. Hadi, gel."

Rocannon dönüp kuzeye doğru yürüdü. Yahan da yanında yürüdü. Yüksek gök maviye döndü, rüzgâr sonu olmayan çimenlerin arasında sonsuz bir şekilde hışırdadı. Rocannon kararlılıkla yürümeye devam ediyordu, omuzları biraz çökmüştü, adım adım süresiz sürgün ve yenilgiye gidiyordu. Yahan durduğu zaman o dönmedi.

"Uçanatlar!"

Sonra yukarı bakıp onları gördü, pençelerini çıkartmış üç büyük griffon daireler çizerek alçalıyordu, kanatları sıcak mavi gökyüzünde simsiyah görünüyordu.

Mogien, atı daha yere basmadan atından indi, Rocannon'a koşup onu bir kardeş gibi kucakladı. Sesinde sevinç ve rahatlama vardı. "Hendin'in mızrağı adına, Yıldızlordu! Neden bu çölün ortasında cırılçıplak yürüyorsun? Kuzeye doğru yürüyerek nasıl bu kadar güneye gelebildin? Yoksa—" Mogien Yahan'ın bakışıyla karşılaşınca hemen sustu.

Rocannon, "Yahan bana bağlandı," dedi.

Mogien hiçbir şey söylemedi. Kendi kendisiyle biraz mücadele ettikten sonra sırtıtmaya başladı, sonra da kahkahayla güldü. "Bizim geleneklerimizi benim hizmetkârlarımı çalmak için mi öğrendin, Rokanan? Fakat giyeceklerini kim çaldı?"

"Olhor'un birden fazla derisi var," dedi Kyo hafif adımlarıyla otların üstünde yürüyerek. "Selam, Ateşin Efendisi! Dün gece sizi aklımda duydum."

"Bizi size Kyo getirdi," diye doğruladı Mogien. "Fiern sahiline on gün önce ayak bastığımızdan bu yana tek bir söz bile etmedi ama dün gece, boğazın kenarında, Lioka doğduğunda, ayışığını dinledi ve, 'İşte!' dedi. Gün ışıyınca işaret ettiği yere doğru uçup sizi bulduk."

"Iot nerede?" diye sordu yalnızca Raho'nun uçanatların dizginlerini tuttuğunu gören Rocannon. Yüzündeki ifade değişmeyen Mogien yanıt verdi: "Öldü. Olgyiolar sahilde sisin içinde üstümüze geldiler. Silah olarak sadece taşları vardı ama çok kalabalıktılar. Iot öldü, sen kayboldun. Biz uçanatlar tekrar uçuncaya dek denizin kenarındaki kayalıklarda bir mağarada saklandık. Raho gidip yanan ateşin içinde yanmadan duran ve mavi bir taş takan bir yabancıyla ilgili öyküler duymuş. Atlar tekrar uçabildiğinde biz de Zgama'nın kalesine gittik, seni bulamayınca köhne çatılarından içeri ateşler attık, sürülerini ormanlara sürdük ve boğazın kenarında seni aramaya başladık."

"Mücevher, Mogien," diye sözünü kesti Rocannon; "Deniz Gözü — yaşamlarımızı onunla satın almak zorunda kaldım. Onu verdim ben."

"Mücevheri mi?" dedi Mogien Rocannon'a bakarak. "Semley'in mücevheri — onu verdin ha? Kendi yaşamını kurtarmak için değil herhalde, sana kim zarar verebilir ki? O değersiz yaşamı, o asi yarı-adamı kurtarmak için mi? Bana kalan mirası fazla hafife alıyorsun! İşte, tut; o kadar kolay yitirilmez o!" Gülerek havaya bir şey fırlattı, tekrar yakaladı ve parlayan şeyi Rocannon'a attı; Rocannon elinde yanan mavi taş ve o altın zincirle, ağzı açık kalakaldı.

"Dün boğazın öbür tarafında iki Olgyiolu ile karşılaştık, bir tane de ölü vardı, durup değersiz hizmetkârıyla giden çıplak bir yolcu görüp görmediklerini sorduk. Bir tanesi yere kapanıp öyküyü anlattı, ben de taşı öbüründen aldım. Yaşamını da aldım çünkü bana karşı geldi. Böylece boğazı geçtiğinizi anladık, Kyo da bizi dosdoğru sana getirdi. Fakat neden kuzeye gidiyordunuz, Rokanan?"

"Su... su bulmaya."

"Batıda bir dere var," dedi Raho. "Sizden hemen önce görmüştüm."

"Hadi oraya gidelim. Yahan'la ben dün geceden beri hiçbir şey içmedik."

Uçanatlara bindiler, Yahan Raho'yla, Kyo eski yerinde, Rocannon'un arkasında. Rüzgârda eğilmiş otlar altlarında kaldı, geniş ovayla güneş arasında kalan güneybatıya doğru uçtular.

Çiçeksiz otların arasında belirgin kavisler çizerek yavaşça akan derenin yanında konakladılar. Rocannon sonunda geçirmezgiysisini çıkarabildi ve Mogien'nin yedek gömlek ve pelerinini giydi. Tolen'den aldıkları peksimet, peya kökleri ve Raho'yla Yahan'ın vurduğu küt kanatlı dört tavşanı

yediler. Yayına tekrar kavuşmuş olan Yahan çok neşeliydi. Bu ovadaki yaratıklar neredeyse okların hemen üstünde uçuyorlar, hiç korkmuyorlar ve uçanatların onları dişleyip yakalamalarına izin veriyorlardı. Şeffaf, vızılı çıkaran kanatları olan, keseli oldukları halde böceğe benzeyen ve *kila* denen küçük yeşil-eflatun-sarı renkli yaratıklar bile korkusuz ve meraklıydı; yuvarlak altın gözleriyle bakarak başlarının üstünde dolaşıp duruyorlar, bir anda birinin elinin veya dizinin üstüne konup sonra deli edercesine uçup gidiyorlardı. Bu uçsuz bucaksız ovalarda akıllı yaşam hiç yok gibiydi. Mogien, uçarlarken insan veya başka varlıklar yaşadığına dair hiç işaret görmediklerini söyledi.

"Dün gece ateşin yakınında bir yaratık gördük gibi geldi bize," dedi Rocannon çekinerek; çünkü ne görmüşlerdi ki? Kyo yemek pişirdikleri ateşin yanında etrafa bakındı; çifte kılıçları tutan kemerinin tokasını çözen Mogien hiçbir şey söylemedi.

Günün ilk ışıklarıyla konakladıkları yerden ayrılıp bütün gün ovayla güneşin arasında uçtular. Ovanın üstünde uçmak yürüyerek geçmek kadar hoştu. Sonraki gün de öyle geçti, akşam olmadan hemen önce, artık geniş düzlükte pek sık rastlamadıkları küçük derelerden birini ararlarken Yahan atının üstünde dönüp rüzgârda bağırdı: "Olhor! İleriye bakın!" Çok uzakta, güneye doğru, gri renkte, belirsiz bir dalgalanma veya kabarıklık düz ufku kesiyordu.

"Dağlar!" dedi Rocannon, tam bunu söylerken, arkasındaki Kyo'nun korkmuşçasına soluk aldığını duydu.

Ertesi günkü uçuşlarında düz pampalar yavaş yavaş yükselerek yerlerini alçak kabarıklık ve engebelere, sessiz bir deniz üzerindeki büyük dalgalara bıraktı. Küme küme bulutlar üzerlerinden kuzeye doğru sürükleniyor, uzaklarda toprağın kırık kırık yukarıya doğru kıvrıldığı ve karardığı görülüyordu. Akşam olduğunda dağlar net bir şekilde ortaya çıkmıştı; etraf karardığında bile, güneyde uzakta görülen küçük doruklar uzun bir süre daha altın gibi parlamaya devam etti. Doruklar gözden kaybolurken Lioka ayı büyük, telaşlı, sarı bir yıldız gibi yükseldi. Feni ve Feli de çoktan parlamaya başlamıştı, daha heybetle doğudan batıya doğru hareket ediyorlardı. Dördüncü ve sonuncu olarak Heliki yükselip diğerlerini izledi, yarım saatlik devreler halinde parlayıp söndü, parlayıp söndü. Rocannon sırt üstü yatarak yüksek, siyah otların arasından bu yavaş, ışıklı ay dansını izledi.

Sonraki sabah Kyo ile boz çizgili ata binmeye gittiklerinde, hayvanların başında duran Yahan onları uyardı: "Bugün dikkatli binin, Olhor." Uçanatlar öksürüp uzun uzun kişneyerek ona katıldıklarını belirttiler; Mogien'in atı da aynı şeyi yaptı.

"Onları rahatsız eden ne?"

"Açlık!" dedi Raho kendi beyaz atının dizginlerini sıkı sıkı çekerek. "Zgama'nın herilolarından epeyce yediler ama bu düzlükte yola çıktığımızdan beri fazla bir şey bulamadılar, zıplayıp duran o yaratıklar dişlerinin kovuğuna bile gitmez. Pelerininizin kemerini takın, Lord Olhor — eğer atınızın çenesinin yakınına giderse atın akşam yemeği olursunuz." Kahverengi saçları ve teni, bir Angya asilinin, büyükannelerinden birinin çekiciliğine kapıldığına tanıklık eden Raho çoğu orta-insandan daha sert ve alaycıydı. Mogien onu hiç azarlamazdı, Raho'nun tersliği de lorduna olan tutkulu sadakatini gizlemezdi. Orta yaşlarına yaklaşmış bir adam olarak bu yolculuğun bir aptalın çılgınlığı olduğunu düşündüğü açıktı, fakat genç lorduyla her türlü tehlikeye atılmaktan başka bir şey düşünmediği de aynı derece açıktı.

Yahan dizginleri verip Rocannon'un atının yanından kaçtı, hayvan yay gibi havaya atıldı. Üç at bütün gün yorulmadan, vahşice, güneydeki hissettikleri veya kokusunu aldıkları av alanlarına doğru uçtular, kuzeyden esen bir rüzgâr da hızlarını artırıyordu. Dağ eteklerindeki ağaçlıklı tepeler, dağların oluşturduğu engelin altında gittikçe daha çok kararıyor ve belirginleşiyordu. Artık ovada ağaçlık

alanlar, yüksek bir otlar denizindeki adalar gibi ağaç yığınları ve korular vardı. Korular sıklaşarak aralarında yeşil alanlar olan ormanlara dönüştü. Hava kararmadan önce ormanlı tepelerin arasındaki sazlı bir göle geldiler. Çabuk ve tedbirli davranan iki orta-insan, atları soyup üzerlerindeki bütün yükü ve koşumu çıkardılar ve geri durarak atların gitmelerine izin verdiler. Yukarı fırlayan hayvanlar bağırarak ve geniş kanatlarını çırparak üç değişik yöne uçup tepelerin üzerinden kayboldular.

"Doydukları zaman geri gelirler," dedi Yahan Rocannon'a; "veya Lord Mogien düdüğünü çalınca."

"Bazen beraberlerinde eş de getirirler - vahşi eşler," diye ekledi Raho konuya yabancı olan Rocannon'a takılarak.

Mogien'le orta-insanlar dağılarak uçanyaratıklar veya ne bulabilirlerse onu avladılar; Rocannon birkaç dolgun peya kökü bulup kendi yapraklarına sararak, yaktıkları ateşin küllerinin içine koydu. Toprağın kendisine sunduklarıyla yetinmek konusunda uzmandı, bundan da zevk duyuyordu; alacakaranlıktan alacakaranlığa yaptıkları uçuşlar, ancak bastırabildikleri açlık, bahar rüzgârında çıplak toprağın üstünde uyumaları onu inceltmiş, olgunlaştırmış ve her duyguya ve izlenime açık hale getirmişti. Ayağa kalkınca Kyo'nun gölün kenarına indiğini gördü; ayakta duran Kyo suyun içine dek büyüyen sazlardan daha uzun değildi. Yukarıya, güneye uzanan gri bir kule oluşturan, başlarının etrafında göğün bütün bulutlarını ve sessizliğini toplamakta olan dağlara bakıyordu. Yanına gelen Rocannon, yüzünde hem umutsuzluk hem sabırsızlık gördü. Dönmeden, o hafif, çekingen sesiyle, "Olhor, mücevher yine sizde," dedi.

"Hep vermeye çalışıyorum ama," dedi Rocannon sırtarak.

"Orada yukarıda," dedi Fian, "altından ve taşlardan fazlasını vermek zorunda kalacaksınız... Ne vereceksiniz, Olhor, o soğukta, o yüksek yerde, gri yerde? Ateşten soğuğa..." Rocannon onu duyuyor, izliyor, fakat dudaklarının kımıldadığını görmüyordu. Bedenini bir ürperti kapladı, aklını kapayarak garip bir duygunun kendi insanlığına, kendi kimliğine dokunmasını önledi. Bir dakika sonra Kyo dönüp her zamanki sakinliğiyle ve gülümseyerek olağan sesiyle konuştu. "Bu tepelerin arkasında, ormanların öte yanında, yeşil vadilerde Fianlar var. Benim halkımdan olanlar, buradakiler bile, vadileri, gümüşliğini ve alçak yerleri severler. Birkaç gün daha uçarsak köylerini bulabiliriz."

Rocannon durumu anlattığında öbürleri bunu iyi haber olarak karşıladılar. "Buralarda konuşan birilerini bulamayacağımızı düşünmüştüm. Böyle güzel, zengin topraklar bu kadar boş olmamalı," dedi Raho.

Gölün üstünde kanatlı ametistler gibi dans eder görünen, yusufçukları andıran birkaç kilayı izleyen Mogien, "Buraları her zaman boş değildi," dedi. "Halkım uzun süre önce, kahramanlardan, Hallan ve yüksek Oyunsalonu inşa edilmeden, Hendin büyük darbeyi indirmeden ve Kirfiel Orren Tepesi'nde ölmeyen önceki yıllarda burayı geçmişti. Ejderha başlı gemilerle güneyden gelip Angien'de ormanlarda ve deniz mağaralarında saklanan bir halk bulmuştuk, beyaz yüzlü insanlar. Şarkıyı bilirsin, Yahan, Orhogien Türküsü'nü

rüzgârda gidip
otlarda yürüyüp
denizi aşıp
Lioka'nın izinden
Brehen yıldızına gitmek...

"Lioka'nın izi güneyden kuzeye doğrudur. Türküde geçen savaşlarda da biz Angyalar'ın vahşi avcılarla, yani Olgyiolar'la, nasıl savaşıp bölgeye hâkim olduğumuz anlatılır. Angien'de bizim

ırkımızdan yalnız Olgıolar vardır; çünkü aslında biz Liualar tek bir ırkız. Ama türküde dağlarla ilgili bir şey geçmez. Eski bir türküdür; başı kaybolmuş olabilir. Veya belki benim halkım bu tepelerden gelmiş olabilir. Burası güzel bir ülke — avlanmak için ormanlar, sürüler için tepeler ve kaleler için yükseklikler var. Ama şimdi hiç insan yaşamıyor gibi görünüyor..."

Yahan o gece gümüş telli lirini çalmadı; hepsi huzursuz uyudular, bu belki de uçanatlar gittiği ve tepelerde sanki hiçbir yaratık geceleyin hareket etmeye cesaret edemiyormuş gibi bir ölüm sessizliği olduğu içindi.

Göl kenarındaki konaklama yerlerinin bataklık gibi olduğu konusunda birleşince sonraki gün hareket ettiler; fazla acele etmiyorlar, sık sık durup taze bitkiler topluyorlardı. Hava kararırken üst tarafı inişli çıkışlı olan bir tepeye geldiler, sanki otların altında yıkılmış bir binanın temelleri vardı. Geriye hiçbir şey kalmamıştı ama küçük kalenin uçuşavlusunun yerinin izini görebiliyor veya tahmin edebiliyorlardı; tabii bu kale hiçbir efsanenin söz edemeyeceği kadar uzun yıllar önce var olmuş olmalıydı. Orada konakladılar, uçanatlar döndüklerinde onları burada kolayca bulabilirdi.

Uzun gecenin içinde geç bir vakit Rocannon uyanıp oturdu. Küçük Lioka dışında hiçbir ay parlamıyordu, ateş de sönmüştü. Kimse nöbet tutmamıştı. Mogien yaklaşık beş yüz metre ilerideydi, yıldızların ışığında uzun boyuyla belli belirsiz görülüyordu, hareketsizdi. Rocannon uykulu uykulu onu izlerken pelerinin onu neden bu kadar uzun ve dar omuzlu gösterdiğini düşündü. Böyle olamazdı. Angyalar'ın pelerinleri pagodaların çatıları gibi her zaman omuzlarında dalgalanırdı, üstelik Mogien'in omuzları, pelerini olmadığında da oldukça genişti. Peki neden öyle uzun, kambur ve cılız görünüyordu?

Yüz yavaş yavaş döndü, bu Mogien'in yüzü değildi.

"Kim var orada?" diye sordu Rocannon ürkerek; sesi ölüm sessizliğinde kalın çıkıyordu. Yanındaki Raho da oturup çevresine baktı, yayını kaptı ve ayağa fırladı. Uzun siluetin arkasında bir şey daha hafifçe oynadı — sonra ona benzer bir tane daha. Yıldızların ışığında bütün çevrelerini ve otların бүрүдүğü harabelerin çevresini uzun boylu, cılız, sessiz birtakım varlıklar sarmıştı, üzerlerinde pelerinler vardı, başları eğikti. Soğuk ateşin çevresinde sadece Raho'yla ikisi duruyordu.

"Lord Mogien!" diye bağırdı Raho.

Yanıt gelmedi.

"Mogien nerede? Siz kimsiniz? Konuşun-"

Yanıt vermediler ama yavaş yavaş onlara doğru ilerlemeye başladılar. Hâlâ hiç konuşmuyorlardı, fakat birdenbire anlaşılmaz bir şekilde açıldılar, pelerinleri her iki yanlarında sürükleniyordu, birdenbire, yavaş ve sıçrayan adımlarla, her yandan saldırıya giriştiler. Rocannon onlarla mücadele ederken bu düştten uyanmak için de mücadele ediyordu - bu bir düş olmalıydı; yavaşlıkları, sessizlikleri, hepsi gerçekdişiydi, ona vurduklarını da hissetmiyordu. Fakat geçirmeziysisi üzerindeydi. Raho'nun umutsuzca, "Mogien!" diye bağırdığını duyuyordu. Saldırganlar ağırlıkları ve kalabalık oluşlarıyla Rocannon'u yere yıkmışlardı, tekrar boğuşup serbest kalamadan, sürüklenerek ve tiksindirici bir hareketle başı aşağıya dönük şekilde havaya kaldırılmıştı. Onu tutan bir sürü elden kurtulmak için kıvranırken, aşağıda, çok aşağıda, salınıp duran, yıldızların aydınlattığı tepeleri ve ormanları gördü. Başı dönüyordu, kendisini kaldırmış olan yaratıkların zayıf bacaklarına iki eliyle sarıldı. Bütün çevresini sarmışlardı, elleriyle onu tutuyorlardı, hava çırpınan siyah kanatlarla dolmuştu.

Böylece devam etti, yine de bazen korkunun, çevresindeki seslerin yumuşak hışırtısının ve kendisini sarsan sonsuz kanat çırpışların tekdüzeliğinden uyanmak için mücadele ediyordu. Sonra birden

uçuşları uzun, meyilli bir süzölüşe dönüştü. Parlayan doğu korkunç bir şekilde kaydı, yer ona doğru geldi, kendisini tutan güçlü eller onu bıraktı ve Rocannon düştü. Bir yeri incinmemişti ama kendini oturamayacak denli kötü hissettiği ve başı döndüğü için uzanarak çevresine bakındı.

Altında düz, cilalı tuğladan bir kaldırım vardı. Solunda ve sağında, güneşin ilk ışıklarında gümüş gibi parlayan, çelikten kesilmiş gibi yüksek, düz ve temiz görünen duvarlar yükseliyordu. Arkasında büyük bir binanın kubbesi, ön tarafta da tepesi olmayan bir kapıdan gördüğü kadarıyla bir cadde vardı, bu caddede penceresiz, gümüşsü, dümdüz dizilmiş, hepsi birbirine benzeyen, şafak vaktinin gölgesiz açıklığında saf, geometrik bir perspektif oluşturan evler vardı. Burası bir kentti, hem de taş devri evi veya bronz çağı kalesi değil, büyük bir kentti, ciddi ve gösterişli, güçlü ve muntazam, yüksek bir teknolojinin ürünüydü. Rocannon oturdu, başı hâlâ dönüyordu.

Gün ağarırken avlunun loşluğunda bazı şekiller, küme halinde bir şeyler belirdi, birinin başı sarı sarı parlıyordu. İçinde olduğu şoktan çıkarak sarı saçların altındaki esmer yüzü gördü. Mogien'in gözleri açıktı, göğsü bakıyor, gözlerini kırpmıyordu.

Arkadaşlarının hepsi de aynı şekilde, kaskatı, gözleri açık yatıyorlardı. Raho'nun yüzü iğrenç bir şekilde kasılmıştı. Tüm kırılğanlığına karşın incitilemez görünen Kyo bile hareketsiz yatıyor, büyük gözleri soluk göğsü yansıtıyordu.

Yine de birbirinden saniyelerce uzak, uzun, sessiz soluklar alıyorlardı; kulağını Mogien'in göğsüne dayayınca belirsiz ve yavaş kalp atışlarını sanki uzaklardan geliyormuş gibi duyabildi.

Arkasından, havadan gelen bir ılık sesiyle, sezgisel olarak yere çöküp çevresindeki felçli bedenler kadar hareketsiz durdu. Birtakım eller omuzlarını ve bacaklarını çekiştiriyordu. Ters çevrildi, yatırılınca bir yüzle karşılaştı: geniş, uzun, bulanık ve güzel bir yüz. Esmer kafa saçsızdı, kaşları bile yoktu. Berrak altın gözler geniş, kirpiksiz gözkapakları arasından bakıyordu. Küçük ve incelikle oyulmuş ağız kapalıydı. Yumuşak, güçlü eller çenesine gelip ağzını açmaya zorladı. Bir başka uzun tip üzerine doğru eğildi, boğazından aşağıya bir şey dökülürken öksürdü ve tılandı - ılık, berbat, tatsız bir suydı bu. İki büyük yaratık gitmesine izin verdi. Tükürerek ayağa kalkıp, "Ben iyiyim, rahat bırakın beni!" dedi. Fakat çoktan sırtlarını dönmüşlerdi bile. Yahan'ın üzerine eğiliyorlardı, biri çenesini açtırmaya çalışıyor, öbürü uzun, gümüşsü bir sürahiden ağzına su boşaltıyordu.

Hepsi çok uzun, çok zayıf, yarı-insansıydı; sert ve narindiler, yerde oldukça hantal ve yavaşça hareket ediyorlardı, zaten yerde olmak onlara özgü bir şey değildi. Gri bir pelerin gibi kıvrılarak sırtlarından yere inen uzun, yumuşak kanatlarının omuz kasları arasındaki dar göğüsleri çıkıntılıydı. Bacaklar ince ve kısaydı, esmer, asil başları kanatlarının yukarıya doğru oluşturduğu çıkıntı yüzünden öne eğik gibi görünüyordu.

Rocannon'un *Elkitabı* kanaldaki sisli suların altında yatıyordu ama belleği ona bağıırıyordu: *Gelişmiş Zekâlı Yaşam Biçimleri, Doğrulananmamış Tür ?4: Büyük kentlerde yaşadığı söylenen büyük insangiller (?)*. Şimdi bunu doğrulama şansı vardı, yeni bir türü, yeni, yüksek bir kültürü, Birlik'in yeni bir üyesini ilk defa görme şansı. Binaların temiz, mükemmel güzelliği, su getiren iki büyük meleksi varlığın kişisel olmayan yardımseverliği, haşmetli sessizlikleri, hepsi onu dehşete düşürüyordu. Hiçbir dünyada buna benzer bir ırk görmemişti. Kyo'ya su vermekte olan çiftin yanına gelip çekingen bir nezaketle, "Ortak Dili konuşuyor musunuz, kanatlı lordlar?" diye sordu.

Kulak asmadılar. Yumuşak, hafif sakat yer yürüyüşleriyle sessizce Raho'ya gidip çarpılmış ağzından içeri su döktüler. Su yine dışarı taşı ve yanaklarından aşağı süzüldü. Bu kez Mogien'e gittiler, Rocannon da peşlerinden gitti. "Beni duyun!" dedi önlerine geçerek; birden durdu: büyük, altın gözlerin kör olduğunu anlayınca içi fena oldu. Tamamen kör ve sağırdılar. Çünkü ona ne bakıyorlar,

ne de yanıt veriyorlardı. Uzun boylarıyla yürüyüp gittiler, havaya aittiler, yumuşak kanatları onları bir pelerin gibi tepeden tırnağa örtüyordu. Kapı arkalarından yavaşça indi.

Kendine gelen Rocannon teker teker arkadaşlarına gitti; panzehirin felce iyi gelebileceğini umuyordu. Değişiklik yoktu. Her birinin yavaş soluklarını ve belirsiz kalp atışlarını duydu - biri dışında. Raho'nun göğsü hareketsizdi, acınacak derecede çarpılmış yüzü soğuktu. Verdikleri su hâlâ yanaklarında ıslak duruyordu.

Rocannon'un dehşetli merakına öfke de katıldı. Melek-adamlar neden ona ve arkadaşlarına tuzağa düşürülmüş vahşi hayvanlar gibi davranıyorlardı? Arkadaşlarını bırakıp avluyu geçti ve tepesiz kapıdan inanılmaz kentin caddesine çıktı.

Hiçbir şey kımıldamıyordu. Bütün kapılar kapalıydı. Uzun ve penceresiz, birbiri ardına dizilmiş gümüşsü bina yüzleri güneşin ilk ışıklarında sessiz duruyorlardı.

Rocannon caddenin sonuna gelene dek altı kavşak saydı, caddenin sonunda ise bir duvar vardı. Beş metre yüksekliğindeki duvar aralıksız her iki yana doğru uzanıyordu; bir kapı aramak için daire şeklindeki caddeyi dolaşmadı çünkü kapı olmadığını tahmin ediyordu. Kanatlı yaratıkların neden kent kapısına gereksinimi olsundu? Merkezden dışarıya uzanan caddeden geri dönüp çıkmış olduğu merkezi binaya geldi, bu bina kentteki geometrik düzenlenmiş gümüşsü evlerden daha farklı ve yüksekti. Yeniden avluya girdi. Evler kapalı, sokaklar temiz ve boş, gökyüzü boştu, kendi adımları dışında hiç gürültü çıkmıyordu.

Avlunun içteki ucundaki kapıyı yumrukladı. Yanıt yoktu. İtince sallanarak açıldı. İçeride ılık bir karanlık, yumuşak bir hışıltı ve kımıldanma, bir yükseklik ve genişlik duygusu hakimdi. Uzun boylu bir yaratık sendeleyerek yanından geçti, durdu ve hareketsiz kaldı. Güneşin erken saatteki alçak ışıkları içinde kapıdan giren Rocannon kanatlı yaratıkların sarı gözlerinin kapanıp tekrar yavaşça açıldığını gördü. Onları kör eden güneş ışığıydı. Yalnızca karanlıkta uçabilir ve gümüş caddelerinde dolaşabilirlerdi.

O akıl ermez bakışla yüzyüze gelen Rocannon GZYB'cilerin "GİK", yani Genelleştirilmiş İletişim Kurucu olarak adlandırdıkları, dramatik, her zaman işe yaramış olan tavrı takınarak Galaktik dilinde sordu; "Lideriniz kim?" Etkili bir biçimde sorulursa soruya genellikle yanıt alınırdı. Ama bu kez değil. Kanatlı yaratık dosdoğru Rocannon'a baktı, küçümsemenin ötesinde bir edilgenlikle bir kez gözlerini kırptı, kapattı ve uyurmuş gibi kaldı.

Rocannon'un gözleri yarı karanlığa alışmıştı, artık ılık karanlığa uzanan kemerlerin altında sıra sıra, yığınlar halinde, düğümleşmiş yüzlerce kanatlı yaratığı görebiliyordu, hiçbiri kımıldamıyordu, gözleri kapalıydı.

Aralarında yürüdü, kıpırdamadılar.

Uzun süre önce, doğduğu gezegen olan Davenant'ta, henüz bir çocukken, heykellerle dolu bir müzeyi gezmiş, eski Hain tanrılarının kımıldamayan yüzlerine bakmıştı.

Cesaretini toplayarak adamlardan birine —yoksa kadın mıydı? Pekâlâ kadın da olabilirlerdi— gidip koluna dokundu. Altın gözler açıldı, yarı karanlıkta güzel yüz ona döndü. "Hassa!" diyen Kanatlı çabucak eğilerek omuzunu öptü, sonra üç adım geri gidip pelerinsi kanatlarını tekrar kapatarak, gözleri kapalı, hareketsiz kaldı.

Rocannon boşverip yoluna devam etti, kocaman odanın huzurlu, tatlı karanlığında el yordamıyla ilerleyerek yerden yüksek tavana kadar açık olan yeni bir kapı buldu. Ardındaki alan biraz daha parlaktı, damdaki minik deliklerden altın renkli tozlar süzülüyordu. Duvarlar iki tarafta da kavis yapıyor, yukarıya doğru dar bir kemer oluşturuyordu. Burası, merkezi kubbeyi çevreleyen daire

şeklinde bir geçiş odasına benziyordu. İç duvar kemere kadar yinelenen ve birbiriyle incelikle bağlantılı üçgen ve altıgenlerle süslüydü. Şaşkınlık içindeki Rocannon'un etnoloji merakı kabardı. Bu insanlar inşaat konusunda ustaydılar. Koca binadaki her yüzey pürüzsüz, her birleşme yeri kusursuzdu; tasarım mükemmel, uygulama hatasızdı. Yalnızca yüksek bir kültür bunu başarabilirdi. Fakat daha önce hiç bu kadar tepkisiz, yüksek kültürlü bir ırkla karşılaşmamıştı. Acaba neden onu ve öbürlerini buraya getirmişlerdi? O sessiz, melek gibi kibirleri içinde, gezginleri gecenin getirdiği bir tehlikeden mi korumuşlardı? Yoksa öbür türleri köle olarak mı kullanıyorlardı? Eğer öyleyse, o felç edici maddeye bağışıklığı olduğunu nasıl anlayamamışlardı? Belki tamamen sözcükler olmadan iletişim kuruyorlardı; fakat, bu inanılmaz sarayda, açıklamaların insan zekâsının almayacağı bir zekâda yattığına inanmayı yeğliyordu. Yoluna devam edip tam kaval şeklindeki geçidin iç duvarında üçüncü bir kapı buldu, bu seferki kapı o kadar alçaktı ki durmak zorunda kaldı, bir Kanatlı'nın ise emeklemesi gerekirdi.

İçeride aynı sıcak, sarımsı, tatlı kokulu yarı karanlık vardı, fakat bu kez seslerin yumuşak mırıltısının ve sayısız bedenle bu bedenlerin sürüklediği kanatların hafif hareketinin oluşturduğu bir canlılıkla, hışırtılar ve uğultularla beraber. Kubbenin oldukça yukarıdaki tepesi altındandı. Duvardan kubbenin tepesine kadar uzun, dönemeçli bir yol hafif bir meyille çıkıyordu. Dönemeçli yolun şurasında burasında hareketler olduğu açıkça gözleniyordu; aşağıdan küçük görünen bir yaratık iki kez kanatlarını açarak ses çıkarmadan silindir şeklindeki tozlu altın havada uçtu. Dönemeçli yolun ayağına doğru yürümeye başladığında yolun ortasında bir yerden sert, kuru bir çatırtıyla bir şey düştü. Rocannon yakınından geçti. Bu, Kanatlılar'dan bir tanesinin cesediydi.

Kafatasının darbeyle ezilmiş olmasına karşın kan görülüyordu. Beden küçüktü, görünüşe göre kanatlar tam olarak oluşmamıştı.

İnatla yürümeye devam etti ve dönemeçli yoldan çıkmaya başladı.

On metre kadar çıktıktan sonra duvarda, içinde Kanatlılar'ın çömelmiş durduğu üçgen şeklinde bir girintiye geldi, bu Kanatlılar da kısa ve küçüktüler ve buruşuk kanatları vardı. Düzenli bir biçimde gruplanmışlar, dokuz taneydiler, büyük, belirsiz bir kütlenin çevresinde eşit aralıklarla üçer üçer duruyorlardı. Rocannon kütlenin ağzını ve açık, boş gözlerini görene dek bir süre yakından baktı. Bir uçanattı bu, canlı ve felçliydi. Dokuz kanatlının narin ağızları tekrar tekrar ata eğiliyor, öpüyor, öpüyordu.

Salonun ortasına tekrar bir şey çarparak düştü. Sessizce koşmakta olan Rocannon geçerken göz attı. Bir barilonun kurumuş bedeniydi.

Yüksek, süslü tam kaval geçitten geçerek salondaki uyuyan silüetlerin arasından olabildiğince çabuk ve yumuşak bir şekilde geçti. Avluya çıktı. Avlu boştu. Eğimli beyaz güneş ışığı kaldırımın üstünde parlıyordu. Arkadaşları gitmişti. O kubbeli salondaki sülükler tarafından kanları emilmek üzere götürülmüşlerdi.

7

Rocannon'un dizlerinin bağı çözüldü. Cilalı kızıl kaldırıma oturarak midesini bulandıran korkuyu bastırıp ne yapacağını düşünmeye çalıştı. Ne yapacağını. Kubbeye dönüp Mogien'i, Yahan'ı ve Kyo'yu dışarıya çıkarmaya çalışması gerekiyordu. Beyinleri bozulmuş veya böcekler düzeyine indirilmiş uzun boylu meleksi tiplerin arasına tekrar girme düşüncesi karşısında ensesine dikenler batmış gibi oldu; ama bunu yapmalıydı. Arkadaşları içerideydi ve onları çıkarması gerekiyordu.

Acaba kubbedeki sülüklerle bakıcıları buna olanak tanıyacak kadar uykulu muydular? Kendisine sorular sormayı bıraktı. Ama önce dış duvarı baştan başa kontrol etmesi gerekiyordu, çünkü kapı yoksa hiçbir şeyin gereği yoktu. Arkadaşlarını beş metrelik bir duvarın üzerinden taşıyamazdı.

Olasılıkla üç sınıf var, diye düşündü sessiz, kusursuz caddeden inerken: kubbedeki sülüklerin bakıcıları, dış odalardaki inşaatçılarla avcılar ve herhalde bu evlerde, üremeye ilgilenen yumurtlayıcılarla kuluçkaya yatanlar. Sülükler kanını emene dek avların canlı kalması için su veren ikisi bakıcı olmalıydı. Ölmüş olan Raho'ya su vermişlerdi. Akılları olmadığını nasıl da anlayamamıştı? Akıllı olduklarını düşünmek istemişti, çünkü o denli meleksi insan görünümündeydiler. 4. *Türü sil?*, dedi suların altındaki *Elkitabı*'na. hırsla. Tam o sırada sonraki kavşaktan bir şey hızla geçti - kısa boylu, kahverengi bir yaratık. Büyük mü küçük mü olduğunu evlerin eş cephelerinin oluşturduğu perspektifte çıkaramıyordu ama bu kentin bir parçası olmadığı açıktı. En azından bu melek-böceklerin kovanlarını saran haşareler vardı. Yaratık tam sessizliğin içinde hızla ve kararlı biçimde yoluna devam edip dış duvara ulaştı ve sola döndü.

Biraz ilerisinde, bağlantısız gümüşü duvarın dibine yakın bir yerde kahverengi hayvanlardan biri çömelmişti. Dört ayak üstüneyken boyu Rocannon'un dizinden yüksek değildi. Bu gezegendeki çoğu düşük zekâlı hayvanın aksine kanatsızdı. Dehşete düşmüş bir biçimde çömelmiş duruyordu, Rocannon onu saldırganlaştırmamak için dolambaçlı bir yoldan çevresinde dolandı ve yoluna devam etti. Görebildiği kadarıyla kavis yapan duvarda hiç kapı yoktu.

"Lordum," diye bağırdı zayıf bir ses hiçbir yerden. "Lordum!"

"Kyo!" diye bağırdı dönerek; sesi duvarlara bir tokat gibi çarptı. Hiçbir şey kıınıldı. Beyaz duvarlar, siyah gölgeler, düz çizgiler, sessizlik.

Kahverengi küçük hayvan zıplayarak ona doğru geldi. "Lordum," diye bağırdı ince bir sesle, "Lordum, ah gelin, gelin. Ah gelin, Lordum!"

Rocannon bakakaldı. Küçük yaratık güçlü sağrısının üstünde, önünde oturuyordu. Nefes nefese kalmıştı, kalp atışı kürklü göğsünü sarsıyordu, siyah ellerini göğsünde kavuşturmuştu. Siyah, dehşete düşmüş gözlerle ona bakıyordu. Ortak Dil'de, titreyen bir sesle yineleyip duruyordu, "Lordum..."

Rocannon dizlerinin üstüne çöktü. Yaratığa bakarken düşünceleri birbiriyle yarış halindeydi; en sonunda nezaketle, "Size nasıl hitap edeceğimi bilmiyorum," dedi.

"Ah gelin," dedi küçük yaratık titreyen sesiyle. "Lordlar - lordlar. Gelin!"

"Öbür lordlar - benim arkadaşlarım mı?"

"Arkadaşlar," dedi kahverengi yaratık. "Arkadaşlar. Kale. Lordlar, kale, ateş, uçanat, gündüz, gece, ateş. Ah gelin!"

"Geleceğim," dedi Rocannon.

Rocannon, hemen zıplayarak ilerleyen yaratığı izledi. Merkezden çevreye doğru gelişen caddeden indi, sonra bir yan sokak boyunca kuzeye gitti, sonra kubbenin on iki kapısından birine geldi. Dört arkadaşı orada, kızıl renkli avluda bıraktığı gibi yatıyordu. Daha sonra düşünmeye zamanı olduğunda kubbeden çıkınca farklı bir avluya geldiğini, böylece onları yitirdiğini fark etti.

Kahverengi yaratıklardan beşi daha orada, törensel biçimde Yahan'ın yanında bekliyordu. Rocannon boynunu en aza indirebilmek için tekrar dizlerinin üstüne çöktü ve olabildiğince eğildi. "Selam size, küçük lordlar," dedi.

"Selam, selam," dedi kürklü bütün küçük insanlar. Sonra biri, ağzının çevresindeki kürk siyah olanı, "Kiemher," dedi.

"Siz Kiemherler misiniz?" Onun eğilişini taklit ederek eğildiler. "Ben Rocannon Olhor'um. Biz

kuzeyden, Angien'dan Hallan Kalesi'nden geliyoruz."

"Kale," dedi Karasurat. Kulak tırmalayıcı zayıf sesi içtenlikle titriyordu. Uzun uzun düşündü, başını kaşıdı. "Günler, gece, yıllar, yıllar," dedi. "Lordlar gitmek. Yıllar, yıllar, yıllar... Kiemherler yok gitmek." Umutla Rocannon'a baktı.

"Kiemherler... burada mı kaldı?" diye sordu Rocannon.

"Kalmak!" diye bağırdı Karasurat şaşırtıcı yükseklikte bir sesle. "Kalmak! Kalmak!" Öbürleri de sanki zevk almışlar gibi hep beraber, "Kalmak..." diye mırıldandılar.

"Gündüz," dedi Karasurat kararlılıkla ve o günkü güneşe işaret ederek, "lordlar gelmek. Gitmek?"

"Evet, gitmek istiyoruz. Bize yardım edebilir misiniz?"

"Yardım!" dedi Kiemher aynı zevkle ve hırsıyla sözcüğün üstüne basarak. "Gitmeye yardım. Lordum, kalmak!"

Böylece Rocannon kaldı: Oturup Kiemherler'in çalışmalarını izledi. Karasurat ısıklık çaldı, hemen birkaç tane daha Kiemher sıçrayarak, dikkatle geldi. Rocannon bu kovan-kentin matematiksel titizliği içinde nerede saklanıp yaşamaya yer bulduklarını merak etti; ama bir yerleri olduğu ortadaydı ve depoları da vardı, çünkü bir tanesi küçük siyah ellerinde yumurtaya pek benzeyen beyaz, küremsi bir şey taşıyarak geldi. Şişe olarak kullandıkları bir yumurta kabuğuydu bu: Karasurat kabuğu alıp tepesini dikkatle çıkardı. İçinde koyu, berrak bir sıvı vardı. Bundan biraz alıp bilinçsiz yatan adamların omuzlarındaki delikli yaraların üstüne sürdü; sonra diğerleri şefkat ve korkuyla adamların kafalarını kaldırırken o, ağızlarına sıvıdan biraz döktü. Raho'ya dokunmadı. Kiemherler aralarında konuşmuyor, yalnızca sessizce ve dokunaklı bir nezaket havasıyla ısıklar ve hareketlerle anlaşıyorlardı.

Karasurat Rocannon'a doğru geldi ve güven vermek isteyerek, "Lordum, kalmak," dedi.

"Beklemek mi? Elbette."

"Lordum," dedi Kiemher Raho'nun bedenini işaret ederek, sonra durdu.

"Öldü," dedi Rocannon.

"Öldü, öldü," dedi küçük yaratık. Boynunun aşağısına dokundu, Rocannon başıyla doğruladı.

Gümüş duvarlı avlu sıcak ışıkla doldu. Rocannon'un yanında yatan Yahan uzun bir soluk aldı.

Kiemherler sağrılarının üstünde, liderlerinin arkasında yarım daire şeklinde oturuyorlardı. Rocannon liderlerine, "Küçük lord, adınızı öğrenebilir miyim?" dedi.

"Ad," diye fısıldadı Karasurat. Öbürleri son derece hareketsizdi. "Liualar," dedi; bu, Mogien'in hem asiller hem orta-insanlar için kullandığı eski sözcüktü, ya da *Elkitabı*'nda Tür II olarak adlandırılan türdü. "Liualar, Fianlar, Gdemler: adlar. Kiemherler: ad yok."

Rocannon başıyla doğruladı, bununla ne demek istediğini merak ediyordu. "Kiemher" in sözcük olarak aslında yalnızca bir sıfat olduğunu, kıvrak veya tez anlamına geldiğini fark etti.

Arkasında Kyo soluğunu tuttu, kımıldandı, oturdu. Rocannon ona gitti. Adsız küçük insanlar dikkatli ve sessiz bir şekilde siyah gözleriyle onları izliyorlardı. Yahan da uyandı, en sonunda da Mogien; ilk başta elini bile kaldıramadığına göre o felç edici maddeden ağır bir doz almış olmalıydı. Kiemherler'den biri çekinerek Rocannon'a Mogien'in kol ve bacaklarını sıvazlamasının iyi gelebileceğini gösterdi, Rocannon da böyle yaptı, bu arada Mogien'e olan biteni ve nerede olduklarını açıkladı.

"Duvar halıları," diye fısıldadı Mogien.

"Ne halısı?" diye tatlılıkla sordu Rocannon, arkadaşının aklının hâlâ karışık olduğunu düşünüyordu, genç adam ise fısıldadı.

"Evde, duvarlardaki halılar, — kanatlı devler."

O zaman Rocannon üzerine güzel saçlı savaşçılarla kanatlı figürlerin savaş resimlerinin dokunmuş olduğu kumaşların altında Haldre ile nasıl durduklarını anımsadı.

Kiemherler'i izlemekte olan Kyo elini uzattı. Karasurat sıçrayarak ona gelip minik, siyah, başparksız elini Kyo'nun uzun, narin avcuna koydu.

"Sözcükustaları," dedi Fian yumuşakça. "Sözcükseverler, sözcükleri yiyenler, adsızlar, kıvraklar, hâlâ anımsıyorlar. Uzun İnsanların sözcüklerini hâlâ anımsıyor musunuz, ey Kiemherler?"

"Hâlâ," dedi Karasurat.

Mogien, Rocannon'un yardımıyla ayağa kalktı, bir deri bir kemik ve son derece ağırbaşlı görünüyordu. Bir süre, yüzü güçlü beyaz güneş ışığında korkunç görünen Raho'nun yanında durdu. Sonra Kiemherler'i selamladı ve Rocannon'un sorusuna yanıt olarak iyi olduğunu söyledi.

"Kapı yoksa ayak yeri kazarak tırmanabiliriz," dedi Rocannon.

"Atlara düdük çalın. Efendim," diye ağzında geveledi Yahan.

Düdüğün kubbenin içindeki yaratıkları uyandırıp uyandırmayacağı sorusu Kiemherler'e anlatılamayacak kadar karmaşıktı. Kanatlılar gece yaşar cinsten gibi göründüklerine göre şanslarını denemeye karar verdiler. Mogien pelerininin altındaki zincirden küçük bir boru çekti ve çaldı, Rocannon sesi duyamadı fakat Kiemherler ürktü. Yirmi dakika içinde kubbenin üstünde büyük bir gölge belirdi, döndü, kuzeye doğru atıldı ve kısa bir süre sonra arkadaşıyla geri döndü. İkisi de güçlü kanatlarını yelpaze gibi açarak avluya indiler: çizgili olanla Mogien'in gri uçanatı. Beyaz atı bir daha görmediler. Belki de Rocannon'un kubbenin küflü, altın karanlığında yukarı tırmanan yolda meleklerin sülüklerine yem olduğunu gördüğü oydu.

Kiemherler atlardan korktular. Rocannon kendisine teşekkür ve veda etmek istediği zaman, Karasurat'ın nazik, minyatür kibarlığı paniğini ancak denetim altında tutabiliyordu. "Uçun, ey Lordlar!" dedi acınacak şekilde ve uçanatların kocaman, pençeli ayaklarından kenara kaçarak; onlar da gitmek için zaman yitirmediler.

Kovan-kentten bir saat uzağa uçunca yüklerini, eğerlerini, yatmak için kullandıkları yedek pelerin ve kürkleri geçen geceki ateşin küllerinin yanında dokunulmamış buldular. Tepeden aşağıya doğru biraz ileride Kanatlılar'dan üçü ölü yatıyordu, yanlarında Mogien'in kılıçları duruyordu, biri kabzanın yakınından kopmuştu. Mogien uyanarak Kanatlılar'ın Yahan'la Kyo'nun üzerine doğru eğildiğini görmüştü. Bir tanesi onu ısırmıştı; "Konuşamıyordum," dedi. Ama savaşıp felcin etkisi görülmeden önce üçünü öldürmüştü. "Raho'nun seslendiğini duydum. Bana üç kez seslendi ama ben ona yardım edemedim." Kırık kılıçları dizlerinde, bütün adları ve efsaneleri görmüş geçirmiş olan bu ot bitmiş harabelerin arasında oturdu kaldı ve başka bir şey söylemedi.

Dallar ve çalı çırpıdan bir yığın hazırlayıp üzerine kentten getirdikleri Raho'yu yatırdılar, yanına da avlanmak için kullandığı yayı ve okları. Yahan ateşi hazırladı, Mogien de dalları tutuşturdu. Kyo Mogien'in, Yahan Rocannon'un arkasında olmak üzere uçanatlara binip garip ülkedeki bir tepenin üstünden, öğle vaktinin güneş ışığında parıldayan ateşin dumanı ve sıcaklığı çevresinde dönerek yükseldiler.

Uçarlarken, dumanın oluşturduğu ince sütunu arkalarında uzun bir süre görmeye devam ettiler:

Kiemherler yollarına devam etmeleri ve gece saklanmaları gerektiğini açıkça söylemişlerdi, yoksa Kanatlılar karanlık basınca yine peşlerine düşerlerdi. Böylece akşama doğru derin, ormanlık bir vadideki bir dereye varınca sesini duydukları bir şelalenin yakınında konakladılar. Burası nemli bir yerdi, fakat havamis gibi kokuyordu ve müzik doluydu, ruhlarını dinlendiriyordu. Akşam yemeği için

lezzetli bir şey buldular, kabuklu, yavaş hareket eden, suda yaşayan, lezzetli bir hayvandı bu; fakat Rocannon bunlardan yiyemedi. Hayvanın eklemelerinin arasında ve kuyruğunda tüyler artakalmıştı, buradaki birçok hayvan ve olasılıkla da Kiemherler gibi o da yumurtlayan memelilerdendi. "Sen ye onları, Yahan, ben benimle konuşabilecek bir şeyi yiyemem," dedi açlıktan ne yapacağını bilmez şekilde ve gelip Kyo'nun yanına oturdu.

Kyo bereli omzunu ovuşturarak gülümsedi. "Her varlığın konuştuğu her şey duyulacak olsaydı..."

"Ben, örneğin, açlıktan ölürdüm."

"Eh, yeşil yaratıklar konuşmazlar," dedi Fian, dereyi kesen kaba gövdeli ağaca eliyle hafifçe vurarak. Burada, güneyde, hepsi kozalaklı olan ağaçlar çiçek açmaya başlamışlardı, ormanlar sürüklenmekte olan polenler yüzünden tozlu ve çok tatlıydı. Buradaki çiçeklerin hepsi polenlerini rüzgâra, çimenlere ve kozalıklara verirdi; hiç böcek yoktu, hiç taçyapraklı çiçek yoktu. Bu adsız dünyada bahar yeşiller, koyu yeşiller, soluk yeşiller ve altın renkli polenler içindeydi.

Mogien ve Yahan hava kararınca sıcak küllerin yanında uzanarak uyudular; Kanatlılar'ı çekmesin diye de ateşi yanık tutmadılar. Rocannon'un tahmin ettiği gibi, zehir söz konusu olunca Kyo daha dayanıklıydı; karanlıkta, derenin kıyısında, oturup konuşmaya başladılar.

"Kiemherler'le sanki onları tanıyormuşsun gibi konuştun," diye düşüncesini söyledi Rocannon, Fian da yanıt verdi:

"Köyümdekilerden birinin anımsadığını herkes anımsar, Olhor. Biz birçok öykü, fısıltı, yalan ve gerçek biliriz, bazılarının ne kadar eski olduğunu kim bilebilir..."

"Ama Kanatlılar'la ilgili bir şey bilmiyorsun, öyle mi?"

Kyo bu soruyu geçecekmiş gibi göründü ama sonunda "Fianlar korkuyla ilgili şeyleri anımsamazlar, Olhor," dedi. "Nasıl anımsayalım? Biz seçimimizi yaptık. Geceyi, mağaraları, metal kılıçları Kilinsanlar'a bıraktık yolumuz onlarınkinden ayrılırken ve biz yeşil vadileri, güneş ışığını, tahta kâseleri seçtik. İşte bu yüzden biz Yarı-insanlarız. Çok şeyi unuttuk, pek çok şeyi!" Hafif sesi bu gece her zaman olduğundan daha kararlı, daha ısrarcıydı, aidatındaki derenin ve vadinin başındaki şelalenin gürültüsü içinde net bir şekilde duyuluyordu. "Güneye doğru yol aldığımız her gün, halkımın Angien vadilerinde daha küçük birer çocukken öğrendiği öykülere tanık oluyorum. Ve bu öykülerin hepsinin doğru olduğunu görüyorum. Ama öykülerin yarısını unutmuştuk. Küçük Ad-Yiyiciler, yani Kiemherler, onları biz eski şarkılarda akıldan akla söyleriz; ama Kanatlılar'ı değil. Dostları; düşmanları değil. Güneş ışığını; karanlığı değil. Ben efsanelerdeki, güneye kılıcsız giden Olhor'un arkadaşımı. Düşmanın sesini duymak isteyen, büyük bir karanlıktan geçip buraya gelmiş olan, Dünya'nın karanlıkta mavi bir mücevher gibi asılı durduğunu görmüş olan Olhor'la yolculuk ediyorum. Ben sadece bir yarı-insanım. Tepelerden öteye gidemem. Sizinle yüksekteki o yerlere gidemem, Olhor!"

Rocannon elini hafifçe Kyo'nun omzuna koydu. Fian birden sessizleşti. Gecenin içinde derenin ve şelalelerin sesini duyarak, yıldızların ışıklarının akan suyun üstündeki gri parıltılarını seyrederek, uçan polenlerin ve güneyde kalan dağların buz gibi soğğunun altında oturdular.

Sonraki gün uçarlarken uzakta, doğuda iki kez kovan-kentin kubbelerini ve iç içe geçmiş sokaklarını gördüler. O gece çifte nöbet tuttular. Sonraki gece tepelere gelmişlerdi, yüzlerine vuran soğuk bir yağmur bütün gece ve sonraki gün uçarlarken üstlerine yağıp durdu. Yağmur bulutları biraz yok olduğunda her iki yanda da karaltı olarak belirmiş olan dağlar ortaya çıkıyordu. Yağmurun sıırıslıkla ettiğı ve nöbetlerle bölünen bir geceyi daha tepelerin doruğunda, eski bir kulenin harabeleri altında

geçirdiler, sonraki gün öğleden hemen sonra geçidin öbür ucuna, güneş ışığına ve dağların çevrelediği, güneydoğuya, sisli uzaklıklara doğru uzanan geniş bir vadiye çıktılar.

Büyük, yeşil bir yolu andıran vadiden aşağıya uçarlarken sağlarında artık uzakta kalan, kocaman, beyaz doruklar dizilmiş duruyordu. Rüzgâr keskin ve altın gibiydi, uçanatlar güneş ışığında uçan yapraklar gibi aşağıya uçuyorlardı. Altlarında, üstünde daha koyu renkli çalı ve ağaç kümeleri olan yumuşak, yeşil kavisin üzerinde dar bir gri örtü yüyüyordu. Mogien'in atı daire çizerek geri döndü, Kyo aşağıyı işaret etti, altınsı rüzgârda aşağıya, tepeyle derenin arasındaki, güneşin aydınlattığı, küçük bacaları tüten köye indiler. Bir herilo sürüsü köyün üstündeki bayırlarda otliyordu. Dağınık, küçük evlerin, kuşların, perdelerin, güneşli verandaların ortasında, beş büyük ağaç kule gibi duruyordu. Yolcular bu ağaçların yanına indiler, gülen çekingen Fianlar da onları karşılamaya geldiler.

Bu köylüler Ortak Dil'i fazla bilmiyorlardı, yüksek sesle konuşmaya ise hiç alışık değillerdi. Yine de bir akşamlığına havadar evlerine girmek, cilalanmış tahtadan kaplarından yemek yemek, şen misafirperverlikleri içinde vahşi doğadan ve hava şartlarından uzaklaşmak, onlara kendilerini evde gibi hissettirmişti. Garip, küçük insanlardı bu Fianlar; birbiriyle fazla ilişkisi olmayan, ince, ele geçmez. Yarı-insanlar, demişti Kyo kendi cinsinden olanlar için. Fakat Kyo'nun kendisi de artık onlardan biri değildi. Verdikleri yeni giysiler içinde onlara benziyor, onlar gibi hareket ediyor ve davranıyorduysa da, grup içindeyken kesinlikle ayrı kalıyordu. Bir yabancı olarak onlarla serbestçe zihinkonuşamadığı için miydi bu acaba, yoksa Rocannon'la olan dostluğunda değişerek başka türlü, daha yalnız, daha hüznölü, daha tam bir varlığa dönüştüğü için mi?

Ülkelerinin nerede bulunduğunu söyleyebiliyorlardı. Vadilerinin batısında kalan alanın öbür yanında çöl vardı; güneye gitmeye devam etmek için yolcuların vadiyi izleyerek bu alan doğuya dönene dek dağların doğusundan gitmeleri gerekiyordu. "Geçmek için geçit bulabilir miyiz?" diye sordu Mogien. Küçük insanlar gülümseyerek, "Elbette, elbette," dediler.

"Peki geçidin öte yanında ne olduğunu biliyor musunuz?"

"Geçitler çok yüksek, çok soğuktur," dedi Fianlar nazikçe.

Yolcular dinlenmek için iki gece köyde kaldılar. Vermekten zevk duyan Fianlar onlar ayrılırlarken yolluk olarak ekmek ve kurutulmuş etle dolu paketler verdiler. İki gün daha uçarak küçük insanlara ait bir başka köye geldiler; burada da öyle bir dostlukla karşılandılar ki, bu, yabancıların gelişi değil, olsa olsa uzun süredir beklenen birilerinin dönüşü olabilirdi. Atlar inerken adam ve kadınlardan oluşan birkaç Fian onları karşılamak için yanlarına gelerek atından inen ilk kişi olan Rocannon'u selamladı: "Selam sana, Olhor!" Bu onu biraz ürküttü, bir süre sözcüğün "gezgini" anlamına geldiğini düşününce de şaşırttı, çünkü gezgini olmasına gezgindi ama bu adı ona veren de Kyo'ydu.

Daha sonra, uzun, sakini bir gün, vadiden aşağıya gittiklerinde Kyo'ya, "Kendi insanların arasında, Kyo, kendi adın nedir?" diye sordu.

"Bana 'çoban,' 'küçük kardeş' veya 'koşucu' derler. Yarışlarda hızlıydım."

"Ama bunlar lakap, tarif — Olhor veya Kiemher gibi. Siz Fianlar büyük adkoyucularsınız. Her yeni geleni bir lakapla selamlıyorsunuz, Yıldızlı, Kılıçtaşıyıcı, Güneşsaçlı, Sözustası — bence Angyalar ad takma sevgilerini sizden almışlardır. Ama sizin adlarınız yok."

"Yıldızlı, uzaktan-gelen, kül-saçlı, mücevherli," dedi Kyo gülümseyerek; "ad ne demektir öyleyse?"

"Kül-saçlı mı? Saçlarım grileşti mi? Adların ne olduklarından emin değilim. Doğumumda bana verilen ad Gaveral Rocannon idi. Bunu söylediğimde hiçbir şeyi tarif etmiyorum; kendimi

tanıtıyorum. Bu ülkede yeni bir ağaç türü gördüğümde sana -veya sen pek yanıt vermediğin için Yahan'a ve Mogien'e- adının ne olduğunu sorarım. Adını öğrenene dek içim rahat etmez."

"Eh, ağaç ağaçtır, benim bir Fian olduğum gibi, veya senin... sen nesin?"

"Ama arada farklar var, Kyo! Buradaki her köyde batıdaki o dağların adlarının ne olduğunu soruyorum, insanlar doğumlarından ölümlerine dek tepelerindeki o dağların altında yaşıyorlar ve bana 'Onlar dağ, Olhor,' diyorlar."

"Ama öyleler," dedi Kyo.

"Ama başka dağlar da vardır - bu vadi boyunca, doğuya doğru giden daha alçak dağlar! Bir dağı diğerinden, bir varlığı diğerinden adları olmadan nasıl ayırt ediyorsunuz?"

Dizlerini kavrayan Fian gözlerini batıda yanmakta olan ve güneşin üzerlerinden battığı doruklara dikti. Rocannon bir süre sonra yanıt vermeyeceğini anladı.

Sıcak yıl yaklaştıkça ve onlar her gün daha da güneye gittikçe, rüzgârlar ısındı, günler uzadı. Uçanatlar çifte yük taşıdıkları için onlara fazla yüklenmiyorlar, bir-iki günlüğüne durup avlanıyorlar ve hayvanların da avlanmalarına olanak tanıyorlardı; fakat sonunda dağların önlerinde doğuya doğru kıvrılarak kıyı dağlarıyla buluştuğunu ve önlerini kestiğini gördüler. Vadinin yeşilliği kocaman tepelerin eteklerine karışıyor ve yok oluyordu. Çok daha yükseklerde yeşil ve kahverengi-yeşil, yüksek vadiler vardı; sonra kaya ve kayşatların griliği; en sonunda, gökyüzüne erişmeye yarım kala ise, dorukların aydınlık, fırtına yüklü beyazlığı.

Tepelerin orada yükseklerde bir Fian köyüne geldiler. Tepelerden gelen rüzgâr narin çatıların arasında buz gibi esiyor, uzun akşam ışığı ve gölgelerin içinde mavi dumanı dağıtıyordu. Her zamanki gibi neşe dolu bir zarafetle karşılandılar, bir evin sıcaklığında, tahta kâseler içinde su, taze et ve bitkiler verildi, bu arada minik, cıva gibi çocuklar tarafından tozlanmış giysileri temizlendi, uçanatları beslendi, sevildi. Akşam yemeğinden sonra dört köylü kız onlar için müziksiz dans etti, hareketleri ve adım atışları o kadar hafif ve çevikti ki sanki bedensizdiler, sadece bir ışık ve karanlık oyunundan ibarettiler; o denli elle tutulamaz, kısa ömürlü. Rocannon zevkle gülümseyerek her zamanki gibi yanında oturan Kyo'ya bir baktı. Fian ağırbaşlılıkla bakışını ona çevirdi ve konuştu: "Ben burada kalacağım, Olhor."

Rocannon bu ürkütücü yanıtı tarttı ve bir süre daha dansçıları, hareket eden, maddesiz, ateşin aydınlattığı şekilleri izledi. Sessizlikten müzik örüyorlardı ve akılda bir gariplik. Ateşin tahta duvarlardaki ışığı eğildi, titredi ve değişti.

"Gezgin'in kendine arkadaşlar seçeceği önceden söylenmişti. Ama bir süreliğine."

Rocannon konuşanın kendisi mi, Kyo mu, yoksa belleği mi olduğunu anlayamamıştı. Sözcükler aklındaydı; Kyo'nunkinde de. Dansçılar durdular, gölgeleri hızla duvarlardan yukarıya koştu, bir tanesinin gevşemiş saçları bir an parlayarak sallandı. Müziği olmayan dans sona ermişti, bir ışık ve gölgeden başka adları olmayan dansçılar hareketsiz kalmışlardı. Böylece Kyo ile arasında bir ilişkiler örgüsü son bulmuş, geriye sessizlik kalmıştı.

8

Rocannon uçanatının ağır ağır inip kalkan kanatları altında kırık kayalar ve yuvarlanan kaya parçalarının neden olduğu bir karışıklık gördü, ileri atılırken atın kanadının ucu kayaları sıyırdı geçti; güçlükle geçide doğru ilerliyorlardı. Savaşta kullanılan bağlarla atına bağlanmıştı çünkü yukarıya doğru çıkan hava akımları ve ani rüzgârlar bazen atın dengesini bozuyordu, sıcak tutması için de

geçirmezgiysisini giymişti. Arkasında Yahan ikisine ait olan ne kadar pelerin ve kürk varsa sarınmıştı, ama hâlâ o kadar üşüyordu ki tutunup tutunmadığından emin olamadığı için bileklerini bir kayışla eyere bağlamıştı. Daha az yüklü olan atıyla önde giden Mogien soğuğa ve yüksekliğe Yahan'dan daha iyi dayanıyor, yükseklikle yaptıkları savaşı sert bir neşeyle karşılıyordu.

On beş gün önce son Fian köyünden ayrılmışlar ve Kyo'ya veda etmişlerdi, dağ eteklerinden ve daha alçak dağlardan giderek en geniş geçidin bulunduğu yeri arıyorlardı. Fianlar onlara yön gösterememişlerdi; dağları geçmekten söz edildiği an korkulu bir bakışla suskunlaşıyorlardı.

İlk günler fena geçmemişti ama yükselmeye başladıkça uçanatlar çabuk yorulmaya başladılar, çünkü ince hava uçarken yaktıkları zengin oksijeni sağlayamıyordu. Daha yükseklerde soğukla ve yüksekliklerin güvenilmez havasıyla karşılaştılar. Son üç günde çoğu körü körüne olmak üzere belki on beş kilometre gitmişlerdi. Atlara fazladan kuru et vermek zorunda kaldıkları için acıkıyorlardı; bu sabah Rocannon torbada kalan ne varsa bitirmelerine izin vermişti, çünkü geçidi bugün geçemezlerse ormanların olduğu bölgelere geri dönüp avlanmaları ve dinlenmeleri, sonra da her şeye yeniden başlamaları gerekecekti. Şimdi geçide giden yoldaydılar ama doğudaki doruklardan korkunç, ince bir rüzgâr esiyordu ve gökyüzü beyazlaşıp ağırlaşıyordu. Mogien hâlâ önden gidiyor, Rocannon atını onu izlemesi için zorluyordu; çünkü bu acımasız yüksekliklerde Mogien liderdi ve kendisi onu izliyordu. Bu dağları neden geçmek istediğini unutmuştu, yalnızca geçmesi gerektiğini, güneye gideceğini anımsayabiliyordu. Ama kendisine gereken cesaret için Mogien'e ihtiyacı vardı. "Galiba burası senin bölgen," demişti geçen gece genç adama şu andaki rotalarını tartışırken; büyük, soğuk görünümlü zirveler, uçurumlar, kayalar ve karların üstünden bakan Mogien, hemen bir efendinin güveniyle yanıt vermişti: "Burası benim bölgem."

Ona sesleniyordu, donmuş kirpiklerinin arasından sonsuz karışıklığın durmuş olduğu bir yer görmeye çalışan Rocannon bir yandan da atını cesaretlendiriyordu. İşte oradaydı, bir aç, gezegenin çıkıntılı çatı kirişi oradaydı: kayaların oluşturduğu eğim birden yok oldu, beyaz bir çoraklık, geçidin ta kendisi altlarında belirdi. İki tarafta da rüzgârın şekillendirdiği doruklar kalınlaşan kar bulutlarına dek yükseliyordu. Rocannon, Mogien'in dertsiz yüzünü görebilecek ve bağırmasını, zafer kazanmış savaşçının tizden attığı savaş çılgınlığını duyabilecek denli yakındaydı. Beyaz bulutların altındaki beyaz vadinin üstünden giden Mogien'i izlemeye devam etti. Kar çevrelerinde dans etmeye başladı, ama yağmıyor, sadece burada, kendi ülkesinde, doğum yerinde kuru, titrek bir dans gösterisi yapıyordu. Yarı aç ve aşırı yüklü atın zorlanan büyük kanatlarının her inip kalkışında soluğu kesiliyordu. Mogien kar bulutlarının içinde kendisini yitirmesinler diye çok önden gitmiyor ama yoluna devam ediyordu, diğerleri de onu izliyorlardı.

Titreşen sisli kar tanelerinin içinde bir kızılık göründü, yavaş yavaş ince, berrak, sarı bir aydınlık ortaya çıktı. Soluk altın rengindeki dümdüz kar tarlaları aşağıya dek uzanıyordu. Sonra aniden dünya ters döndü, uçanatlar geniş bir hava yarığında çabalamaya başladılar. Çok aşağıda, çok uzakta vadiler, göller, bir buzulun parıldayan dili, yeşil orman parçaları son derece açık bir şekilde ve küçücük görülüyordu. Rocannon'un atı zorlukla gitmeye başladı ve kanatları kalkık olarak düştü, düşüşü bir taşınki gibiydi, bu yüzden Yahan korku içinde bağırdı, Rocannon gözlerini kapatıp sıkı sıkı tutundu.

At kanatlarını çırpı, gürlledi, tekrar çırpı; düşüşü yavaşladı, tekrar zorlayıcı bir kaymaya dönüştü ve durdu. Hayvan titreyerek kayalık bir vadiye indi. Mogien'in gri atı yakınlarda yatmaya çalışırken, gülmekte olan Mogien atın sırtından inerek seslendi: "Bitirdik, başardık!" Yanlarına geldi, esmer, canlı yüzü zaferle parlıyordu. "Artık iki taraf da benim bölgem, Rokanan!... Burada bu akşamlık

konaklayabiliriz. Yarın atlar aşağılarda, ağaçların olduğu yerlerde avlanır, biz de yaya devam ederiz. Gel, Yahan."

Yahan atın sırtında büzülmüş kalmış, hareket edemiyordu. Mogien onu kaldırıp korunaklı bir kaya parçasının altında yatmasına yardımcı oldu; çünkü öğleden sonra güneşi parlıyor olmasına karşın Büyükyıldız'ın verdiğienden fazla sıcaklık veremiyor, güneybatıya doğru gökyüzünde minik bir kristal parçası gibi duruyordu ve rüzgâr hâlâ buz gibi esiyordu. Rocannon atların koşumlarını çözerken Angya lordu hizmetkârını sıcak tutabilecek ne varsa onu yapmaya çalışıyordu. Ateş yakabilecekleri hiçbir şey yoktu - hâlâ orman sınırının epey üstündeydiler. Rocannon geçirmezgiysisini çıkarıp zayıf ve korkulu karşı çıkışlarını önemsemeden Yahan'a giydirdi, kendisi de kürklere sarındı. Uçanatlarla adamlar birlikte ısınmak için birbirlerine sokulup biraz su içtiler ve Fianlar'dan aldıkları ekmeği yediler. Aşağıdaki belirsiz topraklardan gece yükseldi. Karanlığın serbest bıraktığı yıldızlar belirdi, daha parlak olan iki ay da, insan elini uzatsa yetişecekmiş kadar yakın görünen bir mesafede parlamaya başladı.

Gecenin ortasında Rocannon uykusundan uyandı. Yıldızlar her şeyi aydınlatmıştı, her yer sessiz ve ölümüne soğuktu. Yahan kolunu tutuyor, kolunu sarsarak ve fısıldayarak ateşli ateşli bir şeyler söylüyordu. Rocannon işaret ettiği yere baktı ve altında bulundukları kaya parçasının üstünde duran bir gölge, yıldızları kesen şeyi gördü.

Kuzeydeyken Yahan'la pampaların orada gördükleri gölge gibi, bu da geniş ve garip bir şekilde bulanıktı. Onu seyrederken yıldızlar karanlık şeklin içinden sönük sönük parlamaya başlamışlardı, sonra gölge yok oldu, geriye sadece siyah, saydam hava kaldı. Durduğu yerin sol tarafında solma devrine girmiş olan Heliki soluk bir parlaklık yayıyordu.

"Ay ışığının oyunuydu, Yahan," diye fısıldadı. "Tekrar uyu, ateşin var."

"Hayır," dedi Mogien'in yandan gelen alçak sesi. "Oyun değildi, Rokanan. Benim ölümümdü."

Yahan ateşten titreyerek oturdu. "Hayır, Lordum! Sizininki değil; olamaz! Onu daha önce de görmüştüm, siz bizimle değilken ovaların orada - Olhor da görmüştü!"

Sağduyunun, bilimsel ılımlılığın, eski yaşamının kurallarının son kalıntılarını yardımına çağıran Rocannon otoriter konuşmaya çalıştı: "Saçmalamayın," dedi.

Mogien önemsemedi. "Onu ovaların orada beni ararken gördüm. İki kez de geçidi ararken tepelerde. Benimki değilse kimin ölümü olabilir ki? Seninki mi, Yahan? Sen lord musun, Angya mısın; ikinci kılıcın var mı?"

Hasta ve umutsuz olan Yahan yalvarmaya çalıştı ama Mogien devam etti: "Rokanan'ınki de değil, çünkü o hâlâ yolunda gidiyor. Bir adam herhangi bir yerde ölebilir ama kendi ölümü, gerçek ölümüyle bir lord yalnızca kendi bölgesinde karşılaşır. Ona ait olan bir yerde onu bekliyordur, bir savaş alanında, bir salonda veya bir yolun sonunda. Ve burası bana ait. Halkım bu dağlardan geldi, ben de geri döndüm. İkinci kılıcım da savaşırken kırılmıştı. Fakat dinle, ölümüm: Ben Halla'nın varisi Mogien - tanıyor musun beni artık?"

İnce, donmuş rüzgâr kayaların üstünden esti. Taşlar bir karaltı olarak üzerlerinde duruyor, yıldızlar arkalarından parlıyordu. Uçanatlardan biri kımıldanıp homurdandı.

"Sakin olun," dedi Rocannon. "Bunların hepsi saçmalık. Sakin olup uyuyun..."

Ama kendisi de ondan sonra doğru düzgün uyuyamadı, ne zaman kafasını kaldırırsa Mogien'in sessiz ve hazır bir şekilde atının büyük kanatlarının yanında durduğunu, gecenin karanlığındaki toprakları seyrettiğini gördü.

Günün ağarmasıyla beraber uçanatları aşağıdaki ormanlarda avlanmaları için serbest bırakıp

yollarına yaya devam ettiler. Hâlâ çok yüksekte, orman sınırının üstündeydiler ve ancak hava açık olduğu sürece güvenlikteydiler. Ama daha bir saat bile gitmeden Yahan'ın başaramadığını gördüler: Zor bir iniş değildi ama soğuk ve bitkinlik ondan çok şeyler götürmüştü, artık değil tırmanmak ve sıkı tutunmak, yürüyemiyordu bile. Rocannon'un giysisini giyip bir gün daha dinlense devam edecek gücü toplayabilirdi: Fakat bu da, bu yükseklikte ateş, sığınak ve yeterince yiyecek olmadan bir gece daha geçirmek demektir. Mogien tehlikeleri tarttı — gerçi hiçbir şeyi göz önüne alıyor gibi görünmüyordu — sonra da Rocannon'un korunaklı ve güneşli bir kaya düzlüğünde Yahan'la beklemesini, kendisinin de gidip Yahan'ı aşağıya indirebilecekleri kolay bir iniş yolu ya da bunu başaramazsa kardan korunabilecekleri bir sığınak bulmasını önerdi.

O gittikten sonra yarı sersem yatmakta olan Yahan su istedi. Şişeleri boşalmıştı. Rocannon ona kıpırdamadan yatmasını söyleyip eğimli kayaları tırmanarak on beş metre kadar yukarıdaki, bir kayanın gölgelediği bir düzlüğe tırmandı, burada karların parladığını görmüştü. Tırmanış tahmin ettiğinden daha zor oldu, parlak, ince havayı derin derin içine çekerek düzlükte yattı, kalbi deli gibi atıyordu.

Kulaklarında ilk başta kanının akışı olduğunu düşündüğü bir ses vardı; sonra elinin yanında su aktığını gördü. Doğrulup oturdu. Üstünde buğular tüten küçük bir dere akıyor ve sıkı, gölgeli bir kar yığınının dibinden geçiyordu. Derenin kaynağını aradı ve üstündeki kayalığın altında karanlık bir boşluk gördü; bir mağaraydı bu. Mağara sığınak olarak ümit edebilecekleri en iyi şey, diyordu aklı ve mantığı; ama akılcı olmayan, karanlık bir telaş duygusunun, paniğin eşiğindeydi. Orada, şimdiye dek tanıdığı en kötü korkunun kısılcacında, kımıldamadan oturdu.

Etkisiz bir güneş ışığı çevresinde, gri kayaların üstünde parlıyordu. Dağların doruklarını daha yakındaki kayalıklar, aşağıda, güneydeki toprakları da aralıksız bulutlar gizliyordu. Burada, dünyanın bu çıplak çatısında kendisinden ve kayaların arasındaki karanlık açıklıktan başka hiçbir şey yoktu.

Uzun bir süre sonra ayağa kalktı, buharlar çıkan derenin içinden geçti ve o gölgeli boşluğun içinde kendisini beklediğini bildiği varlıkla konuştu. "Geldim," dedi.

Karanlık biraz kıpırdadı, içerideki kişi, kapının ağzında belirdi...

Kilinsanlar gibi cüce ve soluk benizli, Fianlar gibi narin ve berrak gözlüydü; ikisine de benziyordu, ikisi gibi de değildi. Saçları beyazdı. Sesi ses gibi değildi, çünkü Rocannon'un aklının içinde duyuluyordu, bu arada kulaklarının tek duyduğu ses ise rüzgârın belli belirsiz ısılığıydı; sözcükler yoktu. Gene de ona ne istediğini soruyordu.

"Bilmiyorum," dedi dehşetle bağırarak, ama kararlı olan iradesi sessizce onun yerine yanıt verdi: *Güneye gidip düşmanımı bulacağım ve onu yok edeceğim.*

Rüzgâr ılık çalarak esiyor, sıcak dere ayaklarını yalıyordu. Mağaradaki kişi yavaş ve hafif hareket ederek kenara çekildi, Rocannon eğilerek karanlık yere girdi.

Sana verdiğim şeyin karşılığında bana ne vereceksin?

Ne vermem gerekiyor, Eski Zamanlı?

En çok sevdiğin ve vermeyi en az isteyeceğin bir şey.

Bu dünyada kendime ait hiçbir şeyim yok. Ne verebilirim?

Bir şey, bir yaşam, bir şans; bir göz, bir umut, bir karşılık: adının bilinmesi gerekmiyor. Ama gittiği zaman yüksek sesle adını haykıracaksın. Gönül rızasıyla veriyor musun?

Gönül rızasıyla. Eski Zamanlı.

Sessizlik ve rüzgârın esişi. Rocannon başını eğip karanlıktan çıktı. Doğrulduğunda kızıl ışık

gözlerini kamaştırdı, güneş gri-al bir bulutlar denizinin üzerinden soğuk, kırmızı doğuyordu.

Yahan'la Mogien aşağıdaki kaya düzlüğünün üstünde birbirlerine sarılmış, bir kürk ve pelerin yığınının dönüşmüş halde kımıldamadan uyuyorlardı, Rocannon'un aşağıya indiğini duymadılar bile. "Uyanın," dedi yavaşça. Yahan oturdu, yüzü güneşin kızıl doğuşunda sıkıntılı ve çocuksuydu. "Olhor! Biz sandık ki — gittiğinizi, — düştüğünüzü sandık—"

Mogien uykusunu atmak için sarı yeleli başını sallayıp bir dakikalığına Rocannon'a baktı. Sonra kaba ve nazik bir şekilde "Hoşgeldiniz, Yıldızlordu, yol arkadaşımız. Burada sizi bekledik."

"Karşılaştığım... konuştuğum biri..."

Mogien elini kaldırdı. "Geri döndünüz; geri dönüşünüz beni sevindirdi. Güneye gidiyor muyuz?"

"Evet."

"Güzel," dedi Mogien. Uzun süredir lider olan Mogien'in artık sanki Rocannon efendiymiş gibi konuşması Rocannon'a o anda garip gelmedi.

Mogien düdüğünü çaldı ama uzun süre beklemlerine karşın uçanatlar gelmediler. Kuru, besleyici Fian ekmeğinden geriye kalan son parçayı da yiyip bir kez daha yaya olarak yola çıktılar. Geçirmezgiysinin sıcaklığı Yahan'a iyi gelmişti, Rocannon çıkarmaması için ısrar etti. Genç ortanın gücünü geri kazanabilmesi için yiyeceğe ve gerçekten dinlenmeye gereksinimi vardı ama artık yola devam edebilecek durumdaydı ve devam etmek zorundaydılar; kızıl tanyerinin ardından kötü hava gelecekti. Gidiş tehlikeli değildi ama yavaş ve yorucuydu. Sabahleyin biraz sonra atlardan biri görüldü: Mogien'in gri atı aşağılardaki ormanlardan geldi. Eyerleri, koşumları ve kürkleri -artık yalnızca bunları taşıyorlardı— ata yüklediler, hayvan istediği gibi üstlerinden, altlarından, yanlarından uçuyor, bazen cınlayan bir haykırıyla sanki hâlâ ormanlarda avlanan çizgili arkadaşını çağırıyordu.

Öğle zamanı zor bir bölgeye geldiler: kalkan gibi önlerine çıkan kayayı birbirlerine iple bağlanarak yavaş yavaş geçmeleri gerekecekti. "Havadan daha iyi bir yol görebilirsin, Mogien," diye önerdi Rocannon. "Keşke öbür at da gelseydi." Telaşlanıyordu; bu çıplak dağlık bölgeden mümkün olduğunca uzaklaşmak ve aşağıdaki ağaçların arasında saklanmak istiyordu.

"Hayvanı saldıgımız zaman çok yorgundu; henüz avlanamamış olabilir. Bu geçitte öbüründen daha az yük taşıdı. Ben kayalığın ne kadar geniş olduğuna bakayım. Belki birkaç ok atışı mesafedeyse benim atım üçümüzü de taşır." Düdüğünü çaldı, gri at sadık sözdinlerliğiyle havada daireler çizerek zarif bir şekilde, beklemekte oldukları uçurum kenarına geldi; Rocannon bu kadar iri ve etobur bir hayvanın nasıl bu kadar itaatkâr olabildiğine hâlâ şaşıyordu. Mogien üstüne atlayıp bir bağırışla yola çıktı; saçları, kalınlaşmakta olan bulutların arasından görünen son güneş ışıklarında parlıyordu.

İnce, soğuk rüzgâr hâlâ esiyordu. Yahan bir kayanın arkasına çöktü, gözleri kapalıydı. Rocannon oturup en ileride denizin solan parlaklığının sezilebildiği uzaklığa baktı. Sürüklenen bulutların arasından belirip kaybolan yoğun, belirsiz manzarayı taramıyordu; bir noktaya, güneye, biraz da doğuya doğru, tek bir yere gözünü dikmişti. Dinledi ve duydu.

Mağaradaki kişiden, adsız dağlardaki sıcak kaynağın koruyucusundan aldığı garip bir yetenektir bu: istemeyi bile aklına getiremeyeceği bir yetenek. O karanlıkta, derin, sıcak kaynağın orada Rocannon'a, kendi ırkının ve Dünyalılar'ın öbür ırklarda tanık oldukları ve üzerinde araştırmalar yaptıkları, ancak kısa anlar ve nadir görülen istisnalar dışında kör ve sağır oldukları bir yetenek verilmişti. İnsanlığına sığınarak kaynağın koruyucusunun sahip olduğu ve kendisine sunduğu gücün bütünlüğünden kaçmıştı. Bir ırkın, bir tür yaratığın aklını, bütün dünyalardaki bütün sesler içinden tek bir sesi dinlemeyi öğrenmişti: düşmanıninkini.

Kyo ile birlikteyken zihinkonuşmaya biraz başlamıştı; ama arkadaşları onun aklından habersizken, o, onların akıllarını bilmek istemiyordu. Anlamak karşılıklı olmalıydı, sadakat ve sevgi gibi.

Ama arkadaşlarını öldürüp barış bağına bozanlara casusluk edebilir, onları gizlice dinleyebilirdi. Yolsuz izsiz bir dağ zirvesinin oluşturduğu granit çıkıntının üstünde oturup binlerce metre aşağıda ve yüzlerce kilometre uzaktaki binalarda bulunan insanların düşüncelerini dinledi. Donuk konuşmalar, vızıltı, karışıklık, karmaşa, uzak bir duygu ve sezgi bulanıklığı ve fırtınası. Bir sesi diğerinden nasıl ayırt edebileceğini bilmiyor, yüzlerce değişik yer ve durum arasında başı dönüyordu; küçük bir bebeğin dinlediği gibi ayırt edemeden dinliyordu. Gözler ve kulaklarla doğanlar görmeyi ve duymayı, tersyüz olmuş dünyada bir yüzü seçmeyi, anlamı gürültüyle karıştırmamayı öğrenmek zorundadır. Kaynağın koruyucusunda bu yetenek vardı, Rocannon ise sadece başka bir gezegende bununla, yani telepati duyusunun ortaya çıkarılması ile ilgili söylentiler duymuştu; koruyucu, Rocannon'a bunu nasıl kısıtlayıp yönlendireceğini öğretmişti ama kullanması, pratik yapması için zaman olmamıştı. Rocannon'un başı yabancı düşünce ve duyguların çarpmasıyla dönüyordu, kafatasında bin yabancının oluşan bir kalabalık vardı. Sözcükler yoktu. Angyalar'ın, yabancıların bu sezgi için kullandıkları sözcük zihinduymaktı. "Duyduğu" konuşma değil, bir sürü adamın karışık ve kendi sinir sisteminde üst üste binen niyetleri, arzuları, duyguları, fiziksel olarak yerleri ve duygusal-akılsal tutumları; korkunç korku ve kıskançlık fırtınaları, memnuniyet duyguları, uykudan oluşan uçuşumlar, yarı anlama, yarı sezmeden oluşan vahşi baş dönmesinin azabıydı. Birdenbire bu kargaşanın içinde bir şey kesinlikle net biçimde ortaya çıktı; çıplak tenine değen bir elden daha kesin bir iletişim. Birisi ona doğru geliyordu: onun aklını sezen bir adam. Bu kesinlikle birlikte, daha belirsiz olsa da, hız, kapalı olma, merak ve korku gibi izlenimler de geldi.

Rocannon gözlerini açarak sezdiği adamın yüzünü önünde görebilecekmiş gibi ileriye baktı. Adam yakındaydı; Rocannon yakında olduğundan ve daha da yakınlaştığından emindi. Ama hava ve alçalan bulutlardan başka bir şey görülüyordu. Birkaç kuru, küçük kar tanesi rüzgârda uçuşuyordu. Solunda yollarını engelleyen büyük kaya kütlesi vardı. Yahan yanına gelmiş, korku dolu bir bakışla ona bakıyordu. Ama o da Yahan'a güvence veremezdi çünkü bu varlık onu rahatsız ediyordu ve iletişimi de kesemiyordu. "Bir... bir gemi... havagemisi var," diye mırıldandı boğuk bir sesle, uyurgezer biri gibi. "Orada!"

İşaret ettiği yerde hiçbir şey yoktu; hava, bulutlar.

"Orada," diye fısıldadı Rocannon.

Tekrar işaret ettiği yöne bakan Yahan bir çığlık attı. Gri atın üstündeki Mogien kayalığı geçerek rüzgârla beraber atını sürüyordu; arkasında, rüzgârla sürüklenen bulutların dışında ise büyük, kara bir şekil birdenbire ortaya çıkmış, havada duruyor veya çok yavaş hareket ediyor görünüyordu. Mogien onu görmeden rüzgârla beraber geliyordu. Yüzü dağın oluşturduğu duvara dönüktü, arkadaşlarını, kaya ve bulutlar denizinde küçük bir kaya düzlüğünün üstündeki iki minik insanı arıyordu.

Kara şekil büyüdü, hareket etti; pervaneleri yüksekliklerin sessizliğinde takırdıyor ve gürültü çıkarıyordu. Rocannon onu görmekten çok, içindeki adamı, aklın akla anlaşılamaz biçimde değişini, yoğun, meydan okuyucu korkuyu seziyordu. Yahan'a "Gizlen!" diye fısıldadı ama kendisi de kıpırdıyamıyordu. Helikopter sallanarak, dönen pervanesinden bulut parçaları sarkarak geldi. Rocannon helikopterin yaklaşmasını izlerken, olanları ne aradığını bilmeden içeriden izliyor, dağ kenarında korkmuş, çok korkmuş iki küçük figür görüyordu - Bir ışık patlaması, sıcak acı şoku, kendi etinde, dayanılmaz bir acı. Zihin iletişimi kopmuştu, kesinlikle bozulmuştu. Yine kendisiydi, kaya

düzlüğünün üstünde sağ elini göğsüne bastırarak duruyor, derin derin soluk alıyor, helikopterin daha da yakına geldiğini, pervanelerinin kuru bir takırtıyla döndüğünü, lazerle donatılmış burnunun kendisine çevrilmiş olduğunu görüyordu.

Sağından, hava ve bulut uçuşumundan, yüksek, zafer dolu bir bağırış koparan bir adamın bindiği gri kanatlı bir hayvan fırladı. Büyük gri kanatların çırpmasıyla at ve binicisi havadaki son sürat giden makinenin üstüne saldırdı. Müthiş bir çığlığın şiddetine benzer yırtıcı bir ses duyuldu, sonra hava boşaldı.

Kayalıktaki iki kişi bakakalarak yere çöktü. Aşağıdan ses gelmiyordu. Bulutlar uçuşumu kapıyor, sürükleniyorlardı. "Mogien!"

Rocannon yüksek sesle adını haykırdı. Yanıt yoktu. Yalnızca acı, korku ve sessizlik vardı.

9

Yağmur kırıltılı çatıya vuruyordu. Odanın havası karanlık ve açıktı.

Yatağının yakınında yüzünü tanıdığı, gururlu, nazik, esmer yüzü altınla taçlanmış bir kadın duruyordu.

Ona Mogien'in öldüğünü söylemek istiyordu ama sözcükleri söyleyemiyordu. Orada sadece öyle kafası karışık yatıyordu çünkü Hallanlı Haldre'nin artık yaşlı, beyaz saçlı bir kadın olduğunu; tanımış olduğu altın saçlı kadının uzun süre önce ölmüş olduğunu; onu zaten sadece bir kez, sekiz ışıkyılı uzaklıkta bir gezegende, adı Rocannon olan bir adamken görmüş olduğunu anımsadı.

Yeniden konuşmaya çalıştı. Kadın onu susturdu ve seslerde biraz farklılık olmasına karşın Ortak Dil'de, "Kıınıldamayın, Lordum," dedi. Onun yanında kaldı ve yumuşak sesiyle hemen şunları anlattı: "Burası Breygna Kalesi. Buraya bir başka adamla, karların içinden, dağların yüksek yerlerinden geldiniz. Neredeyse ölmüştünüz, hâlâ yaralısınız. Zamanla..."

Zaman çoktu, belirsizce, yağmurun sesi içinde huzurla geçip gidiyordu.

Sonraki gün, belki de daha sonraki gün Yahan geldi -çok zayıflamış, biraz topallayan, yüzünde dondurucu soğğun etkileri kalmış olan Yahan. Fakat davranışlarında ortaya çıkan değişikliği anlamak daha zordu; daha boyun eğici, daha itaatkâr görünüyordu. Bir süre konuştuktan sonra Rocannon rahatsız rahatsız, "Benden korkuyor musun. Yahan?" diye sordu.

"Korkmamaya çalışacağım, Efendim," diye kekeledi genç adam.

Kalenin Şenlik Salonu'na gidebilecek duruma geldiğinde aynı saygıyla karışık korkuyu kendisine dönük olan bütün yüzlerde gördü, gerçi hepsi cesur ve arkadaş canlısı yüzlerdi. Altın saçlı, esmer tenli, uzun insanlardı, Angyalar da uzun bir süre önce onların neslinden bir kabile olarak kuzeye, denizin kenarına yürümüşlerdi: bunlar Liualar'dı, Dünyanın Efendileri, buralarda, güneye doğru giden dağların eteklerindeki ve geniş ovalardaki herhangi bir ırkın anımsayabileceğinden de önce yaşamakta olan insanlar.

İlk başta sadece görünümünden, esmer saçlarıyla soluk teninden dolayı güvensiz göründüklerini düşündü; ama Yahan'ın rengi de aynıydı ve ondan korkmuyorlardı. Ona lordlar arasında bir lordmuş gibi davranıyorlardı, bu da Hallan'da eskiden bir hizmetkâr olan Yahan için neşe ve şaşkınlık kaynağıydı. Fakat Rocannon'a tanrılar üstü bir tanrı, yeri ayrı biriymiş gibi davranıyorlardı.

Onunla sadece bir insan olarak konuşan tek biri vardı. Kalenin yaşlı lordunun gelini ve varisi olan Leydi Ganye birkaç aydır duldu; parlak saçlı küçük oğlu günün büyük çoğunluğunu onunla geçiriyordu. Çocuk çekingen olmasına karşın Rocannon'dan korkmuyordu ve dağlar, kuzeydeki

lkeler ve denizle ilgili sorular sormayı seviyordu. Rocannon sorduğu her şeye yanıt veriyordu. Güneş ışığı kadar sakın ve nazık anne de bazen gülümseyen ve Rocannon'un ilk defa görmesine karşın hatırlıyormuş duygusuna kapıldığı yüzünü Rocannon'a dönerek dinlerdi.

En sonunda Breygna Kalesi'nde kendisini ne sandıklarını sordu, kadın da içtenlikle yanıtladı: "Sizi bir tanrı sanıyorlar."

Bu uzun süredir, Tolen Köyü'nden beri unutmadığı sözcük olan *pedandı*.

"Değilim," dedi ters bir sesle.

Kadın biraz güldü.

"Neden yle düşünüyorlar?" diye sordu. "Liua tanrıları gri salar ve sakat ellerle mi gelirler?" Helikopterden çıkan lazer ışını sağ bileğine isabet etmişti, onu artık neredeyse hiç kullanamıyordu.

"Neden olmasın?" dedi Ganye gururlu, içten gülümsemesiyle. "Ama nedeni dağlardan inmiş olmanız."

Bir süre bunu düşündü. "Söyleyin, Leydi Ganye, şu... kaynağın koruyucularını tanır mısınız?"

Bunun karşısında kadının yüzü ciddileşti. "Biz o insanlarla ilgili yalnızca öyküler biliriz. Uzun Ioltt yüksek yerlere gidip değişmiş olarak döndüğünden bu yana çok uzun zaman, dokuz Breygna nesli geçti. Onlarla, En Eski Zamanlılar'la tanıştığınızı anlamıştık."

"Nasıl anladınız?"

"Ateşliyen uykunuzda hep bedeli, fiyatını, verilen armağanı ve bedelini sayıkladınız. Ioltt da bedeli ödemişti... Bedel sağ eliniz miydi Lord Olhor?"

"Hayır. Yitirdiğim şeyi kurtarabilmek için iki elimi de verirdim."

Kalkıp kule-odanın penceresine gitti ve dağlarla uzaktaki denizin arasındaki geniş kırlara baktı. Bir ırmak Breygna Kalesi'nin durduğu yüksek dağ eteklerinden aşağıya akıyor, daha aşağıdaki tepelerde genişliyor ve parlıyor, köylerin, tarlaların, kale kulelerinin ve mavi yağmur fırtınalarıyla güneşin ışıkları arasında, parıltısının tekrar görülebildiği sisli zenginliklerin içinde kayboluyordu.

"Burası gördüğüm en güzel ülke," dedi. Hâlâ, burayı hiç göremeyecek olan Mogien'i düşünüyordu.

"Benim için bir zamanlar olduğu kadar güzel değil."

"Neden, Leydi Ganye?"

"Yabancıların yüzünden!"

"Bana onlardan söz edin. Leydi."

"Buraya geçen kış geldiler, çoğunun yakan silahlarla yüklü büyük rzgrgemileri vardı. Hangi ülkeden geldiklerini kimse söyleyemiyor; onlarla ilgili öyküler yok. Viarn Irmağı'yla denizin arasındaki bütün topraklar artık onların. Sekiz bölgenin insanlarını öldürdüler veya yerlerinden sürdüler. Tepelerdeki bizler mahkmlarıız; srlerimizle eski ayırlarımıza gitmeye bile cesaret edemiyoruz. İlk başta Yabancılar'la savaştık. Eşim Ganhing onların yakan silahlarıyla öldü." Bakışı bir süre Rocannon'un dağlanmış, sakat eline kaydı; bir saniye durdu, "Karlar erimeye yeni başladığında öldü, intikamımızı hâlâ alamadık. Başımızı eğiyor ve onların topraklarından kaçınıyoruz, biz Dünyanın Efendileri! Ve bu yabancılara Ganhing'in ölümünü ödetecek kimse yok."

Ey tatlı öfke, diye düşündü Rocannon, yitik Hallan'ın borazanlarını Ganye'nin sesinde duyarak. "deyecekler, Leydi Ganye; yüksek bir bedel ödeyecekler. Tanrı olmadığımı bilmenize karşın benim sıradan biri olduğumu da düşünmediniz, değil mi?"

"Hayır, Lordum," dedi. "Hiç düşünmedim."

Günler, bir yıl süren yazın uzun günleri, geçip gitti. Breygna'nın üstündeki tepelerin beyaz yamaçları

maviye döndü, Breygna tarlalarındaki ekinler oldu, biçildi, tekrar ekildi. Bir öğleden sonra Rocannon avluda Yahan'la otururken yine ekinlerin olma zamanıydı. İki yavru uçanat avluda eğitiliyorlardı. "Ben yeniden güneye gidiyorum, Yahan. Sen burada kal."

"Olmaz, Olhor! Ben de geleyim-"

Yahan durup belki o sisli deniz kıyısında maceraya duyduğu özlemin içinde Mogien'e karşı geldiğini anımsadı. Rocannon sırtıp, "En iyisi yalnız gitmem. Nasıl olsa uzun sürmeyecek," dedi.

"Ama ben sizin hizmetkârınız olmaya yeminliyim, Olhor. Lütfen gelmeme izin verin."

"Adlar yittiğinde yeminler bozulur. Sen yeminini dağın öbür yanındayken Rokanan için ettin. Bu ülkede serfler yok, Rokanan adında biri de yok. Senden arkadaşım olarak rica ediyorum, Yahan, bana veya buradaki bir başkasına bir şey söyleme, sadece yarın şafak sökerken Hallan'dan gelen atı eyerle."

Ertesi sabah güneş doğmadan Yahan sadık bir şekilde uçuşavlusunda durmuş onu bekliyor, Hallan'dan kalan son atın, gri çizgili atın dizginlerini tutuyordu. At onlardan birkaç gün sonra Breygna'ya gelebildiğinde yarı donmuştu ve açlıktan ölmek üzereydi. Şimdi pırıl pırıldı ve neşe doluydu, kükrüyor ve çizgili kuyruğunu sallıyordu.

"İkinci derinizi giydiniz mi, Olhor?" diye fısıldayarak sordu Yahan savaş bantlarını Rocannon'un bacaklarına bağlayarak. "Yabancılar'ın, topraklarına yaklaşan herkese ateş açtıkları söyleniyor."

"Üstümde."

"Ama kılıcınız yok?"

"Hayır. Kılıç yok. Dinle, Yahan, eğer dönmezsem odamda bıraktığım cüzdanıma bak. İçinde bir kumaş var, üstünde de — üstünde işaretler var, bir de bu bölgenin resmi; eğer benim halkımdan biri bir gün buraya gelirse onu onlara ver, olur mu? Ayrıca kolye de burada." Yüzü karardı, bir anlığına uzaklara baktı. "Onu da Leydi Ganye'ye ver. Ben geri dönüp bunu yapamazsam. Hoşçakal, Yahan; bana iyi şans dile."

"Düşmanlarınız oğulsuz kalsınlar," dedi Yahan öfkeyle, gözyaşları içinde ve atı saldı. At bu yaz gündeğümünde sıcak, renksiz gökyüzüne fırladı, kuzey rüzgârını yakalayarak tepelerin üstünde gözden yitti. Breygna Kulesi'nde yüksekteki bir pencereden yumuşak, karanlık bir yüz Rocannon gözden yittikten ve güneş doğduktan sonra uzun bir süre daha onu izledi.

Rocannon garip bir yolculuk yapıyordu, hiç görmediği, ama farklı yüzlerce akıldan edindiği izlenimlerle içini dışını tanıdığı bir yere gidiyordu. Çünkü zihin sezmekte görme duyusu olmamasına karşın boşluk, boşluktaki ilişkiler, zaman, hareket ve durumla ilgili dokunulabilir sezgiler sözkonusuydu. Breygna Kalesi'ndeki odasında yüz gün boyunca hareketsiz oturup tekrar tekrar, saatlerce çalışarak edindiği bu sezgiler sonucunda, düşman üssündeki her bina ve alanla ilgili, görselleşmemiş ve sözcüklere dökülmemiş de olsa kesin bilgiler edinmişti. Bu doğrudan sezgi ve ondan çıkardığı varsayıma göre, üssün ne olduğu, neden orada olduğu, oraya nasıl girebileceği ve istediği şeyi nerede bulacağını biliyordu.

Ama uzun ve yoğun çalışmalarından sonra, düşmanlarına yaklaşırken zihin sezisini kullanmamak çok zordu: sezisini kesmek, öldürmek, yalnızca gözlerini, kulaklarını ve zekâsını kullanmak. Dağ kenarında meydana gelen olay, kısa mesafedeki hassas kişilerin kendisinin varlığından belirsiz bir şekilde, önsezi veya içgüdü gibi de olsa haberdar olacağı konusunda bir uyarı olmuştu. Aslında helikopterin pilotu o yöne uçmasını sağlayanın ne olduğunu veya bulduğu adama ateş etmeye kendini neden zorunlu hissettiğini hiç anlayamamıştı ama yine de Rocannon onu dağın oraya oltaya takılmış bir balık gibi çekmişti. Şimdi bu koca üsse tek başına girerken üzerine hiç, ama hiç dikkat çekmek

istemiyordu, çünkü bir gece hırsız gibi gelmişti.

Güneş batarken uçanatını bir yamaçtaki açıklıkta bağlı bırakmıştı ve işte saatlerce yürüdükten sonra şu anda kocaman, boş, çimentodan bir alanın, roket sahasının ucundaki binalara yaklaşıyordu. Sadece bir tane roket vardı, o da pek fazla kullanılmıyordu, çünkü adamların ve malzemenin hepsi buradaydı. Uygarlığın bulunduğu en yakın gezegen sekiz ışıkyılı ötede olduğunda ışık hızıyla giden roketlerle savaş yapılmazdı.

Üs çok büyüktü, özellikle de insan kendi gözleriyle görünce müthiş büyük geliyordu, ama toprağın ve binaların çoğu konut olarak kullanılıyordu. İsyancıların ordusu artık hemen hemen tümüyle buradaydı. Birlik onların gezegenini araştırmak ve teslim almaya uğraşmakla zaman yitirirken onlar burada, galaksideki öbür dünyaların arasındaki bu adsız dünyada bulunmayacakları olasılığı üzerinde kumar oynuyorlardı. Rocannon dev kışlaların yine boş olduğunu biliyordu; tahminine göre bir grup asker ve teknik adam fethettikleri veya müttefikleri olmaya ikna ettikleri bir gezegenin yönetimini almaya gitmişlerdi. Bu askerler o dünyaya neredeyse on yıldan önce varamayacaklardı. Faradaylılar kendilerinden çok emindiler. Herhalde savaşta başarılı oluyorlardı. Bütün Dünyalar Birliği'nin güvenliğini bozmak için gereksinimleri olan tek şey, iyi gizlenmiş bir üs ve altı tane güçlü silahtı.

Öyle bir gece seçmişti ki dört aydan sadece küçük yıldız Heliki geceyarısından önce gökyüzünde olacaktı. Kendisi gri çimento denizindeki kara bir kayalığı andıran bir sıra hangara yaklaşıırken Heliki de tepelerin üstünden parlıyordu, ama kimse onu görmedi, o da kimsenin yakında olduğunu sezmemişti. Üssün çevresinde parmaklık yoktu, muhafızların sayısı da fazla değildi. Nöbeti Fomalhaut sisteminin çevresindeki uzayı ışıkyılları ötesine dek gözleyen makineler tutuyordu. Küçük, adsız gezegendeki Bronz Çağını yaşayan yerlilerin nesinden korkacaklardı ki?

Heliki'nin en fazla parladığı sırada Rocannon sıra sıra hangarların gölgesinden ayrılıyordu. Ay solma devrinin yarısına geldiğinde Rocannon amacına ulaşmıştı: altı IDH gemi. Belirsiz, yüksek tentenin, yani kamuflaj ağının altında altı harika abanozdan yumurta gibi yanyana duruyorlardı. Viarn Ormanının kenarındaki dağınık ağaçlar gemilerin çevresinde oyuncak gibi duruyordu.

Güvenli olsun olmasın, artık zihinduyma gücünü kullanmak zorundaydı. Bir ağaç öbeğinin gölgesinde hareketsiz ve son derece tedbirli bir şekilde durup aynı zamanda gözlerini ve kulaklarını da kullanmaya çalışarak yumurta şeklindeki gemilere, içlerine, çevrelerine ulaştı. Breygna'dayken, her birinin içinde bir pilotun acil bir durumda gemileri dışarıya —muhtemelen Faraday'a— götürmek için gece gündüz hazır beklediğini öğrenmişti.

Acil durum altı pilot için sadece bir şey demekti; dört mil uzakta, üssün doğu ucundaki Denetleme Odası'na sabotaj düzenlenmesi veya Oda'nın bombalanması. Böyle bir durumda her biri gemisinin kendi denetleme mekanizmasını kullanarak gemiyi güvenli bir yere götürecekti, çünkü her uzaygemisi gibi bu IDH'lerin de tehlikeye açık herhangi bir dış bilgisayar ve güç-kaynağından bağımsız bir denetleme mekanizması vardı. Ama onları uçurmak intihar etmek demekti; ışıktan daha hızlı bir 'yolculuğa' hiçbir yaşam dayanamazdı. Bu yüzden her pilot polinomlar üzerine yüksek düzeyde eğitim almış birer matematikçi olmakla kalmayıp kendini feda etmeye hazır birer fanatikti de. Yine de oturup olası olmayan zafer ateşini beklemekten sıkılıyorlardı. Rocannon bu gece gemilerden birinde iki adamın varlığını seziyordu. İkisi de düşüncelere dalmışlardı. Aralarında karelere bölünmüş düz bir yüzey vardı. Rocannon daha önceki gecelerde de aynı izlenimi almıştı, mantığı ve aklı bunun bir satranç tahtası olduğunu belirlerken zihinduyusu bir sonraki gemiye ilerledi. Gemi boştu.

Çabucak dağınık ağaçların arasındaki loş gri alandan geçip beşinci gemiye gitti, rampasına tırmandı ve açık kapıdan içeri girdi. İçerisi herhangi tür bir gemiye uzaktan yakından hiç benzemiyordu. Füze

hangarları, uçuş rampaları, bilgisayar bankaları ve reaktörlerle doluydu, bir kenti yok edebilecek füzelerin yuvalanabileceği denli geniş koridorlardan oluşan kasılmış ve ölümüne bir labirent gibiydi. Uzay zamanıyla gitmediği için ön veya arka ucu yoktu, mantığa sığmıyordu; işaretlerin dilini de çözemiyordu. Ulaşabileceği, ona rehber olabilecek, yaşayan bir akıl da yoktu. Yöntemli bir şekilde, paniğini bastırarak ve yerinde olmayan pilot huzursuz olabilir diye zihinduyusunu kullanmamaya kendisini zorlayarak denetleme odasını aramakla yirmi dakika geçirdi.

Yalnızca bir an, denetleme odasına gelip yanıtlayıcıyı bulup önüne oturduğunda zihin sezisinin bu geminin doğusundaki gemiye uzanmasına izin verdi. Bir elin beyaz bir filin üzerinde kuşkulu kuşkulu havada durduğunu canlı bir şekilde sezdi. Sezisini kullanmaktan hemen vazgeçti. Yanıtlayıcının göndericisinin kurulu olduğu koordinatları not ederek göndericiyi New South Georgia gezegeninde, Kerguelen'deki Galaktik Alan 8 - Birlik GZYB Araştırma Üssü'nün koordinatlarına çevirdi - bir elkitabına bakmadan bilebildiği tek koordinatları bunlar. Makineyi göndermeye ayarladı ve yazmaya başladı.

Parmakları (yalnızca sol eli, o da ağır aksak) tuşlara vurdukça harf aynı anda sekiz ışıkyılı uzaklıktaki bir gezegendeki bir kentteki bir odada siyah ekran üzerinde belirliyordu:

BİRLİK PREZİDYUM'UNA ACİL. Faraday isyanının IDH savaş gemisi üssü Fomalhaut II'de: Güneybatı Kıtası, 28° 28' Kuzey 121° 40' Batı, ana ırmağın yaklaşık 3 km KDSu. Üs karartılmış ama D-B doğrultusunda uzanan füze sahasında 4 bina meydana, 28 kışla grubu ve hangar görülebilir. 6 IDH üste değil roket sahasının GBsında ormanın kenarında açıkta, ağ ve ışık-emicilerle kamufle edilmiş. Rasgele saldırmayın, yerli halkın suçu yok. Ben Fomalhaut Etnolojik Araştırma'dan Gaverol Rocannon. Keşiften geriye bir tek ben kaldım. Düşmanın karadaki IDH'sinin kumanda odasındaki yanıtlayıcıyı kullanıyorum. Burada güneşin doğmasına yaklaşık 5 saat var.

"Bana gitmem için birkaç saat tanıyın," diye eklemeyi düşündü ama eklemedi. Ayrılırken yakalanırsa Faradaylılar uyarılmış olacaktı ve IDH'leri kaçırabilirlerdi. Göndericiyi kapatıp koordinatları eski yerlerine ayarladı. Koca koridorlardaki dar köprülerden geçerken yandaki gemiyi yeniden kontrol etti. Satranç oyuncuları kalkmış, oradan oraya gidiyorlardı. Yarı aydınlık anlamsız oda ve koridorlarda koşmaya başladı. Yanlış yöne döndüğünü sandı ama kapıdan çıktı, rampadan aşağıya inip hızla koşarak geminin bitmez tükenmez boyunca koştu, sonra yandaki geminin bitmez tükenmez boyunca koştu ve ormanın karanlığına karıştı.

Ağaçların altına geldiğinde artık koşamıyordu, çünkü soluğu göğsünde yanıyordu ve kapkara dallar ay ışığını geçirmiyordu. Olabildiğince hızlı devam etti, üssün kenarından geçerek füze sahasının sonuna gitti, sonra Heliki'nin bir sonraki parlama devrinin, bir saat sonra da yükselen Feni'nin yardımıyla kırların içinden geldiği yoldan geri döndü. Karanlıkta hiç ilerlemiyormuş gibi geliyordu ve zaman geçiyordu. Kendisi bu kadar yakındayken üssü bombalarlarsa şok dalgalarına ya da ateşfirtinasına yakalanacaktı, arkasında beliriverip kendisini yok edebilecek bu ışığın bastırılmaz korkusuyla karanlığın içinde yolunu bulmaya çalıştı. Peki ama neden gelmemişlerdi, neden bu denli yavaşlardı?

Uçanatını bıraktığı çifte zirveli tepeye ulaştığında tanyeri henüz ağarmamıştı. İyi avlanabileceği bu kırlarda bütün gece bağlı kalmış olmasına sinirlenmiş olan hayvan ona homurdandı. Rocannon hayvanın sıcak omzuna yaslanıp kulağını biraz okşarken Kyo'yu anımsadı.

Soluğu düzelince ata binip yürümesi için zorladı. Hayvan uzun bir süre sfenks gibi yatıp kalkmadı

bile. Sonunda kalkıp şarkı mırıldanmış gibi kükreyerek delirtici bir yavaşlıkla kuzeye doğru yürümeye başladı. Tepeler, tarlalar, terk edilmiş köyler, aklaşmış ağaçlar çevrelerinde belirsiz bir şekilde görülüyordu, ama güneşin beyaz ışığı doğudaki tepelerin üstüne yayılınca dek uçanat uçmadı. Sonunda kanatlandı, kendine uygun, yeni bir rüzgâr buldu ve renksiz, parlak gündoğumunun içinde havalandı. Rocannon arada sırada arkasına bakıyordu. Ardında huzurlu topraklardan, batıya uzanan ırmağın dibinde yatan sisten başka bir şey yoktu. Zihin sezisiyle dinleyip düşmanlarının her zamanki gibi devam eden düşüncelerini, hareketlerini, uyanışlarını ve düşlerini hissetti.

Yapabileceğini yapmıştı. Bir şeyler yapabileceğini düşünmekle aptallık etmişti. Savaşmaya azmetmiş insanların karşısında tek başına bir adam neydi ki? Yıpranmış bir şekilde ve yorgun argın yenilgisini düşünerek atını gidebileceği tek yer olan Breygna'ya sürdü. Artık Birlik'in saldırmayı neden bu denli geciktirdiğini merak etmiyordu. Gelmiyorlardı işte. Mesajının bir oyun, tuzak olduğunu düşünmüşlerdi. Ya da koordinadarı yanlış anımsamıştı: yanlış tek bir rakam sonucu mesajı, ne zamanın ne de yerin olduğu o boşluğa gidebilirdi. Ve Raho bunun için ölmüştü, Iot bunun için ölmüştü, Mogien bunun için ölmüştü: hiçbir yere giden bir mesaj için. Kendisi de yaşamının sonuna dek burada sürgünde kalmıştı, hiçbir işe yaramayan biri, yabancı bir dünyada yabancı olarak.

Gerçi bu fark etmezdi. Kendisi tek bir kişiydi. Bir adamın kaderi önemli değildir.

"O önemli değilse önemli olan nedir?"

Anımsadığı bu sözlere dayanamadı. Mogien'in anısından kurtulmak için bir kez daha arkasına baktı - ve bir çığlık atarak dayanılmaz ışığı, arkasındaki ovalarda birdenbire ortaya çıkan sessiz, beyaz ateşi kapatmak için çolak kolunu kaldırdı.

Rüzgârın bunu izleyen gürültüsü içinde uçanat bağırarak ileri atıldı, sonra dehşet içinde yere düştü. Rocannon eğerden kurtuldu ve başını kollarının arasına alarak yere sindi. Fakat kapatamıyordu - ışığı değil karanlığı, aklını köreden karanlığı, bin adamın tek bir anda ölmesini kendi etinde biliyor olmayı. Ölüm, ölüm, ölüm üzerine ölüm, hepsi bir anda kendi bedeninde ve beyninde. Sonra, sessizlik.

Başını kaldırıp dinledi ve sessizliği duydu.

Sonsöz

Güneş batarken rüzgârla beraber Breygna avlusuna konarak atından indi, uçanatının yanında dururken yorgun görünüyordu, kır saçlı başı eğikti. Herkes, kalenin bütün parlak saçlı insanları hemen çevresinde toplanarak güneydeki büyük ateşin ne olduğunu, ovalardan gelip Yabancılar'ın yokolduğunu söyleyenlerin doğruyu söyleyip söylemediklerini sordu. Ne olduğunu bildiğini bilerek çevresinde toplanmaları garipti. Aralarında Ganye'yi aradı. Onu görünce konuşabildi ve kesik kesik, "Düşmanların yeri yokoldu. Artık buraya gelemeyecekler. Lordunuz Ganhing'in intikamı alındı. Lordum Mogien'in de senin kardeşlerinin de, Yahan; ve Kyo'nun halkının; ve benim arkadaşlarımın. Hepsi öldü," dedi.

Yolu açtılar, tek başına kaleye girdi.

Birkaç gün sonraki bir günün akşamında, gökgürültülü yağmurlardan sonraki açık, mavi alacakaranlıkta, kulenin yağmurlardan ıslanmış terasında Ganye ile yürüyordu. Ganye artık Breygna'dan gidip gitmeyeceğini sormuştu. Rocannon yanıt verene dek uzun bir süre geçti.

"Bilmiyorum. Yahan kuzeye, Hallan'a gidecek galiba. Buradaki bazı delikanlılar denizi geçmek istiyorlar. Hallan Leydisi de oğluyla ilgili haberleri bekliyor... Ama Hallan benim evim değil. Orada hiçbir şeyim yok. Sizin halkınızdan değilim."

Ganye artık onun ne olduğunu biraz biliyordu. "Senin insanların seni aramaya gelmeyecekler mi?" diye sordu.

Rocannon şirin kırlara, yazın akşam karanlığında güneye doğru ışıklar saçan ırmağa baktı. "Gelebilirler," dedi, "sekiz yıl sonra. Ölümü hemen gönderebilirler ama yaşam daha yavaştır... Hem benim halkım kim? Ben eski ben değilim. Değiştim; dağlardaki kuyudan su içtim. Ayrıca yeniden düşmanlarımın sesini duyacağım yerlere gitmeyi istemiyorum."

Yan yana ve sessizlik içinde duvara kadar yedi adım attılar; sonra Ganye dağların oluşturduğu mavi, loş sipere bakarak, "Bizimle burada kal," dedi.

Rocannon biraz durup, "Kalacağım. Bir süre," dedi.

Ama yaşamının geri kalanını orada geçirdi. Birlik'in gemileri gezegene gelip Yahan Rocannon'u bulmak için araştırma ekiplerinden birini güneye, Breygna'ya getirdiğinde ölmüştü. Breygna halkı Lordları için yas tutuyordu, onu aramaya gelmiş olanları uzun boylu, güzel saçlı, boynunda altına gömülü mavi bir taş olan dul eşi karşıladı. Yani Rocannon Birlik'in o dünyaya kendi adını verdiğini hiç öğrenemedi.

—